

**Dr. Hikmet
Kıvılcımlı**

**Oportünizm
Nedir?**

köXüz

Yayımları

Oportünizm Nedir?

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

köXüz

Dijital Yayınlar **İndir - Oku - Okut - Çoğalt - Dağıt**

**Bu kitap ilk defa: 1970 yılında Tarihsel Maddecilik
Yayınlarda yayınlanmıştır.**

Bu kitap KöXüz sitesinin dijital yayınıdır.

**Kar amacı olmadan, okumak ve okutmak için, indirmek, dijital olarak
basamak ve dağıtmak serbesttir.**

Alıntılarda kaynak gösterilmesi dilenir.

köXüz

Yayınları

İÇİNDEKİLER

Yayınevinin Notu.....	3
Sunuş.....	9
AYRIM I	
Oportünizm Nedir?.....	15
Genel Olarak Oportünizm: Objektif (Nesnecil) - Sübjektif (Kimesnecil-Öznel).....	16
Açık Oportünizm.....	17
İki Yüzlü Oportünizm.....	18
Tutarsız Devrimcilik Oportünizmi.....	21
I- Teorik Tutarsız Devrimcilik.....	21
II- Pratik Tutarsız Devrimcilik.....	24
Skolastik ve Metafizik Düşünce Davranışın Sosyal Nedeni.....	25
Diyalektik Düşünür ve Davranır'ın Kıtılığı, Çaresi.....	26
Uçkun Devrimcilik.....	28
Yapkın Devrimcilik.....	29
AYRIM II	
Strateji - Stalin - II. Enternasyonal.....	31
Tabu Söz, Tabu Kişi Yok.....	31
Strateji Muskası Sınıf Pusulası Yerine Geçer mi?.....	32
Taktikle Stratejiyi Karıştırmak.....	33
Stalin'in Leninizm Şema-Algısı.....	35
Stalin'in "Bir Ülkede Sosyalizm" Şaşılığı.....	37
Bir Ülkede Sosyalizme İnanmayanları Suçlayış.....	38
Teori Hazineslerine Oturuş.....	39
Stalin'in Lenin'le Karşılaştırılışı.....	41
II. Enternasyonal'in En Büyük Yanılışı.....	43
II. Enternasyonal'in Doğuştan Yanılışı.....	45
II. Enternasyonal'in Öldürücü Yanılışı.....	46

AYRIM III

Sosyal Anlamalı Askercil Taktik Elemanları.....	49
Objektif Strateji-Sübjektif Taktik.....	49
Taktik Biçimleri.....	51
Taarruz.....	53
Savunma.....	53
Ricat.....	54
Taktik Güzelsanatında: Yaratıcı Hürlük ve Kişilikli Bilim.....	55
Kişilik: Statik-Dinamik Karakter.....	56
Taktik Çelişkileri Vaktinde Yakalayıp Kullanmak.....	58
Şeflik Topluluğu ve Karakteri.....	59
İnsan İlişkilerinde Örnek ve Yoldaş Olma Uyanıklığı.....	60
Kumanda Üstünlüğü: Temkinli Sorumluluk Güvenidir.....	61
Dövüşkenlik Değeri.....	63

AYRIM IV

TİP ve Devrimci Ortam.....	65
Örgüt Halkı Hiç İken Hep Yapar (Parti Motoru-Yığın Aygıtı).....	65
Gangster Sendikacı-Sömüren Kapitalist.....	68
Amaç Partilerden Bir Parti Değildir.....	71
Bir İşçi Partisinin Büyük Misyonu.....	73
TİP ve Devrimci Ortam.....	75
Örgütlenmede Toplayıcılık, Birleştiricilik.....	78
TİP, DİSK ve Gençlik.....	80
Örgütlenmede Güç Savaşıldıkça Gelir.....	82
Örgütlenmede Karşılıklı Eleştiri ve Çelişkiler.....	83
Baş Geçme: (Güç + Denem) ile Olur.....	86

SUNUŞ

Türkiye İşçi Sınıfı hepimizden er davrandı: Kılıcını ortaya attı. Her türlü "Devrimci" aydın gevezeliğine en kestirmeden keskin karşılığını bir vuruşta verdi. Artık sözün yeri kaldı mı?

Aşağıdaki eleştiriyi beş-altı ay önceden beri yazmış, yayınlama olanağını bekliyorduk... Türkiye İşçi Sınıfı üstüne, bilir bilmez çok spekülasyonlar (düşünce hava oyunları) yapıldı. Biz Türkiye'nin *Eneski* Sosyalistleri, körün değneği gibi tek bir şey bellemiştik: "*Başta İşçi Sınıfımız gelmek üzere*": İkinci Kurtuluş Savaşı (İkinci Kuvayimilliyecilik) olacaktı. *Yeni* Sosyalistlerimiz mutlak "Yeni" hele "Öztürkçe" söz etmek için "Hızlı" gitmeyi pek beğendiler. 27 Mayıs hepsinin gözlerini kamaştırmıştı. Soyut tartışmalar buradan doğdu.

Türkiye İşçi Sınıfının sübjektif şartları mı, yoksa objektif şartları mı, *tam* mı değildi, *eksik* mi idi? Yahut Türkiye'de bir proletarya partisi değil, küçükburjuva partisi için bile, önce Filipincil Demokrasi icazet verir miydi, yoksa ilkin Demokratik Devrim savaşı mı kazanılmalıydı gibi sürü sepet ulemalıklar almış yürümüştü. Kimi aydın gençler arasında neredeyse kan gövdeyi götürcekti.

Bu kitabın birinci ayırımında: Oportünizm konusunu inceledik:

OPORTÜNİZM: Hem aşırı yalın, hem aşırı karmaşık, "kıldan ince kılıçtan keskin" bir sırat köprüsüdür. İnsan Oportünizmin sağından çokça kaçayım derken, bakarsınız solundan yakasını ve paçasını kurtaramaz. Oportünizmi bütün momentleriyle, anlarıyla her yanından kavramak, ona göre uyanık yatmak şarttır. Yoksa aşırıca sağdan sakınayım çabası farkına varılmaksızın insanı soldan "Kör Kuyu" içine kaydırıverir.

Stalin'i mezarında niçin rahat bırakmamalı?..

Şunun için ki, yarım yüzyıldır Türkiye'de: "*Bıyığını takan başımıza Stalin kesilmek*" aktörlüğüne bayıldı ve bayılıyor. Bu

gibiler, acıklı yahut gülünç komedyalarında hep bir şeyi unuttular, unutmuyorlar. Birinci kitapçığın ikinci ayırımında ilkin o unutulmanı anıyoruz. Sonra, şu lahmacun kadar meşhur edilen "*Strateji*" deyimini (ama taktik bütünlemesiyle) Sosyalist Literatüre sistemlice sokan kimse Stalin'dir. Niçin soktu? Nasıl soktu?.. Oraları kavranılmadıkça, Strateji adına anlaşılır olmak epey güçleşir.

Ayrıca 2 Mart 1923 günlü: "*Az olsun, öz olsun*" yazısından sonra Lenin sustu. Kaç devrimci kuşağın Lenin Partisi ve Proletarya İktidarı üzerine Stalin bir oturdu, pir oturdu. Deliksiz otuz yıl, Abdülhamit tahtından indirildi, Stalin ölünceye değin kılına dokunmayı aklından geçireni cehenneme yolladı. Proletarya Diktatörlüğü demek sanki o yumuşak çizmeli, sert alaboz saçlı, çiçek bozuğu Gürcü demek oldu.

Doğru muydu, yanlış mıydı? Konumuz o değil... Ne var ki biz, Bilimcil Sosyalizmi kuran ve önceden görüşlerin en yanılmazlarını veren Marks-Engels'lerin kaç kez aldandıklarını kıyasıya yazılarında sık sık okuduk. Emperyalizm çağının her karakteristiğini kendi ülkesinin orijinalitesiyle dünyanın alt-üstlükleri içinde şaşmaksızın çizen "*Devrimler Kartalı*" Lenin, her gün kendi kendisinde ve partisinde birçok yanlışları yakalar ve satranç tiryakiliğiyle göze batırmakta ısrar ederdi... Stalin ömür boyu beş yaşındaki çocuklara dek yanılmaz papalığını ezberletti. Kimin haddine düşmüş Stalin'in burnundan kıl koparmak?

İşte bizim Babil artığı küçükburjuva sosyalisti "Altı Kulaç Bebe Ruhilerimiz" Stalin'in o hep en küçültücü yanına yani yanılmaz Rin Papa paranoidliğine tutkundular ve tutkunlaşıyorlar. Oysa bir insan yanılmazlık kuruntusuna düştü müydü artık ondan korkulurdu. Aslına bakılırsa Stalin'in yanılmaz görünüşü ancak ve yalnız Lenin'in metinlerini harfi harfine izleyebildiği ölçüde gerçeğe uygundu. Lenin olmasa, Stalin diye bir yaratık bulunamazdı. Jozif Visaryonaviç Çıkvaşvili adında bir Tiflis eskicisi kalırdı. Stalin olmasa, Lenin'in şahikalığından zerre eksilmezdi.

Lenin ise yanılığın için şöyle der:

"Çoğunlukla öyledirler, kabul edilmiş politika çizgisinin yanlış karakterde olduğuna kanı besleyen politika adamları, dönüşlerini gizlemeye, kütleştirmeye, falan veya filan gerekçeyi az çok kaçınılmaz "tasavvur" etmeye çabalarlar. İnsanın kendi siyasî yanılığını mertçe ve dürüstçe itiraf etmesi bile kendi

başına politik bir büyük eylemdir." (Lenin, **Pitirim Sarokin'in Kıymetli İtirafı**, 20 Kasım 1918)

Yanılgısını itiraf etmek "*Mertliğine ve dürüstlüğüne*" katlanamamak nerelere varır?

En pisi pisine kişicil horoz dövüşlerine varır.

Her sosyal olayın ekonomik temelden sınıf çelişkilerine çıktığı prensibine dayanan Bilimcil Sosyalizm düşüncesinde *kişicil* politika dövüşü olur mu?

Olur.

Hele *kişiler* her şeyi *küçük dükkân* temeline dayanan küçük-burjuvaziden iseler: Kişi keçilikleri ve kişi domuzlukları Marksizm kadar güçlü bir sosyal düşünce ve davranış alanını bile yangın yerine çevirebilir hatta bu alan, yeryüzünün en büyük sosyal devrimini başarmış bir "*Demir Disiplinli*" parti, Lenin'in partisi de olsa domuzlukların ve hırlaşmaların sonu gelmeyebilir.

Bunun en korkunç örneğini Lenin anlatır. 24 Kasım 1922 notlarında şöyle der:

"Yakın bir gelecekte ayrılışmaya karşı garantileşmek üzere kenetleşmekten söz etmek istiyorum ve burada sırf kişicil düzende bir sıra düşünceleri incelemeyi öneriyorum.

"Bu bakımdan, kenetleşme probleminde esas nokta, Merkez Komite üyeleri arasında Stalin ve Trotski gibilerin bulunuşunda toplanıyor kanısındayım. Stalin'le Trotski arasında bulunan ilişkiler, bence önlenilmesi mümkün (sakınılabilecek) olan o ayrılışma tehlikesinin belli başlısıdır".

Yukarıki mektup Kongreye yazılırken: Stalin henüz adı işitilmedik bir çömezdi; Trotski, Merkez Komite'ye karşı ikide bir idareci zart zurtları çıkararak bir kendini beğenmişti. Sonra giderek o kişicil çekişmenin hangi trajedilere vardığını bugün bilmeyen kalmasa gerektir. O trajedilerin baş aktörü daha yuvasını yapınırken, Lenin onu kulağından yakalamış ve şöyle teşhir etmişti:

"Stalin Yoldaş Genel Sekreter olur olmaz, elleri arasına sınırsız bir iktidar yoğunlaştırdı ve ben onun bu iktidarı her zaman yeterli bir itina ve ihtiyatla (önünü ardını düşünerek) kullanabileceğinden emin değilim." (24 Kasım 1922)

"Stalin çok hoyrattır ve bu kusur bizim ortamımızda ve biz Bilimcil Sosyalistler arasında pekâlâ tahammül edilebilir olan

bu kusur, Genel Sekreterlik görevleri içinde artık dayanılır olmaktan çıkmıştır." (25 Kasım 1922)

Demek kişinin mevki hırsı ve hoyratlığı: Sorumluluk durumu arttıkça tehlikesi de artan bir felâketli aykırılıktır. Çünkü burjuvazi en çok o kanaldan sosyalizmin içine en yangıncı kundaklarını sokar.

"Merkez Komitesinin kenetlenmesinden söz ettiğim zaman, kafamda hep ayrılışmaya (nifaka) karşı alınacak tedbirleri geçiriyorum. Çünkü, iyi anlaşılın, Ruskaya Misl'in ak bekçisi (Gort Blan'ı) (Sanırım C. C. Oldenburg), bu adamların Sovyetler Birliğine karşı giriştikleri savaşta, o ak bekçi birincil olarak, Partimiz içinde ayrılışma çıkarmayı keztliyordu ve bu ayrılışmayı elde etmek için, ikincil olarak, Parti içindeki ağır ihtilafları keztliyordu (fırsat kolluyordu)." (Lenin)

"Ak bekçi" sözünün yerine CIA ajanı ile onun Ergenekon aslanı komandosunu geçirelim: Türkiye'de sosyalizmi kundaklayanların ne istedikleri ve nasıl adam kışkırttıkları kendiliğinden anlaşılır. Bu küçükburjuva kişicil hotzotçu zortlamaları önlemenin yolu ne olabilir?

- 1- Örgütte İşçi Sınıfı üyelerini sayıca ağır bastırtmak.
- 2- Hoyrat kişilerin yerine:

"Daha toleranslı, daha luvayyal (içtenlikli, açık yürekli, dürüst, doğru, sadık, hak yemez), daha uslu edepli, arkadaşlarına karşı daha dikkat ve itina gösteren, daha az kaprisli ve ilh..." olanını geçirmek.

Onun için "Büyük Stratej" sayılan Stalin'in tezeği bile olmamış bizdeki taklitçilerine karşı Stalin'in kimi düşünce ve davranışları üzerine bir açıklama yapmak yerinde olurdu.

Oportünizm ve Stalin araştırmasına Taktik açıdan "Kimi Askeril Elemanlar" ile "TİP ve Devrimci Ortam" ayrımlarını katıyoruz. Taktik konusuna da yeryüzünün en geri "Prusya kafalı" Alman militarizminden örnek vermeyi ibrete değer bulduk. Militarizmde bile Şef ile Örgüt yığını arasındaki ilişkiler gözden geçirilirse, Sosyalistler arasında ilişkiler ile "Demir Disiplin" konuları biraz daha aydınlanmış olacaktır sanıyoruz. Aynı Taktik açıdan "TİP ve Devrimci Ortam" ayrımı ile daha çok pratik yönelişleri tartışmaya ve teklifleştirmeye çalıştık.

"Tarafsızlık" bizim harcıımız değil. İşçi çocuğuyuz. Olduk olası: "Başta İşçi Sınıfımız"dan yana düşünüp davranmayı öğ-

rendik. İnsanoğlunun ancak ve yalnız İşçi Sınıfı tarafından gerçek İNSAN olacağına inanıyoruz. O noktada en ufak ikircilik geçirenler, "Stalin" olsalar, bizi bağlayamamışlardır ve bağlayamazlar. Bu yazımızda *acı* da konuşsak, "*hak*" yemeyiz. Acı sözümüzden ancak "Tatlısu Devrimcileri" alınabilirler. Onlarla ise bir sayımız suyumuz olamaz. Azan yara gibi, aşırı et fırlaması da cehennem taşıyla dağlanır. Hekimcesi, hiçbir hastalık kayırlamaz.

Görev başında ömür merdiveninin son basamaklarına geldik. Kimsenin kara yahut mavi yahut yeşil, ela gözü için yaşamadık. Kimseden *Proletarya* doğruluğu ve yoldaşlığı dışında hiçbir şey beklemedik. Kimsenin de bizden başka şey istemesine göz yummadık. Görev yapıyorduk, muhallebi değil... Görev yapmada çok iyi biliyoruz; vurmak da vardır, vurulmak da. Hepsi vız gelir ve de gelmelidir.

Hikmet Kıvılcımlı
01/08/1970 Göztepe

AYRIM I

OPORTÜNİZM NEDİR?

"Oportünizm": son yıllarda Türkiye "Sol"unun en çok kullanılan "sözcük"lerinden biri oldu.

"Türkiye"de bir şey "çok kullanıldı" mı, mutlak en az anlaşılan ve en çok adam korkutan umacı olmuştur. Saltanat zamanı "*Gâvur*", Cumhuriyet zamanı "*Komünist*" ne idiyse, bugün, büyük çoğunluğumuz için gene odur. Daha doğrusu *Komünist* sözcüğü Finans-Kapitalist için ne ise, *Gâvur* sözcüğü Tefeci-Bezirgân için odur. Solcular için de *Oportünist* sözcüğü aynı şey oldu.

Gençler gördük. En içerledikleri kişiyi bir vuruşta yerin dibine batırmak için kullanabildiği en müthiş sıfat "Oportünist" oluyordu. Dedesinin "*Gâvur*", babasının "*Komünist*" sözcüklerini kullandıkları yerde, genç "*Oportünist*"i kullanıyordu. O tür gençlerin kendilerine yahut "Oportünist" yıldırımını ile yere serdiklerine sırası düşüp içtenlikle, ne demek istendiğini sordüğümüzde, düşmanlık duygusundan başka bir yorumla karşılaşmadık.

Hemen hepsince: "*Oportünist*", "beğenilmeyen adam"dı! Çoğu kez, adamın beğenilmeyişi bile, onu "Oportünizm"le damgalayanın kendi öz kanısı değildi. İştmişti bir yerden. Ve inanmıştı ki, o "Oportünist" sayılan kişi, iflah olmaz bir "Oportünist" idi. Tıpkı, köylümüzün "*Gâvur*", esnafımızın "*Komünist*" (son zamanlar "*Anarşist*") dediği şey önündeki tepkisi idi bu. Nedenini, içyüzünü bilmeden, araştırmayı ise ulu günah: "Günahı Kebiyar" sayarak kullanılıyordu bu sövgü...

Biraz da haklıydı gençler. Kimse onlara "*Oportünizmin* ne olduğunu aydınlatmıyordu. Herkes onlara parmakla bir sürü "*Oportünist*" gösteriyordu. Örnek gösterilen kişi olunca, başka derinlemesine çabaya hacet kalmıyordu. Aslında hepsi aydın

gençlerin bir bölümü idiler. Günlük derslerinden, sınavlarından, hele son zamanlardaki heyecanlı "eylem"lerinden vakit bulup da şu Oportünizmin ne olduğunu araştıramıyorlardı. İçlerinden en dürüstleri, haklı olarak Oportünizmin herkesçe kolay anlaşılacak bir tanımlamasını vicdan azabıyla kıvranarak rast geldiklerine soruyorlardı.

Böylesine yaygın bir ihtiyaca toptan karşılık araştırmak yerinde olacaktı. Ona çalışalım.

GENEL OLARAK OPÖRTÖNİZM:

OBJEKTİF (NESNECİL) - SÖBJEKTİF (KİMESNECİL-ÖZNEL)

Oportünizm nedir?

Toplumda kaç türlü sınıf, zümre, tabaka, eğilim varsa, en az o denli çok çeşitli Oportünizm olur. Bütün Oportünizmlerin bir listesini yapmak, telefon rehberinden büyük ciltleri doldurur. Tek sözle Oportünizm: *Sınıf yerine Zümre çıkarına sapıştır.*

Genel olarak Oportünizmin bir *Objektif* (Sınıfçıl) anlamı vardır, bir de *Söbjektif* (söz yerinde ise: Kişicil) anlamı vardır. Sınıflı toplumda her *Kişicil* görüntülü davranış ve düşünce mutlak *Sınıfçıl* olur; en azından bir *zümre*, bir grup, bir ahbap çavuş eğilimidir. Ancak, sosyal bölümler kökünden kaynak almış eğilimlerin kişilerde somutlaştığı da bir gerçekliktir.

1- *Objektif Oportünizm*: Sosyalizmde *Proletarya (İşçi Sınıfı) dışı* düşünce ve davranıştır. Proletarya dışı kalışı iki türlü olur:

a) *İşçi Sınıfı dışındaki* sosyal sınıf, tabaka ve zümrelerin eğiliminde düşünmek ve davranmaktır. Derebeyi, Büyük Emlâk Sahipliği, Burjuva ve bütün dal budaklarıyla Küçükburjuva eğilimleri, o çeşit sapıtmalara yol açar.

b) *İşçi Sınıfı Tümlüğü dışındaki* sapıtmalardır. Eğilim, "*İşçi*" (Proleter) etiketini veya sıfatını taşır. Ama, *İşçi* (Proleter) başka, "*İşçi Sınıfı*" (Proletarya) başkadır. İşçi: tek kişidir; Proletarya: İşçi Sınıfıdır. İşçi Sınıfı içinde çeşitli zümreler vardır. Bunlar Burjuva, yahut Küçükburjuva, yahut öteki Derebeyi ve kalıntıları ile etkilenebilirler. Yahut, İşçi Sınıfı içinde ayrıcalı bir zümre çıkarına uyarlar. Proletaryanın tümlüğüne aykırı düşerler. Bir bölüm işçiler, bütünü ile İşçi Sınıfına yad veya karşı kalabilirler.

2- *Söbjektif Oportünizm*: kısaca *Sözün İşe Uymaması* diye tanımlanabilir.

"*Hakikî sosyalist demek, sözleriyle değil, eylemleriyle sosyalist demektir...*" (Lenin, **Ortak Oturumda Söylev**, 29 Temmuz 1918)

"(...) *Şimdi kendilerine Komünist unvanını verenler de, Enternasyonalizm prensibini lafla tanırlar, iş'te onun yerine Nasjonalizm ve Pasifizmigeçirirler.*" (Lenin, **Milliyet ve Sömürge Meseleleri Üzerine Tez Taslağı**, 4 Temmuz 1920)

Sübjektif Oportünizmin de genel olarak iki türüsü olur:

a) *Geriye kaçan Açık Oportünizmler*: Bakınca sapıtmasını sırttırır. Bunların başlıca çeşitlerini şöyle sıralayabiliriz:

- 1- Felsefesizlik-Problemi dikine soyut koymak.
- 2- İkirçilik (Tereddüt)-Eleştiriden sonuç çıkaramayıp.
- 3- Ütopi (Kuruntu duygu) Hayalperestliği-Zafer sarhoşluğu.
- 4- Geriye bakma (gözü arkada)-Panikçi (kolayca ödü patlayış ve dağılıp.)

ve ilh... ve ilh...

b) *İleriye kaçan Üstü Kapalı Oportünizmler*: İlk bakışta insanı şaşırır. Bunların başlıca çeşitlerini şöyle sıralayabiliriz:

- 1- En önemliyi seçemeyiş - Slogan atmakla iş biter sanış.
- 2- Problemleri kişicil (şahsî) koyuş - Yanılmaz otoriter poz alış.
- 3- Eleştirilince küplere biniş - Kanıtlama (ikna) yerine Zorlama ("*Cilâlı Çarlık*", Lenin) yapıp.
- 4- Yanlışını itiraf etmemek - Eklemeci düzeltmelerle zırlanmak.

ve ilh... ve ilh...

Oportünizmin Objektif ve Sübjektif sonsuz çeşitlerine genel olarak kısaca değdikten sonra, özel olarak her gün karşımıza çıkan örneklerini, hatırdaki kolay kalması için başlıca üç kümede toplayabiliriz.

AÇIK OPÖRTÖNİZM

Açık Oportünizm: doğrudan doğruya *İşçi Sınıfını*, yahut onun *Özgüç* oluşunu red veya inkâr yolunda demagoji yapar. Oportünizm adını alış da ondan ileri gelir; açıkça sömürücü sınıfı veya sistemi savunduğunu maskeler, gene de Proletarya'ya karşı düşmanlığını, "*güvensizlik*" kılıfı içinde saklasa bile, kolay seçilir, apaçık Oportünizmi bellidir. Türkiye'de hâlâ hortlatılmak istenen *Kadrizm* ile onun "ateşine yanmış" "*Yönizm*", o Açık

Oportünizmlerin Mahmutpaşa kaldırım satıcılarına dek düşmüş eski, yeni örnekleridir.

Çerez olsun diye, çoktan unutulmuş bir *Kadriizm* "felsefesi"nden üç beş satır okuyalım:

"Grev nihayet bizde de baş gösterdi... Sebepler bizzat musasır (çağdaş) cemiyetlerin [toplumların] bünyesinde. Bu Cemiyetlerde sâ'yin (emeğin) bir türlü lâzım geldiği gibi "organize" edilememesi, daha doğrusu sâ'yin ifrat (aşırı) dereceye vardırılması, amele hayatında arada bir böyle buhranların patlak vermesine sebep olur.

*"FAKAT acaba, bizde (İşçinin 12-14 saat çalıştırıldığı 1928'ler Türkiye'sinde! - Hikmet Kıvılcımlı) herhangi bir sâiy ifratından [işçileri aşırı çalıştırmaktan] bahsetmek zamanı gelmiş midir? Hatta, acaba bu memlekette Avrupaî manasıyla büyük sermayeler lehine çalışan sınıfı gayri insanî bir tarzda kullanmak, yâni, mâruf tâbiri üzre amele sınıfını ekspluate (exploiter) etmek ^sömürmek] âdeti başlamış mıdır? Buna evet diyebilmek için, Türkiye'de büyük sanayi hayatının mevcut olduğunu kabul etmek lâzımdır. Bizde Avrupalıların anladığı şekilde bir AMELE TABAKASI OLMADIĞI gibi, Patron sınıfı namını verebileceğimiz SERMAYE ERBABINDAN mürekkep bellibaşlı bir zümre dahi YOKTUR. Tramvay Kumpanyası da dahil olmak üzere İstanbul'da mevcut bazı monopol ve sanayi müesseselerinde çalışanlara, Müdürî Umumîlerinden kapıcılarına kadar, ancak bir isim verilebilir: MEMUR..." (Yakup Kadri, **Grev Münasebetiyle**, Majüskülleyen: H. K.)*

Gazetenin günü kopmuş. Yalnız bir yanı hâlâ Arapça harfleyle basıldığına ve Tramvay "*Kumpanya*" elinde bulunduğuna göre, "*Harf İnkılâbı*" günlerindeyiz. Yazarın kendisi gibi, satırlarındaki ana tez de, "*Kadroculuk*" denilen cılık "İdeolok"luğun protipi olacaktır. Üzerinde durmayalım.

İKİYÜZLÜ OPORTÜNİZM

İkiyüzlü Oportünizm: Artık "Amele yok" diyemez. Tam tersine: "İşçi Sınıfı demek, ben demekim!" pozuyla ortalıkta kuş uçurtmaz, adam gezdirmes. Adım başında en keskin "*Tatlı su Sosyalizmi*" (Lenin) üzerine ton ton lafabelikleri saçarak, kendisinden daha ağırbaşlı bilimci Devrimci olanın alnını karışlar. Gerekirse, Marks'tan, Engels'ten değme pasajlar kırparak, kar-

şı tezleri "*çürütür*" ve yalnız kendisinin Ortodoks (sütbesüt) "*Bilimcil Sosyalist*" olduğunu "*saptar*".

İkiyüzlü Oportünizme bizde "*TİPİZM*" diyenler var. Daha somut ABAİZM'dir: (Aybarizm-Boranizm-Arenizm) ve benzerleri. Bunların "*ideolojik*" örnekleri öylesine her elde bol ve dillere destan ki, ciltlere sığmaz oldu. O soyut sosyalizm çeşitlerinden, TİP içindeki patlama gibi son somut olayı çerez niyetine vermek yeter.

ABAizm'in (Aybar-Boran-Aren Oportünizminin) en "*dokt*" ideologu B. B. [Behice Boran] hanımdır. Sayın Bayan 30 Kasım 1968 günlü **Akşam** Gazetesi'nin "*Düşünceye Saygı*" sütunlarına verdiği "*eleştiri*"sine şu başlığı koydu: "*TİP'teki Olayların İçyüzü*"! Bu sansasyonel yazı, ABAizm'in şifa bulmaz "*İlk defa*" olmak tutkusu ile başlıyor:

"*İlk defa olarak, Tüzüğe ve Parti disiplinine uygun bir şekilde Genel Başkana karşı bir eleştiri ve muhalefet başlamıştı*", diyor.

İnsanın tüyleri diken diken olmaz mı?

Maazallah! "*Genel Başkana*" 7 yıl itaatten sonra, hem de "*karşı*"; "*bir eleştiri*" yapılmış!

Ne imiş o yaman eleştiri?

Dört sütunluk yazıda, *kişicil kulis* heyecanı ile harciâlem laflardan başka bir tek düşünce adını alacak düşünce çelişkisi yok. "*Aybar'ın kişisel çıkarları, kişisel yönetim eğilimi*" tek şikâyet konusudur. Bn. B. B. diyor ki:

"*Ama Genel Başkan, bir Parti Liderinden bekleneceği üzere ihtilafın giderilmesini, hiç değilse ortak bir takım noktalara varılmasını mümkün kılacak yerde, bizlere derhal Komplo yapma, Partiyi bölme suçlamaları yönetilmiş ve bizimle sonuna kadar mücadele edeceğini söylemiştir.*"

Bu hâl nedir?

Takma kelle ile *Gövde* arasındaki uyumsuzluktur. TİP'in "*Doğuştan günahı*": Proletarya *ideolojisi* yerine, "*hot sosyete*"de "*Protokole dahil*"olabilecek bir "*Patentli kelle*"geçirmesidir. Kelle, dört yanında "*derhal Komplo*" gören "*Suçlama*"semptomları gösteriyorsa ve ortada "*Komplo*" yoksa: öyle basit bir paranoid hasta önünde gereken yapılıır. Hekim veya deli gömleğiyle "*Eleştirilir*". *Sinir* hastalığı bir *Prensip* çelişkisi gibi ele alınmaz.

Ancak, **Çaltı** dergisinde çıkan: "*İşçi Partisi nedir? Ne olmalıdır?*" yazısından 2-3 yıl kadar sonra, 1967 Mayıs'ında TİP -adı

Menderes'inkine benzeyen- "*Tahkikat Komisyonu*" ile üyelerine tam 72 ahret sorusu açtı. Bunlardan düşünce ile ilgili 29, 46, 47, 48, 72 ve ilh... maddeler: "*İşçi Partisi nedir?*" ile "*Uyarmak için Uyanmalı; Uyanmak için Uyarmalı: İşçi Partisine Teklif*" yazılarına Engizisyon suçlamaları yapar.

66, 67, 68 ve ilh... maddeleri de hep: "*Genel Başkanın... sızmalarla mücadelesi alanında ne gayret gösterdiniz?*" "*Genel Başkan (...)* Kapılanlar varsa hevesleri kursaklarında kalacaktır" demiş. Genel Başkanın direktif mahiyetindeki bu görüş ve yargısına uyuyor musunuz?" "*(...) Genel Başkan en yüce Parti Otoritesi... sadık mısınız?*" çapında. Yahut, "*34. İstanbul İl Kongresinde... Sadun Aren gibi TANINMIŞ, MUKTEDİR bir yöneticiye karşı Boran'ın bu kadar çok oy almış olmasını ne ile izah edersiniz?*" gibi incilerle dolu, bir "*zehir hafiye*" vesveseleri...

Demek Ali Veli, hep bir deli. Genel Başkanın "yüce" paranoid hezeyanını 1967 Mayıs'ında hep birlikte azıttıranlar da paylaşmışlar. 1968 Kasım'ında ansızın bütün "*akıllılar*": Şarlo'nun "Altına Hücum"u gibi Genel Başkana saldırı "Teori"sindeler. "*Hasta adamcağız*" şaşırıp "*Kompo*" aramaz olur mu? Dün kuldunuz. Bugün asi olunur mu?

"*Manzara*": İkiyüzlü Oportünizmin *alaturka* çeşididir artık. 1966 Kasım Malatya Kongresi'nde, bir *Tüzük Tadili* görevlisi: "*Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulu ve Merkez Yürütme Kurulunun kararları çerçevesi içinde hareket eder*", "*Kadro yetersizliği EĞİTİM ve teşkilât görevleri aksamaktadır*" tekliflerini yaptığı için, kürsüde iki saat boyu: Eğitimin pratikle olacağı için Eğitim kararı alınmaması gerektiğini savunan Bn. B. B., ilk ağızda, o teklifi yapanı partiden attırıyor. Ve 1968 Kasım'ında: "*Parti teşkilâtının EĞİTİMİNE, bilinçlendirilmesine, militan bir Kadro haline getirilmesine en çok önem vermek lâzım*" (ANT, 19 Kasım 1968) diyor. "*Aybar'ın kişicil çıkışları*"ndan yakınıyor. "*Evet öyledir, hele Sosyal bilimlerde mutlak doğruluk daha azdır*" buyuruyor.

Aynı görüş ve işlemleri ve kişi kelleleşmelerini Bay S. A. da [Sadun Aren de], profesörce onaylıyor, uyguluyor. Ancak: "*Bunlar benim altmış seneye yakın ömrümün tecrübelerinin sonuçlarıdır*" diyerek, "*Hürriyetçi Sosyalizm deyimini Partiye resmen tanıtmak*" isteyen "Haşmetlû Deli Hazretleri" en sonra:

"- *Beni arkamdan hançerliyorsunuz!*"

çığığını koyverince, Prof. Bay S.A. irkiliyor. Ve Olağanüstü Kongrede şu cevherleri tekerliyor:

"Bizim gibi emekçi halkın büyük ağırlığını Partiye koymadığı bir memlekette Sosyalist Partinin SOLA SAPMASI tehlikesi vardır."

"Mesele, üretim araçlarının şahısların elinde mi, yoksa KANUNUN elinde mi olacağı meselesidir." (ANT, **agy.**)

Sola barajı ve "şahısları anladık: "Kanunun" sayfalarından fırlayıp "üretim araçlarını" hangi eline alacağı, ne yazık ki, "Bilimsel Sosyalizmin temel ilkelerinden esinlenerek yazılmış" Program ve Tüzük gibi "Şâir Profesörün karnında" kalıyor.

En sonra "Nâzımizm" çiçekleri parlak renkli yapraklarını dökererek bütün mat meyvelerini buram buram veriyor.

TUTARSIZ DEVRİMCİLİK OPORTÜNİZMİ

Devrimci geçinmek, hatta *Devrimci* olmak, *Oportünist* olmamak için yeterli değildir. Tam tersine, *Oportünizmin* üçüncü ve her gün başa geldiği için en tehlikeli bir biçimi de: TUTARSIZ DEVRİMCİLİK kılığında insanı aldatanıdır. *Tutarsız Devrimcilik* *Oportünizmi* klasik anlamı ile başlıca iki yönde belirir:

- 1- *Teorik* Tutarsızlık;
- 2- *Pratik* Tutarsızlık...

I- TEORİK TUTARSIZ DEVRİMCİLİK

Yalnız Teoride kara cahil olmak değildir. Bilmediğini bilmemek en korkunç *Teorik* Tutarsızlığı yaratır. Bunun en çok rastlanan gene başlıca iki eğilimi sonsuz *Oportünizmin* çeşitlerine kapı açar:

- A) *Teori Skolastiği*;
- B) *Teori Uydurmacılığı*...

A) *Teori Skolastiği*: *Skolastik devrimciye* göre: *Bilimcil Sosyalizm* en büyük ustalarca *en mükemmel* anıtemekler biçiminde verilmiştir. Bu dört başı mamur "tastamam" doktrin önümüzde kale gibi yükselirken, bizim ayrıca uğraşmamız boşuna olur. "*Sosyalizmin bilimi*" çoktan tamamlanmıştır. Bizim yapacağımız en akıllıca *devrimcilik*, o hazır doktrin formüllerini bellemdir.

Marksizmi böylesine "*bitmiş*" bir teori saymak, *Bektaşî* dedesinin: "Bizim namaz kılındı" demesine benzer. *Teori Skolastiğinin* iki ucu: ya *Devrimci Somutluğu*, yahut *Devrimci Bütünlüğü* zedelemek biçimlerine soysuzlaşır.

1- *Somut Olamayış*: *Devrimci*, *Bilimcil Sosyalizmin* şu veya bu düşünce ve davranışını bellemiştir. Yalnız bellediği soyut

formülün nerede, ne zaman ve niçin geçerli olduğunu aramıştır. O yüzden bildiğini gereği gibi değerlendiremez. Olayların akışında kasılır kalır.

Örneğin *prensip* üzerinde pazarlık olmaz.

Prensip nedir?

Devrimciliktir.

Öyleyse bir Devrimci devrimden başkasına bakamaz mı? Devrim sayılmayan her *Reforma* karşı gelmek mi gerekir?

Reform olanaklarından yararlanmak yığınları eğitmeyi sağlıyorsa, sömürü tahakkümünü yıpratıyorsa, işçi hareketini devrim yönünde güçlendiriyorsa, *gerekli* hatta *kaçınılmaz* ve *yararlı* olur. Manevra kabiliyetine güvenen devrimci, yerinde atılış, bozgunsuz gerileyiş *taktiğini* güder. Lenin'in dediği gibi:

"*Uzlaşma yok*" parolası, "*bir anarşist palavrası*"dır; "*Sarp bir dağa çıkarken, önceden zikzak yapmamaya, ara sıra gerilemeye, başka yönü denemek üzere saptanmış doğrultudan ayrılmamaya*" yemin etmek "gülünçtür." (Lenin, **Çocuk Hastalığı**)

2- *Bütünsüzlük*: Teoriyi bütünü ile "*alfabesinden yüce cebirine dek*" sabır ve tutkunlukla deneyerek *etüt* etmek zahmetine katlanmayan devrimci, derme çatma bilgisiyle sık sık sorunları birbirine karıştırır ve yarım yamalaklıktan kurtaramaz. Sözde bir problem halkasının üzerine basacağım diye o halkayı problemler zincirinden koparıp ayırır. Örneğin *Demokratik Devrim* ile *Sosyalist Devrimin* arasını açmış duruma düşer.

"*Demokratik Devrimle Sosyalist Devrim arasında yapma bir engel yükseltmeye kalkışmak... Marksizmi kalplaştırmak, Bilimci Sosyalizmin yerine Liberalizmi geçirmektir.*"(Lenin, **Proletarya Devrimi ve Mürted** [Dönek] **Kautsky**)

B) *Teori Uydurmacılığı*: Teoride Skolastiğin karıştığı *Zoraki Orijinallik'tir* ya... Tutarsız devrimcinin düştüğü bir çukur da, herkesin bildiği doğrularla yetinememektir. Uyduruk "Teori"nin sonsuz türlerinden bir ikisini analiz.

1- *Eklektizm*: Yarım eksik düşünce parçalarını birbirlerini çürütse bile birbirine yapma mantık teyellemeleriyle eklemektir. Bunun klasik örneği Lenin'in "*yarım Menşevizm*"dediği, meşhur "*Permanan (Daimî: Sürekli) Devrim*" sözde doktrindir. Marks, 1850 yılı "*Sosyalist Ligi'ne* bir Çağrı (Adres) yapmıştır. Orada, *Küçükburjuvazinin* (Demokratik Devrim dilekleri) yerine gelir gelmez, hemen "Sürekli: "*Permanan Devrim*"e son verip az çok

mülklülerin iktidardan uzaklaştırılmasını istemeyişi belirtilir. Proletaryanın iktidarı fethetmesi gereğini anlatır. Bunu gören kimi sözde keskin devrimciler, köylünün büyük bir devrimci potansiyel taşıdığı ülkede, Demokratik Burjuva Devrimine uğramaksızın, doğru proletarya iktidarı kurma kuruntularına "*Permanan Devrim*" teorisi adını verdiler.

Bunlar, bir yanda *gerçek* Sosyalist Devrimcilerin Proletarya iktidarı uğrunda Devrimci mücadele çağrılarını kendilerine mal ederlerken, ötede *ikiyüzlü* Sosyalistlerin (sözde sınıf tutma) bahanesi ile Sosyal Devrimde köylü yığınlarının büyük yedek gücünü hiçe sayışlarını benimserler. İşçi Sınıfını en büyük yedek gücünden yoksun bırakmakla, iktidardan uzak düşürdüklerini anlamazlar.

Böyle eklemesi teyellerle, saçmalayanlar, ara sıra doğru fikirler de söyleyerek, saçmalarını örtbas edeceklerini umarlar. Bu kedilerin arada Devrimci fare tutuşlarını Lenin şöyle karikatürleştirir:

"Kautsky, bir kör köpeçik gibi, burnunu oraya buraya sokarken, tesadüf, burada, farkına varmaksızın bir doğru fikir üzerine düşüyor." (Lenin, **Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky**)

Bir doğru ile beş yanlışın bir araya gelişleri nasıl sayısız kombinezonlar yaratırsa, Eklektik Teori uydurmacılığı da öyle sonsuzdur.

2- *Asılsızlık*: Sayıları Eklemeci Oportünizmlerden de daha çoktur. Bunun içinde, haklı bir eleştiriyi bir sıra asılsız iddialara bağlamaktan, illâ orijinal gözükeceğim diye düpedüz atmasyon uyduruklara dek çeşitli Oportünizm uydurukları bulunur.

İkiyüzlü (mürâî) yahut *Dönek* (mürted) Oportünizmlere ateş püskürür. Derken bunun nedenini fazla "*disiplin*", yahut aşırı "*Teori*" düşkünlüğüne bağlar (Golay gibi). Oysa *Disiplin* sahici Oportünistleri temizlerse disiplin olur. Oportünistler devrimcileri temizledi mi, ona başka ad verilir. *Teori*: sapıtmanın biricik panzehiridir. Sapıtmanın çeşitlerine Teori değil, Demagoji denilir. Bu, kaş yapayım derken göz çıkarmak Oportünizmidir.

Kurtuluş Savaşı yapan İtalya, dönüp Trablus'a Emperyalist salgın yapınca, onu hâlâ "*Fakir Fukaraların Emperyalizmi*" bir "*Proleter Millet*" diye "*Devrimci*" sayanlar çıkar (A. Labriola). Bunu profesörce "*Bilimsel objektiflik*" yerine kor (T. Barboni, Michels). Musolinilere "Fikir" tabanı hazırlar. İkiyüzlü Oportünizmi de aşip Faşizme gider.

Emperyalist sistem içinde, tek tek ülkelerin "*Bağımsız*" olabileceği ütopyası parmağa dolanır. Hele ülke geri ise, orada "*Devrimin objektif şartları*" var mıdır, yok mudur? Proletaryanın "*Özörgütü*" kurulur mu, kurulmaz mı gibi; "horoza kıç attıran" dedikleri sözde "Bilimsel varsayımlar" çevresinde, yumurtanın kapıya gelmesi gibi, kim bilir nereden, nasıl "*Şartların*" veya "*Örgütün*" geleceği uğruna "*Devrimci* eylemler güdülür.

Tutarsız devrimciliğin Doğuya gelindikçe azitan örnekleri sayılmakla bitirilemez. En yaygınlarından birisi, Lenin'in: "*Bir doktrini en kestirme yoldan rezil etmek, onu toyca savunmaktır*" dediği çokbilmişliktir.

Onun büsbütün *alaturkası*, yanlışlar önündeki "otorite" tutumudur. Eleştiriye uğrayan herkes, yanlışını yığitçe düzeltip aşmayı, yâni işin aksamaması için saçmalamaktan kurtulmayı ölümden beter sayar. Yalnız, "*kimseye çaktırmadan*", belirtilmiş "*doğru*"nun sözü parmağa dolanır. Ve kim demiş "Devrimci" yanılır? Kırk yıldan beri bütün doğruyu kendisi icat etmişçe, doğrunun özü, tekerlenmiş yanlışla hak veren bir yedek kuyruk kavram durumuna sokulur.

O kadarla kalınsa, ne iyi! Siyahlarla beyazlar mozaiği haline sokulan doğrularla yanlışlar, "*Bilimsel Sosyalizmin*" Balkanlarda bir tane son sözü ile her suç karşısındakine yüklenerek, yavuz hırsızlıkla ev sahibi şaşırtılır.

II- PRATİK TUTARSIZ DEVRİMCİLİK

PRATİĞİN DİYALEKTİĞİ

Pratik Devrimcilikte, klasik Bilimcil Sosyalizm iki uç "*Çalışma Stili*" bulur:

- 1- *Uçkun Devrimcilik* (Rus tipi Devrim atılğanlığı);
- 2- *Yapkın Devrimcilik* (Amerikan İşadamlığı).

Gene klasik Bilimcil Sosyalizm bu iki tip devrimciliği tatbik alanına uyguladı mı, somut örnekle anlatmak için, başka iki milletten örnek alarak, şu iki başlıca tipi ayırt eder:

- 1- *Saldırı taktiği* (Uçkun Devrimcilik): "*Fransızca konuşmak*";
- 2- *Direni taktiği* (Yapkın Devrimcilik): "*Almanca konuşmak*".

Daha tanımlamalarına girmeden, adlarını söylerken bile, Devrimci çalışma tip, stil, konuşma ve Taktik yahut takt uçlarının hiç de belirli bir millete has bir toptan eğilim ve ayrıcalık olmadığı kendiliğinden anlaşılır. Uçkun *Saldırı* Devrimciliği de,

Yapkın, *Direni* Devrimciliği de, en sonunda en evrensel *insancıl* düşünce ve davranış tipleri, daha doğrusu *momentleridir*.

Bütün *Varlık* ve *Toplum* olayları gibi *Devrimci* düşünce ve davranış olayları da ister istemez ve ancak Diyalektiğin iki ana *momenti* içinde ve biçiminde işleyebilir. Bu bakımdan:

1- Uçkun Saldırı Devrimciliği: Diyalektiğin *Senteze Atlayış* (Devrim) momentidir.

2- Yapkın Direni Devrimciliği: Diyalektiğin Tez-Antitez *Çeşitli Birikimi* (Evrim) momentidir.

Problemi böyle koyduk mu, her iki *çalışma* ve *taktik*, yahut *Düşünce* ve *Davranış* biçimi de *gerçek* anlamının ve tanımlamasının çerçevesi içine girmiş ve daha anlaşılır ve uygulanır duruma girer.

O evrensel ve insancıl diyalektik momentlerin şu veya bu millet adıyla anılması, daha kolay anlaşılabilir *elle tutulur*, somut kılınması içindir. Yoksa her milletin belirli Tarihçil anlarında her iki düşünce ve davranış stiline ve taktiğinin zaman zaman ağır bastığı bilinen olaylardandır-.

Rus (1917) veya *Fransız* (1871) milletiyle örneklenen *Uçkun Saldırı* Devrimciliği ile *Amerikan* veya *Alman* milletlerinde örneklenen *Yapkın Direni* Devrimciliği, o milletlerin anadan doğma, kökü esrarlı, kaynağı bilinmez karakterleri değildir. Tarih içinde o tip eylemleri en çok *göze çarpmış* olduğu, hiç değilse o biçim düşünce ve davranışları *ün salmış* bulunduğu için, *Devrimci Pratiğin* zıt momentleri, öyle bir millet adıyla somutlaştırılmıştır. Didaktik, çocuca öğretici olması bakımından bu örnekleme bir kolaylık ve duruluk sağlar. Tutumların hatırdan kalmasına yarar.

SKOLASTİK VE METAFİZİK DÜŞÜNCE DAVRANIŞIN SOSYAL NEDENİ

İnsan kafası, en az 2500 yıldan beri egemen olan *Aristo* mantığı ile, Diyalektiğin iki ayrılmaz: *Atlayış* (Uçkun-Saldırı) ve *Birikiş* (Yapkın-Direni) momentini birbirinden, bir araya gelemezmişçe ayırıp koparmıştır. Bu *Antika Mantık'tır*. Ama, *Modern* Kapitalizm de, sınıflı bir Toplum olduğu için, canlı gerçekliği zaman zaman birbirine düşman, biri mutlak ötekini yok edip ortadan kaldırır iki parçaya bölen *Metafizik Mantık* yolunu 500 yıldan beri işlemiştir. İşlemekle kalmamış, insanoğlunun her türlü düşünce ve davranış alanına vazgeçilmez kanun imişçe sokmayı becermiştir.

Bu 7 bin yıllık Medeniyetin yaratıp, 2500 yıldır *tam bilince* çıkardığı Mantık, hangi millettense olsun Modern veya Antika biçimli her toplulukta insan kafasını demir pençesi ile daha doğarken yoğurup *biçimlendirir*, yahut yeni lâkırdısıyla: "*Şartlandırır*". Ana-Baba, Aile, Sokak, Okul, İş, Kışla, Cami, Kahve, Meydan, Meclis... ne kadar sosyal ilişki ve yaşantı varsa hepsi hep ve her zaman: Aristo'nun *Antika Mantığı*, İşveren Sınıfının *Modern Metafizik Mantığı* baş düşünce kuralı gibi kullanmaktadır. Her *davranışı* dondurmaktadır.

Beşikten mezara dek sürüp giden ve hiç kimsece yadırganması akla gelmeyen o kafa törpüsü, düşünce testeresi kimde gerçek mantık, yani *Diyalektik Mantık* bırakır? İnsan her davranışından önce kafasını kullanıp, az çok bir düşünce planı tasarladıktan sonra davrandığına göre: İnsanın hangi davranışı, hangi eylemi, işlemi, çalışması, yapması, etmesi Antika *Skolastik* Aristotalis, yahut Modern Burjuva *Metafizik* Mantığının damgasında insana verdiği yönden kurtulabilir?

Realite, *Sosyal Gerçeklik* budur. Yarın elbet her şey değişecek. Ama, dün ve bugün hangi insan, hangi babayığit o Sosyal gerçeklikten kolay kolay yakasını kurtarabilir?

Milyonda değil, milyarda bir iki kişiyi saymazsak, hemen hiç kimse! Bunu kavrar kavramaz, hemen gönüllerin hoşluğu veya katlanışı ile gelin ikrar ve itiraf etmekten çekinmeyelim ve korkmayalım: "*Devrimci*" denilen yaratık da en sonunda "*bir insan*" değil midir? İstedığımız denli, Stalinvâri, devrimcinin "*başka bir Mâdenden*" yapıldığını kuralım. O "*mâden*"in özü, en son duruşmada Sosyal gerçekliktir, yani *insan'dır*. İnsanların hepsi az çok "Turhalli, hep bir hallı"dırlar.

DİYALEKTİK DÜŞÜNÜR VE DAVRANIR'IN KİTLİĞİ VE ÇARESİ

Onun için, en keskin Devrimcinin en çetin savaşı, her şeyden önce, düşünce ve davranışını Skolastik ve Metafizik Mantık ve metottan kurtarmaktır. İslâmlık, çok yerinde bir gözlemlerle, Kutsal Savaşların en ulusu (*Cihad'ı Ekber*): İnsanın kendi "*nefsi*" (İç dünyası, Psikolojisi, *Altbilinci*) ile giriştiği savaştır, der. Düşünce ve Davranışta: "*nefs*" yalnız "*eğilim*" anlamına gelir; *Altbilinden* kaynak alır-. *Bilinç* mutlak, *Mantık* (Düşünce kuralı) ve *Metot* (Davranış kuralı) ile yönelir ve sonuç alır.

Devrimci, gerek *eğilim-altbilincinde* gerek *Mantık-Metot bilincinde* yatan "*EzelîŞeytan*", 7 bin yıllık Sınıflı Toplum Mantık ve Metodunu hiç unutmamak zorundadır. En ulu kutsal savaşı (Cihad'ı Ekberi) düşünce ve davranışının içinin içine işlemiş olan o "*Lânetlenesi İblis*" (İblisi aleyhil-lâne) Skolastik-Metafizik Mantık-Metottur. *Açık, İkiyüzlü*, yahut *Devrimci* her türlü Oportünizmin, bir başı kesilince, yedi başı birden fırlayan en korkunç masal ejderhası, Skolastik ve Metafizik Düşünce-Davranış İblisi, Şeytanıdır.

Diyalektik Maddecilik yüzyıldan beri en anit usta emeklerle işlenip uygulanmıştır. Doğru. Biz Diyalektik Maddeciliği en ince yollarına dek öğrenir, *biliriz*. O da olağan şeydir.

Bırakalım "sizi-bizi", bir ve çeyrek yüzyıldan beri kişi olarak yeryüzünde Diyalektik Maddeciliği en eksiksiz biçimiyle *kaç insan* uygulamıştır?

19. yüzyılda ikisi bir tek vücut olmuş *Marks-Engels İnsan*, 20. yüzyılda o iki insanı tek anlamış bulunan *Lenin İnsan...* Başkaları hep ve yalnız onların öğrencileridir.

Böyle az yetiştiriyor *Modern Toplum* gerçek ve bütün devrimci maddeci diyalektik düşünür ve davranır. Bugün yeryüzünde Diyalektik Maddeciliği öğrenmiş kuşkusuz milyonlarca insan yaşayıp savaşıyor. O milyonlarca *Bilen* yahut "*Bilgin*" Diyalektik Maddeci düşünür-davranır içinde, Diyalektik Mantığı ve Metodu tümüyle *yanlışsız uygulayabilen* -binleri, yüzleri bir yana bırakalım- 10 kişicik sayabilir miyiz? Sanılamaz.

Hâlâ falan seçkin ülkede filan "*dahi*" Diyalektik Maddeci, iskambil kâğıdının maça beyi gibi bir an en üste çıkıyor, sonra, azıcık düşünce ve davranış alanı çetrefilleşti mi, araya karışarak kaybolup gidiyor. Her uygar ülkede, aşiret reisi gibi "*Lider*" tipleri olmasa ne hareket, ne örgüt kalabalıkları kendiliğinden adım atamıyor. Her Politika için olduğu gibi, Devrimcilik için de bu böyle. Demek, kimse peygamber doğmuyor.

Nedeni ne olursa olsun, bu "*Adam kıtlığı*", elbet kötümserlik bahanesi yapılamaz. Ancak Devrimcilik alanında da, tutarsız ve lüzumsuz *Stalin'ler* yahut *Rin Papa'lar* türetip, bir de onlarla uğraşmaktansa, uygar kurallı sınanmış bir *Örgüt Düzeni* kurulmuştur. Kişicil uyarı ve dürtü yetmez. Adamı belli kuralların çerçevesi içinde oynatmalıdır.

Bunun için "Çete"den daha oturaklı ve sürekli *Örgüt Düzeninde* aktif *işbölümü*, *dinamik*, *kollektif ekip* çalışması, Uçkun Devrimcilik ile Yapkın Devrimcilik manivelasının momentlerini en az yanlışla işletebilir ve yanıltıları eğilim ve sapıklık olmaktan en çok kurtarma şansına erişebilir. Ancak o zaman, körün değneğini bellemesi biçiminde, ya hep *Uçkun Devrimcilik* (Saldırı Taktiği, Fransızca Konuşma), ya hep *Yapkın Devrimcilik* (Direni Taktiği, Almanca Konuşma) sapıtmalarından daha iyi korunulabilir.

UÇKUN DEVRİMCİLİK

Uçkun Devrimcilik nedir?

Sosyal *Atlayış* momentlerinde geçerli ve gerekli olan *Saldırı Taktiğine* uygun "*Fransızca Konuşmak*"tır. Ona "*Rusça Konuşmak*" da denilebilir. Mesele ad takmakta değil, momenti doğru ve iyi kavramaktadır.

"*Uçkun devrimcilik, körün değneğini bellemesine, tutalıklığa (muhafazakârlığa), ideolojice bataklık durgunluğuna, atadan kalma geleneklere kulca boyun eğmeye karşı panzehirdir. O, düşünceyi uyaran, ileriye iten, geçmişi kıran, gepgeniş görüş ufukları (perspektifler) açan ve onsuz hiçbir ilerleyiş olanağı bulunmayan diriltici bir güçtür.*" (Stalin)

Uçkun Devrimciliğinin yerinde ve zamanında uygulanınca yarattığı *olumlu* yanları böylesine canlıdır. Ne var ki, biliyoruz, olayların diyalektiğinde hiçbir şey, sonuna dek gidemez. Hele sonundan sonra tersine dönmekten, en olumlu yanı ile *olumsuzlaşmaktan* geri kalamaz. Uçkun Devrimcilik, Fransızca konuşma için de bu genel diyalektik kural olduğu gibi yürürlüktedir.

Hele konu gelip Devrimci *Kişilerin* özel çalışmaları, Devrimci çabaları alanına girdi miydi, büsbütün şaşılacak uçarılıklara ve şaşkın ördekliklere kapı açabilir. Devrimin biraz yaygın uygulamalarına açıldı da, Devrimci kişiler hemen "*Koyunun bulunmadığı yerde Abdurrahman Çelebi*" kesildiler mi, olanlar olur. Devrimci Uçarı Kahraman, çarçabuk: "Al Allah delini, zapteyle kulunu!" olur. Uçkun Devrimcilik, nice büyük denemelerde, iyidir, hoştur:

"*Ama, pratikte, eğer Amerikancı yapkınlık ile birleşmeyi bil-meseydi, devrimcil'lafebeliğine (frazolojiye) soysuzlaşırırdi. Bu soysuzlaşmaların örnekleri sayısızdır. Kaynağı plan-gücüne, her şeyi yaratmaya ve her şeyi yoluna koymaya elverişli buy-rultuya körü körüne inançta yatan devrimcil' inşaat hastalığını*

kim tanımaz? Bir Rus yazarı, İ. Ehrenburg, 'Mükemmel Komünist Adam' adlı bir yazısında, azıcık abartmayla da olsa, bu hastalığa yakalanmış bir Bolşevik tipini iyi anlatır: Adam kendisine ülkücül (ideal) insan şemasını yapma amacını vermiştir ve... bu iş'in içine batağa batarca boylu boyunca gömülmüştür. Ancak, hiç kimse bu tiple Lenin kadar kuvvetli alay etmemiştir. O planların kudretine ve buyrultuların egemen sultan gücüne hastaca inanç beslemeye Lenin; 'Komünist Kofluğu' sıfatını vermiştir.

"Komünist Kofluğu, bütün görevlerinin bir komünist buyrultusu ile üstesinden gelebileceğini tasavvur eden sosyalistin başına gelen şeydir." (Lenin, **Siyasî Eğitim Seksiyonu Kongresine Söylev**, Aktaran: Stalin, **Leninizmin Esasları**)

Demek, Uçkun Devrimcilik kıldan ince kılıçtan keskindir. Tek başına biricik amaç oldu mu; görenek, tutalıklık ve durgunluk üzerindeki vurucu başarısı, çarçabuk onu her gün, her saat başı dilediği Devrimi hemen yapabileceği dalgasına kaptırır. Sabırlı emek, kahırlı birikim göze alınmaksızın, kısa bir "plan" ve kestirme bir yukarıdan "buyuru" ile her şeyin güllük gülistanlık oluvereceğine inandırır. Gerçekte bu Uçkun Devrimciliği "Komünist Kofluğu"na kardırıp soysuzlaştıran bir hastalık olur.

Aklınca ideal Teori yaptığını sanır. Gerçeklikten kopmuş, yığınlara şaşı bakan sapık kuruntudan öteye geçemez. Çok sarp yamaçlı, keskin kararlı, şâhika teorili bir Devrimcilik dağı gibi görünen şey, tek yanlı kaldı mı: "İçi boş Devrimcilik" (Révolutionnarisme creux) çukuru ve uçurumudur.

YAPKIN DEVRİMCİLİK

Yapkın Devrimcilik nedir?

Sosyal Birikim momentlerinde geçerli ve gerekli olan Direni Taktiğine uygun "Almanca Konuşmak"tır. Ona "Amerikanca Konuşmak" da denilebilir. İçi boş Devrimciliğin taban tabana zıddı olan Yapkın Devrimcilik üzerine Lenin şöyle der:

"Daha az tumturaklı, pohpohlu laflar ve daha çok günlük iş... daha az politika tepinmeleri ve sosyalist kuruluşun en basit, ama en elle tutulur olaylarına daha çok dikkat..."

Sosyalizmin Kuruluşu uğruna harcanan bu söz, Kapitalizmin en gerici, en şoven, en tekelci zılgıtı altında Sosyalizmin Örgütlenişi için büsbütün doğrudur. Almanca konuşma, 19. Yüzyılın en zorba [Asker-Banker-Yunker (Ağa)] üçüzlü terörü altında

Almanya İşçi Sınıfının canını dişine takıp en bayağı, en küçük işleri sessiz sedasızca ve hiçbir ün verme çabasına sapmaksızın günü gününe yapmasından kalmıştır. Stalin ona Amerikan praktisizmi, uygulama ruhu, der.

"Amerikancıl pratik ruh, tersine, "Devrimcil" fantezinin panzehiridir. Bu öyle tutkun bir güçtür ki, onun için olanaksızlık yoktur. O bütün engellerin sabırlıca üstesinden gelir. Ve en ufacığı da olsa, başlanmış bulunan her görevi sonuna dek götürür." (Stalin, **agy.**)

Yapkın Devrimciliğın yerinde ve zamanında uygulanınca yattığı olumlu yanları böylesine güçlüdür. Ne var ki, olayların Diyalektiğinde hiçbir şey, sonuna dek, hep aynı kalarak, derece derece nicelik birikimini sürdürüp götüremez. Yapkınlık, ansızın olumsuzlaşarak Uçkunluk senteziyle taçlanır.

Konu gelip Devrimci *Kişilerin* özel çalışma yordamlarını damgaladı mı, ipin ucu kaçırılır:

"O Yapkınlık (praktisizm) hemen hemen mukadder ve meşum bir gidişle, Uçkun devrimcilikle ittifak etmezse, bayağı işgüzarlığa soysuzlaşır. Bu öznel biçimsizleşme, B. Pilniak'ın AÇLIK hikâyesinde tasvir edilir. Anlatılan Rus "Bolşevik" tipi iradeli, kararlı, enerjilidir, ama görüş ufku yoktur, eylemlerinin irak çapını görmez, ulaşacağı hedefi görmez ve dolayısı ile devrimci yoldan sapıtır. Bu yapkınlıkla kimse Lenin kadar çarpışmamıştır. O gibilerin niteliğine "Dar, Kafasız Pratikçilik" derdi. Bu sapıtmaya karşı ilhamlı devrimciyi, en ufacık günlük görevlerde devrimci perspektifi karşı çıkarırdı; böylece o yapkınlığın, "devrimci" fantezi kadar gerçek sosyalizme karşı olduğunu kabartılandırırdı." (Stalin, **agy.**)

Demek, Bilimcil Sosyalizmde, sırf ve yalnız, Ziya Gökalp usulü:

Gözlerimi kaparım

Vazifemi yaparım

teranesi, insanı kör otomat durumuna sokar. Bu gibiler çok iş yaptıklarını, dağları devirdiklerini sanırlar. Hayatları boyunca bütün tekerledikleri kütüklerin toplam bilançosunu yaptınız mı, "*Kafasız İşgüzarlık*"tan öteye geçemedikleri acıklıca ortaya çıkar. Yazık olmuştur nasırından ölen Süleyman Efendiye.

AYRIM II

STRATEJİ - STALİN - II. ENTERNASYONAL

TABU SÖZ, TABU KİŞİ YOK

Strateji ve *Taktik* terimlerini Sosyal Sınıflar mücadelesinde en açıkça uygulayan kişi Stalin'dir. Maksat, her ikisi de bir kavga olan *Askercil Savaşla*, *Sınıfçıl Dövüş* arasındaki benzerliklerden yararlanıp, kimi olayları basit öğrencilere kolayca anlatabilmektir. Yani o terimler birer şema, kalıp idiler. Hiçbir zaman askercil olaylarla kıyaslanamayacak kerte de kompleks olan gerçek Sosyal Sınıf ilişkilerinin yerini tutamazlardı.

Bizde her işimiz gibi, bu *Strateji* konusu da, Medrese kafamıza uygun, mutlak birer Tabu-Kalıp haline getirildi. Türkiye'nin özel *Tarih*, *Coğrafya*, *Teknik* ve *İnsan* üretici güçlerini uzun yıllar araştırmak, her an işlemek de ne imiş? Türkiye'nin orijinal üretim, mülkiyet, sınıf, siyaset, kültür, bilim, din ilişki ve çelişkilerini ömür boyu inceleyip vakit ve nakit yitirmek abdalların işidir. Biz açığöz "sosyalistler", iki çeviri kitap okuyup oradan yarım *Strateji* kalıbı aktardık mı, içine dilediğimiz ekonomik temel ve *üstyapı* olaylarını doldurabiliriz.

Ve de "*Sosyalizmin Bilimi*"nin neçe bilgin üstadı kesiliveririz... gibi küçükburjuva tupe'si [küstahlığı] zu'mu [sanı, kanat] en yaygın kılıklarda kol gezmeye başladı. Her köşe başını tutan sosyalizm dükkâncısı, bir de gür bıyığını bırakıverdi de "kesin kes" Strateji kesmeye girişti miydi... Oldu sana bir dokunulmaz "*Stalin*"... Artık Marksizmin "Balkanlarda bir tane" eşsiz örneksiz Stalin'i, o zavallı manyak (çok konuşur), yahut melankolik (dilini yutmuş asık suratlı) devrim esnafının ta kendisidir.

O biçim karasevdaı Stalin maymuncuklarına, taptıkları Stalin'in de Teori'ce son merci olamayacağını hatırlatmakta

yararlılık gördük. Strateji ile Stalin'e bir Ayrım yer verdik. Böylece problemin metot (tutulan yol) bakımından bir genel yanı daha aktüalize edilmiş oldu.

STRATEJİ MUSKASI SINIF PUSULASI YERİNE GEÇER Mİ?

*Marksizmde Strateji **Sosyal Sınıfların** objektif (nesnel ve somut) varlığı iyice aydınlatıldıktan, sonra planlaşır. Somut sınıflar, uluslararası genel karakterleri yanında her ülkenin Tarihçil gelenek-göreneklerine göre karakterlenir. Bunu tersine çevirmek, ekonomik ve tarihçil yapıları durultulmamış olan soyut sınıfları soyut bir Strateji genellemesine sokmak, Sosyal Savaşta büyücüye, Karakaplıdan Kurşun tutmaz hamaylısı yazdırmaya benzer.*

"Klasik Anlamıyla Strateji ve Taktik" konusunda genel ve soyut olarak Stratejinin de, Taktiğin de ne olduğuna değdik. "Somut Strateji Planları" konusunda: Strateji'nin hiç de öyle yüzeyden bakınca insana görünüyordu gibi iki üç satırda yahut sayfada "çızıktırılivercek", sonra da bozulmaması için balmumundan kâğıtlar içine sarılıp boyunlara asılivercek bir muska olmadığına ve olamayacağına dokunacağız.

Ancak Babil artığı Küçükburjuva ortamımız, bir buçuk yıldır "bildiğini okumakta" kusur etmiyor. Kimi değişmez ve dokunulmaz formüller, karşılıklı olarak bir çeşit "Kurşun tutmaz hamaylısı" gibi kullanılıyor. Aziz genç kuşağımız belki bu deyim ne olduğunu bilmez. Bütün Arkeoloji kalıntıları içinde en bol rastlanan eleman: "amulet" denilen "uğur taşları" (tılsım nesnelere)dir. Antika insan "uğur"a pek önem verirdi. Osmanlı toplumunda bu Antika eğilim özellikle savaş konusuna aktarılmıştı. Mehmetçik, köy İmamına bir "Kurşun Tutmaz Hamaylısı" yazdırıp da boynuna taktı mıydı, artık, yeryüzünde hiçbir kurşunun etine işlemeyeceğinde kuşku beslemezdik.

İşte, o arslan atalarımızdan kalma alışkanlığımız sağ olsun. Bir buçuk yıldır sürüp giden kıyasıya "Sol" savaşlarımızda kullanılan "Strateji" formülleri, göğsüne takanları her türlü kazandan beladan korumaya ve evvel Allah, her Gazayı kazanmaya

yeterli ve hatta artarlı bilindi. Doğrusu yürek gücü (Kuvvet'i kalb) veren güzel şeydi bu. Sırasında verdiği güvenle neçe kahramanlıklar bile yaratırdı.

Bununla birlikte, Sosyal yönelişte, soyut kavramların gerçeklikle ilgisi ve ilişkisi derinleştirilmedikçe tabulaştırılması "Sağlam ayakkabı" sayılamaz. İçinde yaşadığımız olaylarla kimi ana kaynakları değerlendirirken en çok korkacağımız şey softalığa düşmek olmalıdır. Bilimcil Sosyalizmin dogmatizm olmadığını hepimiz, şükür, biliyoruz. Yanıldığımız yan; "*bilmek*" ile bilineni "*uygulamak*" arasında derin uçurumların yattığıdır.

En şaşırtıcı örneği, son yılların en çok "gürültü" koparan *Strateji* tartışmalarında bulabiliriz. Strateji lafı da, Taktik lafı da her şeyden önce *Sosyal Sınıflar* problemine dayanırsa anlam taşır. Bir ülkenin Sosyal Sınıf ilişkilerindeki orijinalite kavranmadıkça Strateji veya Taktikten söz açmak, pusulasız ve dümensiz gemiyle fırtınalı engine açılmaktan farksızdır.

TAKTİKLE STRATEJİYİ KARIŞTIRMAK

*Lenin'de **Strateji** sözcüğüne dayalı bir konu yoktur. İç Savaş yadigârı Stalin, askerlikte öğrendiği **Strateji** ve **Taktik** deyimlerini, Sınıflar Savaşını daha basitçe anlatabilmek için kullandı. Ne var ki Devrimi Stalin değil, Lenin güttü, Strateji diye askercil bilgiçliğe hiç kalkmadı. Demek Strateji lafı, bir Devrim Tabusu ve Muskası değildir.*

Türkiye'de "**Leninizm'in Kökleri**" ile "**İki Taktik**" kitapları çevrildi çevrileli sosyalistlerimiz arasında epey heyecanlı tartışmalar patlak verdi. O kitapları yeni okuyan kuşaklar için heyecan kaçınılmazdı. Ne var ki, her kitap gibi, o iki çok önemli kitapçıkta oldukları gibi ele alınırsa ne görürüz?

1- "**İki Taktik**" 1905 yılı yazılmıştır. Lenin yazmıştır.

2- "**Leninizm'in Kökleri**" ondan hemen hemen 20 yıl sonra Stalin'ce yazılmıştır.

"**İki Taktik**"i baştan sonuna dek üstün körü okuyan bizim keskin "strateji"lerimiz, satırlar arasında bir tek "*Strateji*" sözcüğünün geçmemiş bulunduğunu fark etseler, kim bilir ne denli çarpılırlardı. Hele, kırk küsur ciltlik bir anıt olan Lenin'in tüm eser-

leri içinde "*Strateji*" diye bir tek paragrafın ayrılamayacağı o keskinlere hatırlatılsa, korkarız dehşetten donakalırlar ve hatırlatılanı mutlak küfretmiş bir zındık gibi iman yenilemeye çağırırlardı.

Nasıl olur?

Dünyanın en yaman Sınıflar Savaşını emeklemekten kesin zafere dek bir an aksamaksızın gütmüş bir Devrim devi, o Türkiye "Sol"unu aylar ve yıllar boyu allak bullak eden "*Devrim Stratejisi*" konusunda "*Strateji*" gibi uğrunda kelleler uçurulan bir "Terminoloji"yi ağzına almış olmasın?.. Neredeyse bu bizim "Marksist-Leninist"lere "istiskal [Soğuk davranma, hoşlanmama]"!.. Ne yazık ki doğrusu o.

Dahası var: "**İki Taktik**" adlı anıteserde Lenin, hep "*Taktik*" sözcüğünü kullanırken, yer yer bugün bizim özellikle "*Taktik*" adını verebileceğimiz konulara sık sık dokunmakla birlikte, ana çizileriyle, devrimi hangi Sosyal Sınıfların hangi Sosyal Sınıflara karşı nasıl yapacağı sonucu üzerinde durmuştur. Yani, "*Taktik*" deyimi altında bizim özellikle "*Strateji*" adını verebileceğimiz konuyu temel halka yapmış ve üzerine basmıştır... Başka deyimle, Vladimir İliç Ulyanof Lenin "*Strateji*" ile "*Taktik*" terimlerini birbirine katmış. Şimdi biz ne yapacağız?

Bizi bilmeyiz. Ama, o "Devrimler Kartalı", *Strateji* ve *Taktik* "*terminolojisini*" bir gün gelip Türkiye "Sollarının başlıca "*ideoloji*" fetişi kılığına sokacaklarına metelik vermeksizin, Tarihin en büyük Devrimini başarı ile sonuçlandırmıştır! Bu hakikati iştirir iştirmez, biz Türk "*Strateji*"lerinin kahrımızdan hemen intihara kalkışmamız ve binlerce insanımızı yıllarca o terminoloji cirit oyununda oyaladığımız için öbür dünyada Cehenneme layık bulmamız gerektiğine inanmıyoruz. Olur böyle şeyler. Yeter ki, sözleri işlerin yerine geçirmeyelim.

Çünkü, biliyoruz, biz "*Asker milletiz!*" Bayılırız, askercil yaldız mahmuz gösterilerine. Düşüncemizin en "*sivili*" olan "*Sosyalizmi*" dahi kışla kanevası içine yerleştirip giyinirsek daha yakışıklı olmaz mıyız? Oluruz. Yalnız bir şartla. Ordu terminolojisini Sosyalizme sokacağız diye ağızımıza burnumuza bulaştırmamalıyız. "*Strateji*" mi diyoruz? Konu ettiğimiz olaylar, adlarına uygun ilişkilere girmeli. *Taktik*'ten mi söz ediyoruz? Lütfen söylediklerimiz, Ordu mantığımızı sığacak gerçekten *taktik* olayları kapsasın. Hem bir cihangir Mareşal çalımını ile erlere "*Strateji*" dersi verdiği-

mizi boru ile çağırılım; hem verdiğimiz keskin emirlere yakından bakılınca onların "*Taktik*" olaylara kılıflaştırılmak istendiği sırt-sın. Buna her şeyden önce "asker damarımız" dayanmaz.

Her terminolojinin bir haysiyeti, yeri, yordamı vardır. Lenin "*Taktik*" terimini kullanırken *askercil bilgiçlik* taslamamıştı. Hele askerlik sanatı ile devrimcilik sanatını birbirine karıştırmayı akıldan geçirmemişti. "*Taktik*" sözcüğü medenî dünyanın akar günlük politika deyimleri sırasına girmişti. Lenin sırf politika alanında geçerli anlamı ile Sınıflar Savaşının olaylarında Taktik deyimini kullanmıştı. Kullanırken, askercil bilimle sosyal bilim arasında kıyaslama yahut paralellik kurma gereğini önermemişti. Ne var ki, öyle bir öneri yapıldı mı, Taktiğin gerektiği yerde Strateji uygulamaya kalkmak, yahut Strateji derken Taktik ilişkileri ele almak, "Sosyalizmin Bilimi"ni yapmak sayılmaz. Ve Lenin de "**İki Taktik**" kitabında Sınıflar stratejisini taktiğinden ayırmıydu, gibi sözde özürler, adamı kurtarmaz.

STALİN'İN LENİNİZM ŞEMA-ALÇISI

Stalin, Cephe alışkanlıklarını, Leninizmi açıklarken uyguladı. Şema olarak Eneski Sosyalizm de bu uygulama kalıplarından yararlandı. Ancak o kalıpları (Strateji ve Taktiği) sınıfların ötesinde bir "Transandantal kategori" saymadı. "Asker Millet" olduğumuz için bizde meraklıları çok çıktı.

Bilimcil Sosyalizme askercil Terminoloji nerede, nasıl karıştı? Adı geçen ikinci kitapçıktan. Onu yazan Stalin, III. Enternasyonal Kongresi günlerinde, Leninsiz kalmış milyonlara: Leninizmin en köklü özünü en anlaşılır biçimde vermekle görevliydi. *Sınıflar Savaşını* elinden geldiğince elle tutulur biçimde anlatmak için *Askercil Savaş* biliminde çok didaktik (çocuğa öğretici) kimi kurallara indirgemekte yarar görmüştür. Onun için 10 bölümü 88 sayfa tutan kitapçığın 8. bölümünde "*Strateji ve Taktik*" konusuna tam 13 sayfalık yer ayırmıştır-.

Bu kaçınılmaz bir şeydi. Papaz okulundan sonra Marksizmden başka hiçbir konuya baş vermemiş olan Stalin kimdi?

26 yaşında birinci silahlı devrime katılmış, 38 yaşında ikinci silahlı devrime katılmış, tam altı yıl, er olarak katıldığı ordular içinde, o cephe benim, bu cephe benim, en ufağı *Ordu* olan büyük birliklere siyasal Komiserlik yapan, Strateji-Taktik planları çizip başarıyla uygulayan en kritik kumandanlıklar etmiş bir profesyonel devrim ve İç Savaşlar eri idi.

Aynı adamın, ayağının tozu ile, daha yumuşak Kafkas çizmelerini ve kaba asker kaputunu çıkarmaya vakit bulamaksızın, 42 yaşında Lenin'in yerine geçtiğini düşünelim. Altı yıllık Tarih yazdığı en müthiş İç ve Dış yıldırım savaşlarında tek öğrendiği ve uyguladığı yeni bilim Askerlik sanatıdır. Güttüğü Parti, Sovyetler Devleti, Sovyet Milletleri, yüz milyonlarca İşçi-Köylü halk yığınları, toptan henüz "*Savaşçıl Sosyalizmin* ateşi içindedir. Yani, Askercil Savaşla Sınıfçıl Savaş, Savaşla Sosyalizm etle tırnaktan çok daha içli dışlı birbirine kaynaşıktır... Böyle bir ortamda, başka hangi insan: *Orduların* Cepheye yedilmesi ile *Sınıfların* cepheleşmeleri arasında *Strateji* benzerlikleri, *Orduların* savaş cephesinde kapışmaları, ileri, geri, yandan, arttan savaşmaları ile *Sınıfların* sosyal cephede tutuşmaları, saldırıları, gerilemeleri, savunmaları arasında *Taktik* benzerlikleri bulmaktan geri kalabilir?

Stalin ister istemez Leninizmin en canlı Sosyal Savaş düşünce ve davranışlarını, epey mekanik Askercil Strateji ve Taktik çerçeveleri içinde özetleyip şemalaştırdı. Ne denli dâhiyane özet yapılırsa yapılsın, her *şema*, az çok ölü kalıptır. En önemlisi canlıyı gereğince kalıba vurmamak değildir: Kalıplarken öldürmemektir. Kol, kırıldı mı, alçı kalıbına vurulur, aşırıca süre kalıpta kalırsa dumurlaşır, inmelenir. Lenin ölünce, o muazzam doktrin yapısının her kafadaki ayrı yankısı, bir kırık döküklüktü. Onu, Parti başındakinin kimi şema alçı-kalıpları içinde birleştirme ve kaynaştırma çabası yerinde olurdu.

Ancak şema alçının içinde doktrin canlı özü, kalıp-şemaya feda edilemezdi. Türkiye'de (yalnız Türkiye'de mi?) çok kez kalıpla, kalıba alınan organ arasındaki ilişki Medrese kafası ile alınabilirdi. Çünkü Ortaçağ, "Ruhların en orta yerine çöreklenip yerleşmiş olmaktan çıkmamıştı. Hele hiçbirisi "*Stalin'in Pabucu*" olamayacak insanlar türeyip, "*Stalin'in ta kendisi*" kesiliverdiklerini ansızın umuverdiler mi, canlı organın yerine alçı kalıbın geçirilmesini pek olanaklı kılmaya dek varabilirlerdi.

STALİN'İN "BİR ÜLKEDE SOSYALİZM" ŞAŞILIĞI

*Ne var ki Stalin, büyük meziyetleri yanında, hatta **Diyalektik** üzerine broşür yazmış olmasına rağmen, kimi konularda Lenin'in okul öğrencisidir. Papaz Medresesinden kalma bir kafa yanını güç saklar. Stalin Skolastiğinin en trajik örneği: "**Bir ülkede Sosyalizm**" kurulur mu, kurulmaz mı konusunda belirir.*

Oysa, Stalin'in kendisi dahi, Strateji-Taktik şemasını pek ustaca bilmesine rağmen, Askercil alandan Sosyal alana uygularken, ilk etkilendiği Papaz okulu esintisini büsbütün temizleyememişti: olayların diyalektiğini, şemaların Skolastiğinden yüzde yüz kurtaramamıştı. "**Leninizm'in Kökleri**" kitabı, Lenin'den sonra Leninizmi en iyi anlamış ve anlatmak için özetlemiş bir propaganda broşürü oldu. Ama, Leninizmin yerini tutabilir miydi?

Böyle bir soru bile bugün artık gülünç gelir. Ama, kuşaklar boyu, en kabadayı Leninistlerin o broşürü ilmihal gibi ezberledikleri bilinir. Broşürün, son kerteye dek olumlu bütünü içinde, yer yer soru uyandıran ayrıntıları yok değildir. Bunların hepsi üzerinde durmaksızın, yalnız bir noktasına değmek ilginç olur. "*Bir ülkede Sosyalizm*" olur mu, olmaz mı? Bu konu yüzünden Lenin Partisinde tam anlamıyla "*Kan gövdeyi götürmüştür*". Ve o kanamalarda en acımasızca "*Bir ülkede Sosyalizm kurulur*" tezini savunan Stalin baş tutmuştur.

1924 yılı Fransızcaya "**Teorik ve Pratik Leninizm**" adıyla çevrilen aynı broşürün 32. sayfasında ise Stalin "*Teori*" bölümünü şu sözlerle bitirir:

*"Bir tek ülkede burjuvazinin iktidarını devirip yerine proletaryaninkini kurmak, henüz sosyalizmin tam zaferini sağlamak değildir. Başlıca yüküm: Sosyalist üretimin örgütlenmesi henüz yerine getirilecek yükümdür. Birçok ilerlemiş ülkeler proleterlerinin kombine çabaları olmaksızın bir ülkede sosyalizm kesin zaferi elde edebilir mi, baş edebilir mi? **Elbette hayır.** (Altını çizen H. K.) Burjuvaziyi devirmek için bir tek ülkenin çabaları yeter: Bizim Devrimimiz Tarihinin ispatladığı şey budur. Sosyalizmin kesin zaferi, sosyalist üretimin örgütlenmesi için, bir tek ülkenin çabaları yetmez, hele Rusya gibi adamakıllı*

kırsal bir ülkeninki hiç yetmez; birçok ilerlemiş ülkeler Proletaryalarının çabaları gerektir."

"Böylece bir ülkede muzaffer Devrimin esas görevi öteki ülkelerde devrimi geliştirmek ve desteklemektir. Gene bir ülke Devrimi kendisini bağımsız bir büyüklük saymamalıdır, fakat, öteki ülkelerde proletarya zaferini aceleleştiren bir araç, bir yardımcı saymalıdır." (Stalin, agy.)

BİR ÜLKEDE SOSYALİZME İNANMAYANLARI SUÇLAYIŞ

Stalin açıkça "öteki ülkelerde devrimi" desteklemeden bir ülkede sosyalizmin kurulamayacağını çıkarmıştı ilkin. Sonra bu kanısının tersine döndü.

Stalin, bu tezini savunmak için, Lenin'in "**Proletarya Devrimi**" broşüründeki şu sözü aktarmakla yetiniyor:

"Öteki ülkelerde Devrimin uyanması, desteklenmesi geliştirilmesi için bir ülkede âzami"yi yapmak...

Lenin'in bu "*lapidaire*" (kısacık) sözünden, Stalin'in yukarıdaki gibi tekrarlamak üslûbu ile yaptığı açıklama çıkar mı? Besbelli iki bambaşka olay birbirine karıştırılmamalıdır:

1- Bir ülkede proletarya zaferi, "*öteki ülkelerde devrimi*" tutar.

2- Ama bir ülkede: "*Sosyalizmin kesin zaferi, sosyalist üretimin örgütlenmesi için, bir tek ülkenin (hele Rusya gibi kırsal bir ülkenin) çabaları yetmez*" mi?

1924 yılı için, ikinci şık cidden çözümü çetin problemlerdendir. Dış ve İç savaşlarla Çarlık düzeyinden çok gerilere düşmüş bir çöl ülke olan Rusya umut kırıcıdır. Ancak, Lenin'de bulunmayan kötümser kehaneti, Leninizm diye öne sürmek yerinde bir öngörü sayılmamalı idi. Nitekim, Lenin sağken, geri ülkede sosyalizmin kurulamayacağını önerenler, "*II. Enternasyonal Kocakarıları*" idiler. Lenin'in ölümünden birkaç yıl sonra, aynı Stalin bir ülkede sosyalizmin kurulamayacağını ağzına alanların kellelerini uçurur.

Hayat, çarçabuk, kötümser kehanetlerden üstün çıkar. Ondan sonraki gelişim temposu ise, bir ülkedeki çabaların "*kesin Sosyalizm zaferine*" yani "*Sosyalist üretimin örgütlenmesine*" yeterli olduğunu yerden göğe dek ispatlamıştır. Sovyetler'in "*Sosyalist Üretimi*": Bütün dallarıyla, Avrupa'da birincidir. 20 üretim dalın-

daki Dünya üretim yarışmasına gelince, aynı Sosyalist Üretim 11 dalda gene dünya birincisidir, yalnız 9 dalda dünya ikincisidir.

Bu olay bize neyi öğretiyor?

Bütün sıkı Leninci kaliteleri ile birlikte, Stalin ayarında bir kimsenin, sosyal olayları değerlendirmede nasıl yanıldığını öğretiyor. Dünya ölçüsünde bakalım. 1924 yılı, Fransızcaya çevrilen Stalin'in broşürüne "*Fransız Partisi*": "*Tam saatinde gelmiş*" bir cankurtaran simidi bulmuş gibi sarılıyor. "*Doğru Politika çizgisini bulup, takip etmek*" uğrunda: "*Her Enternasyonal üyesi için pek emin bir rehber*" sayıyor Stalin'i.

Neden?

Broşüre yazılan "*Önsöz*"ün son bendi şöyle der:

"Leninizmi, onun teorisini ve partisini tanımlamak, herkesin deneyebileceği bir konudur ama bu işi ancak Usta'nın yanı başında, ilk saatin işçileri olarak bulunmuş olanlar gerektiği kadar sarahatle [açıklıkla] ele alabilirler. O gibi kimseler arasında Stalin en iyilerinden biridir."

O 1924 yılı "*en iyilerinden biri*" olan Stalin'in, sonra gittikçe ne olduğunu bilmeyen kaldı mı? Tek Yanılmaz-Papa ve tüm değilse yarım-Tanrı!.. Koca Sovyetler Birliği, hâlâ "*Destalinizasyon*" (Stalinleşmeyi giderme) çabasını bitiremedi. Adam o denli ağır bastı. Temel konuda bir yanıltı, sonra, Parti tepesinde olmanın verdiği güçle, o yanıltıyı başkalarında yakalama, bu sonucu kaçınılmaz kıldı.

TEORİ HAZİNELERİNE OTURUŞ

Stalin'in emrine geçen ideoloji hazinesi eşsizdi.

Stalin dramı bize asıl *metodolojik* bir gerçeği ifşa ediyor. Problem, "*Bir ülkede Sosyalizm kurulur mu?*" kadar sınırlı olmaktan uzaktır. Problem, bir devrimcinin, hem *Uluslararası*, hem kendi *Ülkesi* çapında *Teorice* ve *Pratikçe* Lenin kadar derinliğine, yılmaz ve alçakgönüllü bir *orijinal* araştırmacı ve *yaratıcı* olup olmaması problemidir. Öyle yani Lenin olunmadı mı, Stalin kadar "*Ustanın yanı başında, ilk saatin işçisi*" bulunmak bile yeterli olmuyor.

Marksizm bir "*dehâ*" eseri ise, dehâ: Yılmaz tutkunlukta dağlar gibi yığılı "*emek*" demektir. Çocuk çağından beri dağlar gibi emeğini hem *pratik*, hem *teorik* alana yığan, 15 yaşında araştırmaya Marks'ın *Kapital'i* ile (Diyalektik Maddecilikle) giri-

şen ve Almanca, Fransızca, İngilizce dillerindeki bilim hazinelerini öz kaynaklarında tartarak izleyen kişi Lenin'dir.

Rusça bile anadili olmayan "*bir köylü*" Stalin, gözünü Leninizmle açtı. Onu gördü, onu bildi. Lenin'i kimse (o zamanki Leninciler içinde kimse) Stalin kadar anlayamadı ve anlata-madı. Eski: Plehanof'lar, Akselrod'lar, Martof'lar ve ilh... yeni: Trotski'ler, Buharin'ler, Zinovyef'ler vb... Leninizmin yolunu iki-de bir kesmeye çalışırlarken, Stalin, "*Ustanın yanı başında*" balta girmemiş ormanların nasıl caddeler açılarak geçildiğine, hep adsız bir "*ilk saatin işçisi*" olarak katıldı.

Onun için, yolu yordamı Stalin'den iyi bilen çıkmadı. Usta öldüğü gün, Stalin yolu yordamı güden biricik "**işçi**" oldu. Bir anda Leninizmin bütün hazineleri, mühürleriyle, bekçileriyle birlikte onun (Stalin'in) elinde idi. O hazinelerden, en az kültürlü bir köylünün bile dilediği anda, dilediği noktada yararlanabilmesi, doğru Lenin'le karşı karşıya gelip onu dinlerce öğrenivermesi için her hazırlık ve kolaylık yapıldı.

Bu herkese açık Hazine envanterinin en basit örneği, daha 1926 yılı 30.000 nüsha basılan ve V. V. Adoratski, N. N. Baranski, G. Kramolenikof, İ. F. Popof gibi bilgilerin derledikleri "**Lenin'e Yol**" adlı 4 yoğun ciltlik eserdir. Orada bir tek satır yorum yoktu. Lenin'in 30 cilde sığmayan emeğinde geçmiş bütün en özlü düşünceler oldukları gibi sınıflandırılmıştı.

Herhangi bir konuda zihinler mi karıştı? Stalin değil, yeni okuma öğrenen bir işçi, beş dakika çevireceği herhangi bir Lenin derlemesinde, aradığı şeyi Lenin'in ağzından dinleyebilirdi. Artık, dinlediğini anlaması, biraz kendi eğilimine, denemesine, zekâsına ve bilgisine kalmıştı.

Teori, Metot, Devlet, ayrı ayrı Sınıflar, Yığın, Uzmanlar, Disiplin, Kontrol, Devlet Kapitalizmi, Savaşçıl Sosyalizm, Buğday, NEP, İmtiyaz, Kooperatif, Elektriklendirme, Kuruluş, Köylü, İşçi, Kızılıordu, Kadın, Kültür, Basın üzerine mi? Devrim, Reform, Proletarya Hegemonyası, İsyân, Terör, Kapitalizmde ve Sovyetlerde Sendika, Gençlik üzerine mi? Ayrıca Sovyetler İktidarı ile Kolektifleşme, yahut Parti ve Örgütlenme gibi özel alanlar üzerine mi?.. Ekonominin, Sosyolojinin, Politikanın, Hareketin, Programın, Tüzüğün, Kültürün, Felsefenin bütün akla gelebilir ve gelemez bütün alanları ve ayrıntıları üzerine mi? Bir düğmeye basın: Lenin size kendi sesiyle her şeyi hemen açıklayacaktır-.

STALİN'İN LENİN'LE KARŞILAŞTIRILIŞI

Stalin, Lenin'in yerini doldurabildi mi? Hazır: Devlete ve Partiye kondu. İbretle bakılacak III. Enternasyonalci kaldırışı ve kişi zılgıtı, onun Lenin olamadığını kendi diliyle itiraf etmesi oldu.

Her alanda sıra sıra bilginler, uzmanlar, araştırmacılar, size *Lenin'de* ve *Dünya'da* ne olmuş, ne oluyorsa hepsini genellikle ve özellikleri ile en kavranılır biçimde sunmaya hazırdırlar. Yüzmilyonlarca insan içinden en seçkinleri, geceli gündüzlü bu uğurda çalışır çabalarlar. Biraz kafanızı kullansanız, önünüze yığılan veriler arasında en doğru ilişki ve çelişkileri yakalayıp ışığa çıkarmanız işten değildir.

Devlette ve *Devletle* çalışmanın böyle sonsuz başarı olanakları vardır. Ömründe sivil ve sosyal konuların alfabetini öğrenmesi cinayet sayılmış nice paşalar, bir gün ansızın Devlet güdücüsü olur olmaz, nasıl kâinata, bütün sivil ve sosyal konuların biricik yanılmaz üstat kaynağı gibi ahkâm keserler?.. İşiten kulaklarına inanamaz. Şu bilinen kişi mi bu "marifetleri" gösteriyor! Hayır. İnanılmaz. Meğer neymiş o kişi?

Stalin, *hazır* Leninizm hazineleri içine en yaman *Partinin* ve *Devletin* şartsız kayıtsız öncüsü durumuna girince, o denli erişilmez olanaklarla silahlı idi. Ünlü İşveren "*Büyük* Adamları gibi o, Stalin: Mumyalandığı bir mezardan naftalinleri silkilip başa geçirilmiş kürk de değildi. Adım adım Devrimci eylemin ve teorinin ortasında dövüşerek yetişmişti. Lenin'in ve Leninizmin hiçbir değerine yabancı, uzak durmamıştı. Gene de onun için Doktrin, oldukça "*Hazır giysi*" idi. Lenin kesmiş, biçmiş, ölçmüş, dikmişti. Stalin giyiyordu.

Stalin, Ustasından en iyi makas, iğne, makine kullanmayı öğrendi. Lenin'in "*patronları*" üzerinden en pürüzsüz giysileri yapabiliyordu. Ama, bir "*orijinal model*" yaratmaya sıra gelince, yeni kalıplar bulmak meseleydi. 26 Ocak 1924 günü "**İkinci Bütün Rusya Sovyetler Kongresi**"ne okuduğu söylev, Partili edebiyatın örneği idi.

- 1) "*Parti Üyeliği*",
- 2) "*Parti Birliği*",

- 3) "*Proletarya İktidarı*",
- 4) "*İşçi Köylü İttifakı*",
- 5) "*Cumhuriyetler Birliği*" ve
- 6) "*Üçüncü Enternasyonal*" mirasları üzerine "*ant içmişti*" Stalin o nutukta.

Stalin, bu altı yeminini tutmak için olağanüstü çaba gösterdi. Sonuncu yemin şu idi:

"Üçüncü Enternasyonalci güçlendirmek ve genişletmek için hayatımızı feda etmekte kusur etmeyeceğimize, önünde ant içiyoruz Lenin Yoldaşı!"

İkinci Emperyalist Evren Savaşı sonunda Üçüncü Enternasyonal'i kaldıran, Stalin oldu.

Gerekli miydi? Gereksiz miydi? Onun tartışma yeri başkadır. Daha *Çin* problemi ile birlikte: Parti mi Üçüncü Enternasyonal'in "Şubesi"dir, yoksa Üçüncü Enternasyonal mi Parti'nin "Seksiyonu"dur sorusuna karşılık bulmak düşünülmedi. Çünkü ortada Lenin yoktu. Yalnız Stalin, Üçüncü Enternasyonal'i filen ve adıyla sanıyla, "*genişletmek*" şöyle dursun, ortadan kaldırdığı gün: "*Hayatımızı feda*"etmediğimiz görüldü.

Gene Lenin'i en yakından ve en iyi tanımlayan kişi, dünyada Stalin oldu. O Lenin'de başlıca 5 kesin karakter seçti. Bunlardan ilk ikisi, *teorik* ve *sübjektif* olarak:

1- *Mantık gücü*,

2- *Prensip gücü* idi.

Karakterlerden son ikisi, *pratik* ve *objektif* olarak:

3- *Yığına inanç*,

4- *Devrime inanç* idi.

Bu dört karakterde Stalin'in Lenin yolunda kalmak için elinden geleni, hatta gelmeyenini yaptığı muhakkaktır.

Ancak Lenin'in, ayrı bir *beşinci* karakteri de, o ilk dört karakteri üstüne kanat açmıştı:

5- *Alçakgönüllülük...*

Lenin, doğru bildiğini savunurken, ikiyüzlü "*Tevazu*"a metelik vermezdi. Ama, poz, çalım, atmasyon, kırıclılık, "*böbürlenme*, *kendini beğenme*" de bilmezdi.

Stalin: "*Bu sadeliğin ve alçakgönüllülüğün, bu göze çarpmamaya çalışmanın veya hiç değilse göze çarpmaya çalışmanın ve kendi yüksek mevkiini belirtmemenin... İnsanlığın "en derin katlarının" yeni tip Lideri olarak Lenin'in en güçlü yanı olduğunu ancak sonraları anlayabildim.*"der.

Ne var ki, "anlamak" başka, "uygulamak" başka şeydi. Stalin de ilkin Kremlin'deki hizmetçi odasında seyyar karyolada yattı. Gitgide o "en güçlü yanı" epey unuttu. "Hişşt!.. Susun! Geliyor" dedirtti. Elinde değildi. "Muhayyilemde Lenin'i bir dev olarak, hükmeden kişiliğe sahip iriyarı bir adam olarak canlandırdığım için, fizik anlamda da büyük adamı görmeyi umuyordum." diyen Stalin'di o. Lenin değildi. Lenin'i görünce "Ne büyük hayal kırıklığına uğramış" idi!

II. ENTERNASYONAL'İN EN BÜYÜK YANLIŞI

*Usta'ya sadık kalmak: **Skolastiğe** düşmeksiniz, teoride **gelişim** sağlamakla olur. Oysa Stalin, II. Enternasyonalcin yalnız **olumlu** yanlarını sayarken yüzeyde kalmıştı.*

Yukarıki satırlar, ne küçük ülkelerin ölü-diri Stalin taslaklarını düzeltmek içindir, ne rahmetli "Diktatör"ü Anıtkabir'den atıldığı mezarında rahatsız etmek içindir. İnsanların, insandan başka bir şey olmadıklarını unutamayacak denli içyüzlerinde tanımaya ve anlamaya alışmışızdır. Buradaki amaç, Stalin'in her dediğinin Lenin kadar gerçek olup olamayacağını göz önünde tutmak da ikinci noktadır. Birinci nokta şudur: Stalin kendi kurmadığı, "hazır" bulunduğu Leninizm önünde, didaktik olmanın da zoruyla, ister istemez az çok *şematik* ve kitapçıl (Usta'nın yazdığı gibi) kalma titizliğini göstermiştir.

"Usta'ya sadık kalma": Marks-Engels önünde Lenin'in de birinci görevi oldu. Bu görevin başarı sağlaması: Düşüncede hem *anarşiyi*, hem *Skolastiği* önlemesine bağlıdır. Daha doğrusu, ana *premsipleri* bozmadan sistemi *geliştirmek* başarı sağlar. Yoksa, Usta'ya sâdik kalmanın aşırı *abartılması*, çırağı *skolastiğe* kaydırabilir. Lenin, orijinal bir *savaşçı* ve *araştırmacı* olduğu için, Marksizmde her türlü Skolastiği temizlemiştir. Stalin için aynı şey her zaman söylenemez. O, zaman zaman Metinlere sadâkati abartırken, skolastikten tam kurtulamamış, dolayısı ile metinleri zorlamıştır.

Bunun *Strateji* ve *Taktik* konusunda örneğine gelemim. Stalin, II. Enternasyonal'i nasıl anlatıyor?

Şöyle:

"II. Enternasyonal periyodu, izafî (görecil) bir sükûnet çağında mükemmel (par excellence: en yüksek kerte) bir biçimlenme ve öğretim periyodu olmuştur. Parlamentoculuk o zamanlar sınıf mücadelesinin başlıca biçimi idi... Proletarya ordularının biçimlenmesi ve öğretilendirilmesi için legal olanaklardan yararlanmakla yetiniliyordu; proletaryayı sonu gelmezce muhalefet rolüne sıkıştıran ve sıkıştırmayı gerekli gören bir düzenin çerçevesi içinde parlamentarizmi kullanmakla yetiniliyordu. Besbellidir ki, böyle bir periyoda ve proletaryanın yükümlerini böyle bir anlayış ile ortada ne hakiki bir Strateji, ne hakikî bir Taktik kalamazdı, belki yalnız bir takım taktik ve strateji parçaları kalırdı." (Stalin, **Leninizmin Esasları**)

Stalin'in bu sözleri, bizim TİP ABA'cılarının (Aybar-Boran-Aren) epey umut verici sayılmaz mı?

Bu sözlerin ilk bakışta Usta'ya sadâkati var. II. Enternasyonal eleştiriliyor. Ancak, bu eleştiri sırf Strateji ve Taktik bakımından ele alındığı yerde bile, yalnız "çağı için" olumlu yanı ile anlatılıyor. Yeter mi? II. Enternasyonal yalnız "Proletarya ordularını biçimlendirme ve öğretilendirme" ile kalmıştır. Stalin diyor ki:

"Büyük sınıf ihtilafları [uyuşmazlıkları], devrimci muharebelere hazırlık, Proletarya Demokrasisini iktidara getirmenin araçları gündem içinde değildi."

II. Enternasyonal'de bulunmayan o şeyler Lenin'de (RSDİP) yok muydu?

"II. Enternasyonalcin büyük yanlışı parlamento mücadelesi biçimlerini kullanmış olması değildir; o biçimlerin önemini değerinden üstün göstermesi, hemen hemen tek olağanlar sayması ve devrimci savaşlar periyodu, parlamento dışı mücadele periyodu geldiği vakit, yeni görevlerini yerine getirmekten sıvışması ve kaçınması en büyük yanlıştır." (Stalin, agy.)

Bütün bu söylenenler yanlıştır mı?

Hayır.

Usta'ya, Prensibe uygunsuz mu?

Gene hayır. Ama, II. Enternasyonal'e yalnız olumlu yanından bakıldı mı, eksiklikleri sezmek elden gelmiyor. Usta'nın aynı konuda yazdıklarına ve yaptıklarına bakınca ise, epeyce yüzeyde kalındığını görmemek elden gelmiyor.

II. ENTERNASYONAL'İN DOĞUŞTAN YANILGISI

İkinci Enternasyonal, Savaş'tan çok önce "mükemmel" olmaktan uzak, İşçi Sınıfını İşveren Sınıfına "evcilleştiren" bir tuzaktı. Stalin bu olumsuz yanı görmüyor muydu?

Önce: "Büyük İhtilaf", "Proletarya Demokrasisi" II. Enternasyonal'in "gündem içi" problemi değil miydi?

Gündem içiydi.

Lenin yazıyor:

"Bilindiği gibi, Plehanof 1903 yılı (onu bir Rus Scheidemann'ı yapan acıklı din değiştirmesinden önce) bir devrimci Marksist idi. Ve Program'ın kabul edildiği Parti Kongresinde, Plehanof diyordu ki: Devrimde Proletarya gerekirse kapitalistlerin seçim haklarını kaldıracaktır, karşıdevrimci olduğu ortaya çıkacak olan her parlamentoyu dağıtacaktır." (Lenin, **Dönek Kautsky**, s. 126)

1907 yılı Stuttgart'ta toplanan II. Enternasyonal Kongresi, Lenin ile Rosa Luxemburg'un teklif ettikleri tezleri kabul etmişti. O tezlere göre, Savaş sırası patlak verecek ekonomi ve politika bunalımlarından yararlanılarak, mücadele Sosyalist Devrime götürülecekti. II. Enternasyonal'in şefleri olan Kautsky ve Vandervelde de bu teklife oylarını vermişlerdi.

"Kautsky, 1909 yılı bir Devrimler çağının kaçınılmaz olarak yaklaştığı üzerine, Savaş ile Devrim arasındaki bağlar üzerine bütün bir kitap yazmıştı." (Lenin, **Dönek Kautsky**, s. 76)

1912 Aralık 24 ve 25. günleri toplanan Olağanüstü II. Enternasyonal Kongresi, "*Bâle Manifesti*"ni yayınlamıştı. Orada, büyük Emperyalist Savaşı bir haydutluk sayılıyor ve ona karşı 1907 kararlarını işçilerin uygulaması isteniyordu.

"Kautsky, 1912 yılı, yarınki Savaşın Devrim yararına kullanılmasını imzalıyordu." (Lenin, **Dönek Kautsky**, s. 76)

Bütün bu Kararlara, Manifestlere rağmen, Emperyalist Savaş patlar patlamaz ne oldu?

Bütün o muazzam lider putlarıyla birlikte II. Enternasyonal Partilerinin büyük çoğunluğu Emperyalizm önünde eğildiler ve İşçi Sınıfını en büyük soğukkanlılıkla Savaş salhanesine kurban edilmeye, Marksizmden ezberlenmiş sözlerle kandırmaya giriştiler.

Niçin?

Bu ilân edilmiş prensiplere "*ihamet*" bir yanılma mıydı?

Hayır ve evet: Yanılmak ve yanılmak *isteniyordu*.

Bu nereden geliyordu? Liderlerin cahilliklerinden ve tabansızlıklarından mı?

II. Enternasyonal'in *iç hastalığından*... Onun "Parlamento biçimlerini... tek organ" sayması da o iç hastalıktan fıskırıyordu. II. Enternasyonal, "*mükemmel*" (en yüksek kerte) bir "*biçimlendirme ve öğretim*" aracı gibi gözüküyordu. Ama, İşçi Sınıfını İşveren Bozuk Düzenine alıştırıp "*evcilleştirme*" aracına dönmüştü. Hem bu dönüşme "*Emperyalist Savaşını*" ve "*Büyük Sınıf İhtilaflarını*" beklemeden çok önceleri olmuştu.

II. Enternasyonal, dümdüz bir çiziyile "*biçimlendirme*" ve "*öğreti*" yapmak sırasında, İşçi Sınıfının Hareketini ve Örgütünü en sinsice ve korkunçça: "*Biçimsizleştirme*" ve "*Soysuzlaştırma*" yolunu da açmış ve o eğilimi ağır bastırmıştı.

Ne sayede?

Hiç de "*mükemmel bir biçimlendirme ve öğreti*" organizması olmayan yapısı sayesinde...

II. ENTERNASYONAL'İN ÖLDÜRÜCÜ YANILGISI

*İkinci Enternasyonal -Stalin'in de bilmesi gerektiği gibi- Savaştan çok önce **Sendikalizm** ve **Parlamentarizm** çıkarları yüzünden Burjuvazinin **yan örgütü** olmuştu. Stalin'in bu örgütü "**mükemmel**" görmesi bize bir şeyi öğretiyor. Stalin de yüzde yüz "**ihcâca sâlih**" (belgelenmeye elverişli) olamaz. Onun **Strateji** şeması da insanları kafalarından etmemelidir.*

II. Enternasyonal'in "*Doğuştan günahı*" (Péché originel'i) Marksizm *Softalığını* birinci kalite gibi taslamış olmasından kaynak alır. Ama o diyalektiği Skolastiğe çeviriş sebepsiz, yahut tesadüf değildir. 1915 yılı: "*Bir Fransız Sosyalistinın Namuslu Sesi*"ni duyurtmuştu. Namuslu ses, Fransız İsviçre'sinden gelmişti. Ses, 11 Mart 1915 günü Lausanne'da: "*Ölen Sosyalizm ve Dirilmesi gereken Sosyalizm*"adlı bir Konferans veren **Paul Golay**'ın sesiydi. Şöyle konuşuyordu:

"Bernstein bir çeşit Demokratik Reformizmi formülleştirip onu kendisi Revizyonizm adıyla vaftiz ettiği zaman, Kautsky onu özel

ve uygun metinlerle yıldırımlara çarptırdı. Görüntüler kurtarılır kurtarılmaz, Parti Realpolitika'sını daha az sürdürüp durmadı.

"Sosyal-Demokrat Partisi bugün ne ise o oldu. Akılları durdu-ran bir örgüt. Kudretli bir gövde: İçinden ruhu uçup gitmiş...

"Gerçi, İşçi örgütü bu kertede yüksek rakamlı aidatını ödeyenlere hiçbir zaman ulaşmamıştı; hiçbir zaman böylesine bol parlamenterler (Milletvekilleri) çıkarılmamıştı; hiçbir zaman daha iyi bir basın örgütlenmesi görülmemişti; hiçbir zaman da, karşısında isyan edilmesi gereken böylesine iğrenç bir eser ortaya çıkmamıştı.

"Hem, bütün Enternasyonal Şubeleri içinde de gözlemlenen bu eğilimleri gösteren Alman sosyal-demokrasisi tek başına kalmıyor." "Memurların gittikçe büyüyen sayısı" belirli sonuçlar getiriyor; "Bütün dikkat aidatların muntazaman kasaya girmesine çevrilmiştir"; grevler, İşverenlerle "yeni sözleşmeler yapılma amacını güden bir sıra gösteriler" sayılıyor. "İşçinin kaderi, Kapitalizmin kaderine boyun eğdirtiliyor", "Yabancı sanayi zararına kendi millî sanayinin şiddetle gelişmesi dileniyor."

Reichstag (Alman Meclisi) mensuplarından R. Schmidt, bir yazısında, Sendikaları Kapitalizme yararlı: "Ekonomi hayatına düzen ve oturaklılık" getiren, "Patron'un hesaplarını kolaylaştıran ve gayri meşru rekabeti engelleyen"örgütler olarak tanımlıyor ve şunları sözüne katıyor:

"Böylece, Sendikacılık, patronların kârına oturaklılık getiren bir şeref sayılmalıdır!.. Büyük örgütlerin sekreterleri bir sıra şahsiyetler (önemli kişiler) hâline geliyorlar. Ve Politika hareketi içinde, Milletvekilleri, Doktorlar, Edebiyatçılar, Okuryazarlar, Avukatlar, bütün o bilimleri ile birlikte azıcık kişicil ihtirası da taşıyanlar, kimi tehlikeli hâle gelen bir itibardan yararlanıyorlar.

"Sendikaların kudretli örgütü ve cüzdanlarının sağlamlığı, onlara katılanlarda lonca ruhunu geliştirdi. Oysa, esasında reformist olan sendika hareketinin sakıncalarından birisi de, ücretli işçilik şartlarının üst üste konmuş "dilimler" düzeltilmesidir. Bu tutum temelli birliği kırıyor ve en gözde işçilere bir ürkeklik ruhu aşılıyor, onları bazen bir "hareket" karşısında ödü patlar duruma itiyor. Çünkü o gibilerin vaziyetleri, kasaları, alacaklı hesapları hareket yüzünden herhangi bir yıkıntıya uğrayabilir. Böylece, İşçi Sınıfının çeşitli sınıfları arasında bir çeşit ayrılık biçimleniyor: bu sınıfları sendikanın ta kendisi yapmaca yaratmış bulunuyor."

İşte II. Enternasyonal, Tekelci Finans-Kapitalin, dünya aşırı-kâr çapulundan ayırdığı bir parça ile satın alıp beslediği *Aristokrat* işçiler zümresini ve onun *Parti Bürokrasisi ile Sendika Ağalarını* İşçi Sınıfının başına böyle belâ etmişti. "*Parlamento mücadelesi biçimleri*" o başbelâsının maskesi gibi kullanılıyordu. "*Yeni görevleri yerine getirmekten sivişmesi* [sıvışması]" ters bir "*yanılgı*" değil, o *yapısının kaçınılmaz sonucu* oldu.

Stalin bunları bilmiyor muydu? Bu nedenlerle, ustalar dururken, çirakların anlatışlarını tabulaştırmaya gerek bulmuyoruz.

AYRIM III

SOSYAL ANLAMLI ASKERCİL TAKTİK ELEMANLARI

Son yılların önde giden Devrimcileri, hep ve yalnız "*Strateji*" üzerinde tartıştılar. Bu eğilim işin kolayına kaçmaktı. Aslında birkaç cümle veya sayfa ile özetlenebilecek ve doğrusu, yanlış epey uzun süre sonra ortaya çıkabilecek olan Strateji kesiminde söylenenleri olaylar hemen yalanlayamazdı. *Taktikse* onun zıddı idi. Söylenir söylenmez uygulanması gerekirdi, uygulanır uygulanmaz, olaylarla çarpılıverirdi. Onun için bütün "*Stratejilerimiz* (Sevkiyeçilerimiz) en bilgincil titizlikle, günün, her günün kaçınılmaz görevleriyle ilgili Taktiğe yan çiziyorlardı.

Bu nankör görevin hiç değilse üzerinde en az durulan ama günün en yakıcı konusuyla ilgili bulunan birkaç problemini azıcık ayrıntılarıyla ele almak gerekti. O yakıcı ve yanıcı problemlerden biri, görebildiğimiz kadarıyla: Taktiğin biçimleri, momentleri ile onlarla insanın, özellikle şef insanın ilişkileri çevresinde toplanıyor. Bir sürü eğilim, örneğin "*Disiplin*" yahut "*Demir disiplin*", Kömür disiplin gibi genç ruhları trans (vecd) halinde donduran "terminoloji"lerle ortalığı kasıp kavuruyorlar.

Problemi en alfabetik biçimiyle koymazsak anlatamayacağız. Onun için, bir başka devrimcinin klasikleşmiş koyuşuna uymaktan daha yararlı yol bulamadık. Sosyal Savaşa bakarak son derece *basit* ve *mekanik* olan askercil Taktikten yararlandık. *Askerlik* güzelsanatında bile vazgeçilmez sayılan elemanların, *Devrimci* artistlerce ibret kaynağı olacağını düşündük.

OBJEKTİF STRATEJİ-SÜBJEKTİF TAKTİK

Strateji planı uzun etütlerle Savaş dışında, ***Taktik*** davranış sıcak ateş içinde yapılır. ***Strateji***: **Tez** (dost)-**Antitez** (düşman) objektifliği

*statükosuna dayanır. Taktik: **Sentez** (zafer) uğruna her an değişen sübjektif dinamizme dayanır. Kaynak; Alman Genelkurmayının "**Truppenführung**" adlı Talimatname maddeleridir.*

Strateji, eski deyiimiyle Sevkülceys (orduların yönetilişi) büyük önem ve öncelik taşımakla birlikte, ana çizileriyle daha çok objektif savaş şartlarının düzenlenmesidir. Daha doğrusu Ordu varsa ve savaşa tam hazırlanmış ise, o varlığa ve hazırlığa göre sevk edilir (cepheye gönderilir).

Taktik, asıl cephede yapılan somut Savaşın ve cephe gerisinde yapılan uzun hazırlıkların yönetilişidir. Objektif olarak varolan orduların, cephe gerisinde manevralarla hazırlanması, Strateji içinde Taktik'tir; cephede doğrudan doğruya sıcak savaş ateşi içinde yönetilmesi Taktik içinde Taktik'tir.

Strateji ne denli önceden, az çok belirli ortamda, belirli planla güdülen, objektif ve bir kerteğe dek soyut sayılabilirse; Taktik en az o denli önceden hiç kestirilemeyecek, her zaman ve her yerde sık sık parola ve biçim değiştirecek, oldukça sübjektif ve son kerteğe dek somut savaş güdümüdür.

Bir ülkenin belirli ekonomik, sosyal, politik ve ilh... gibi coğrafyacıl ve tarihçil şartları ortamında verili olanakları objektif olarak ne iseler, o ülke ordularının genel Strateji planı o şartlara göre az çok soyut olarak peşin peşin çizilebilir. Bu bakımdan Strateji kalın çizili bir kanevaya benzer. O kaneva içine gerekli savaş parola ve biçimlerinin çiçeklerini, peyzajını özellikle işlemek, ateş hattına gerçekten veya taslak olarak girmiş güçlerin sübjektif düşünce ve davranışlarına bağlıdır*.

Strateji, bir merkezde tepeleşmiş bir avuç azlık Genelkurmay organınca yuvarlak ve kaba çizileriyle planlanır. Bu bakımdan Strateji planları uzun Tarih, Coğrafya, Ekonomi, Politika, Kültür ve ilh... etütlerinin son derece derinliğine araştırılıp incelenmesine dayanmakla birlikte, uzaktan bakanlar için: "Bunda bilemeyecek ne var?" dedirtecek kadar kolayca çiziltilivermiş gibi görünür. Ama Strateji bir edebiyatçı esinlemesi, "Sehl'i mümteni" (ulaşılabilir kolaylık) değildir. Onun için, her önüne gelen, görünüşe aldanıp, masa başına oturdu mu, dört beş çizgiyle en anıtsal Stratejiyi döktürüveririm sanır. Ve dök-

türür de. Rastladı ise ne âlâ. Tutmadı mı, en güçlü orduları kaz gibi avlatır.

Taktik'in öyle harita ve masa başında uyduruluvorecek yanı hiç yoktur. Taktiğin yeri ateşin içidir. Orada her güç, kendisinin ve karşısındakinin (düşmanın) bütün olanaklarını bir anda sezip kavrayarak, yıldırım kararlarla en etken davranışı başarmak zorundadır. Çünkü o an içinde ya dost güçler, ya düşman güçler, ya yakacak, yahut yanacaktır. İşin akademik eleştiriye, uzun tartışmalara tahammülü yoktur.

Onun için her Ordu'da: iyi *Strateji* ustaları gibi, iyi *Taktik* uzmanları ayrılabilir. Diyalektik düşünce ve davranış için böyle mutlak "uzmanlık" ayrılıklarına gerek yoksa da; skolastik veya metafizik düşünce ve davranış metotlu derebeyi yahut burjuva savaş ilgilileri arasında böyle bir "*işbölümü*" yapmak ve geliştirmek kaçınılmaz olmuştur.

Proletarya Politikasında öyle skolastik "*Stratejilerin*, yahut metafizik "*Taktisyen*" uzmanların üreyip kendi dallarında asılı kalmaları gerekmemelidir. Çünkü *Strateji*, diyalektiğin *Tez* ile *Antitez'lerinin* doğru konulması ise, *Taktik*, diyalektiğin *Sentez'ine* varılmasıdır. *Tez* (dost) *Antitez* (düşman) güçlerinin *Stratejik-objektif* gerçekliği ve statükoları ne olursa olsun, Savaşın zafere ulaşması *Sentezini* gerçekleştirecek olan *Taktik* tutumlardan zerrece ayrılması en büyük yanılgıları getirir.

Aşağıdaki açıklamalarda, bile bile hep, Alman Genelkurmayının "*Truppenführung*" (Askercil Birliklerin Güdümü) adlı talimatnamesinden yararlanılır. Parantez içindeki rakamlar, o Talimatname metninin oldukları gibi çevrilen madde numaralarıdır.

TAKTİK BİÇİMLERİ

Sınıflar dövüşünün Askercil Savaştan öğreneceği çok şey vardır. Sosyal Devrime Harp, Siyasî mücadeleye (Muharebe), Ekonomik mücadeleye (Müsademe [Çarpışma-Dövüş]) denebilir. Her üç alanda Taktik: Aslında Taarruz (saldırı) ile Ricat (gerileme) biçiminde özetlenir. Müdafaa (savunma) ya taarruz, yahut ricat için bir geçit davranış olur. Hepsi de sınıflar çelişkinin "yamanca yorumu" sayılır.

Askercil aksiyon üç ölçüde çarpışma tanımlar:

1- *Harp* (la guerre: savaş): Bunun eylemi *Strateji* ile belirlenir. *Devrim* gibidir.

2- *Muharebe* (la bataille: savaşma): Önemli ordularla bir yerde yapılır.

3- *Müsademe* (le combat: dövüş): Önemsiz birliklerle birçok yerlerde yapılır.

Son iki ölçüde çatışma baştanbaşa: *Taktik* konusuna girer. *Muharebe* *Siyasî* mücadeleye, *Dövüş Ekonomik* mücadelelere benzetilebilir.

Asker dilinde bunların hepsine: "*Hasımla karşılaşma sonucu çıkan silahlarla şiddetli izah* (yamanca yorum)" (38) denir. Sosyal dilde "*izah*" yahut "*yorum*"un anlamı ile *Harp-Muharebe-Dövüş* ölçüleri üzerinde durmayalım. Yalnız, hangi anlam ve ölçüde olursa olsun, Savaşma ve Dövüşlerin ne denli *oynak* ve *kıvrak*, nasıl her an *çelişkili* olduğunu ve *çelişkilerin* durmaksızın *birbirine geçtiğini* daha basitçe kavramak için, askercil *Taktik* alanda kaç türlü çatışma biçimi bulunduğunu özetlemek ilginç ve öğretici olacaktır.

Savaş Taktiğinde başlıca dövüş biçimleri:

1- *Taarruz* (l'attaque: saldırı)

2- *Takip* (la poursuite: kovalama)

3- *Müdafaa* (la défensive: savunma: Verteidigung)

a) Statik müdafaa (la défensive statique)

b) Geciktirici aksiyon (l'action retardataire)

c) Dövüşün kopuşması (la rupture du combat)

4- *Ricat* (la retraite: gerileme),

Bu 7 türlü Taktiğe yakından bakarsak, hepsini birden iki zit biçim dövüşe indirgeyebiliriz:

1- *Taarruz* (Saldırı): Hemen her zaman *Takip*'le (Kovalama ile) taçlanır. *Takip*, *Taarruzun* sonucudur.

Müdafaa (Savunma): Genel biçim ve özel üç biçimi ile bir geçit dövüşü taktiğidir. Alınan sonuca göre; ya *Taarruz*, yahut *Ricat* ile sonuçlanır.

2- *Ricat* (Gerileme): *Müdafaa* biçimlerinden hiçbirisi, *Taarruz*a kapı açamayınca gereken dövüş biçimidir.

"*Taarruzdan Müdafaaya geçiş; ele geçmiş yerleri koruyarak yahut gerekirse düşmandan uzaklaşarak yapılır. Kuvvetlerin mevzilenmeleri değiştirilir ve hazır güçler çekilir.*" (44)

TAARRUZ

Taarruz (Saldırı): *sayıya pek bakmadan, var güç ve enerji ile zafer için yapılır. Takip (Kovuşturma) aralıksız, duralaksız, kesin sonucu az kayıpla alır. Taarruzun biçim ve yordamları (Cepheden-Kuşatıcı-Yan-Sınırlı ve ilh...) olur.*

TAARRUZ (Saldırı): *"Düşmana karşı, onu yere sermek amacı ile açılan Taarruz, düşmana aksiyonun kanununu dikte eder." (39) Belli doğrultuda: Hareket-Ateş-Vuruş, saldıdır.*

Bu tanımlamaya göre Taarruz: Düşmanı toptan yok etmek için yapılır. O nedenle: *"Taarruzda bir başarısızlık olasılığı, Taarruzu yerine getirme enerjisini öncüleyinden sınırlandırmaya hiçbir zaman götürmemelidir."* Taarruz, var gücüyle, her ne olursa olsun, olanca enerjiyle yürütülür.

Ancak: *"Özel durumlarda Taarruzun hedefi sınırlandırılabilir." "Baskın basanıdır" diyen atasözünün anlamı şudur:*

"Taarruzda sayı üstünlüğü her zaman başarının gerekli şartı değildir."

"Taarruz sırasında Şefin ve Erbirliğinin üstünlüğü en iyi değerlendirilmiş bulunur." (39)

Böylece, dövüşün son amacı Taarruzdur. Zafer onunla sağlanır.

Takip (Kovalama, Kovuşturma): *"Zaferin meyvelerini toplamak için yapılır."*

"Daha önceki dövüşler sırasında düşmanın yok edilişi elde edilememişse, Takip onu gerçekleştirmeye bakar."

Takip nasıl olur? *"Yalnız ardı arkası kesilmez, hasma duralama olanağı vermez bir kovalama, karar için yeni bir dövüşmeden doğacak yeni kayıpları ekonomize (tasarruf) eder." (40)*

Taarruzun: *Alından (cepheden), Kuşatıcı, Yan, Sınırlı hedefli ve ilh... biçimleri ve yordamları vardır.*

SAVUNMA

Savunma (Müdafaa) güç yetersizse, düşmanı dilenen yere çekmek ve sonunda Taarruza geçmek için yapılır. 1) **Statik Savunma**: *En iyi tutunulacak yerde düşman taarruzunu kırar;* 2) **Geciktirici Savunma** (Direnc): *Kesin savaşa girmeksizin, düşmana çok, kendine az kayıp veririr.*

SAVUNMA:

- 1) "*Kendi güç yetersizliği başka alternatif bırakmadığı zaman*";
- 2) "*Hasma dövüşülecek yeri dayatmak*" için;
- 3) "*Başka nedenlerle, savunma daha yararlı görünürse.*" Savunmaya girilir. Savunma "*Hasmı bekler*". Bu bekleyiş elleri kolları kavuşturup kadere boyun eğmek değildir. Tam tersine:

1) "*Komuta, savunmayı zaman içinde sınırlandırabilir.*"

2) "*Zafer ancak müdafaa bir taarruzla sona ererse kesin olur.*"

Savunma: *Hasmı* ve *Yeri* iyi kollayıp bütün *Ateş* gücünü kullanmakla olur. Başlıca iki türlü Savunma vardır:

Statik Savunma: "*Düşmanın taarruzunu kırmak için yapılır. Bu amaçla taarruz belirli bir yerde ve son haddine dek en iyi tutunulabilecek yerde kabul edilir.*"

Geciktirici Savunma (veya Direnç: Widerstand): "*Düşmanı geciktirmeye çalışır. Düşmana alabildiğince ağır kayıplar verdirerek, savunucu ciddî bir dövüşe kendini kaptırmayarak, o amaçla, hasmın saldırısından ve yer bırakmaktan vaktinde kaçınmalıdır.*" (41) "*Geciktirici direnç*", Savunmaya yeterli güç bulunmadı mı, yapılır. O sıra kumanda merkezîleştirilir. (475)

RİCAT

Ricat (gerileme): **1) Kopuşma** (ruptür): *Çoğu belli yere, dövüşerek çekilme, yeni dövüşten sakınılarak çekilmedir. 2) Tam Ricat:* Yeni dövüşlerden ve zayıttan sakınarak çekilmedir.

RİCAT (GERİLEME)

İki derecede uygulanır.

Birinci derecesi: *Dövüşün Kopuşması*,

İkinci derecesi: Doğrudan doğruya *Ricattır*.

Dövüşün Kopuşması (ruptür): Bir savunma biçimi sayılır. Gerçekte gerilemenin belirli bir biçimidir. *Dövüşün Kopuşması*, "*Dövüşü şimdi bulunduğu mevzide sona erdirmeye veya fâsılalandırmaya çalışır. Maksat, daha elverişli şartlar içinde, başka bir yakın mevzide savaşı sürdürmektir. Bu son hâlde, çoğu kez, dövüşerek o mevziye geri çekilir.*" (42)

Ricat (Gerileme): "*43. Erbirliklerini yeni dövüşlerden sıyrıltmak için yapılır. Bu amaçla mücadele fâsılalandırılmalı ve erbirliklerinin geri çekilmeleri sağlanmalıdır.*"

Her iki davranış da gerilemedir. *Ruptür*: Savaşarak belli mevizlere çekilmedir; *Ricat*: Dövüşü keserek belirsiz yere doğru çekilmedir.

Görüyoruz: Taktik en şaşırtıcı kıvraklıkta zekâ, deney, enerji ister. "At, kim farkına varacak?" denemez. Yanılgı dakikasında insanı çarpar. Stratejilerimizin Taktiğe sokulmayışları ondan olsa gerektir.

TAKTİK GÜZELSANATINDA: YARATICI HÜRLÜK VE KİŞİLİKLİ BİLİM

Savaşın güdümü demek olan Taktik güzelsanatında: (Hürriyet+Yaraticılık+Bilim+Kişilik) bilinci her birim ve tek erden beklenir.

Askercil Savaşın yerine Politik Mücadeleyi önerince, Strateji planı yanında Taktik düşünce ve davranışların ne büyük anlam ve önem kazandığı kendiliğinden anlaşılır. Çünkü Strateji, Orduda bir avuç Genelkurmay'ın bilgi-görgü-anlayış ve enerjisine kalmış bir plan iken; Taktik, Ordunun ayrı ayrı her tam cüzünün, her biriminin, en büyük liderinden en küçük erine dek her kişinin bilgi-görgü-anlayış ve enerjisini son kerteye dek en rasyonel (akılcı) biçimde kullanmasını buyurur.

Taktiğin, ne denli bilim, görü, anlayış ve enerji istediğini belirtmek için en basit bir askercil elkitabına biraz toptan bakmak yeter. Adı geçen Alman Ordu Direksiyon Şefliğinin 17 Ekim 1933 günlü emriyle yayınlanmış **Truppenführung** (H. Du. 300): **Silahlı Kuvvetlerin Güdümü** eseri, 1938 yılı Fransızca tercümesinin ikinci baskısını yapmıştır. Böylesine evrenselce önemsenmiş bir **Güdüm**'ün **Giriş**'i şöyle başlar:

"1. Savaşın güdümü bir güzelsanattır; hür ve doğurucu bir eylemdir ve bilimcil tabanlar üzerine yaslanır. Kişiliğin en tam gelişimini pek çok ister."

Lütfen dikkat edelim. Prusya [Yunker (Ağa)-Banker-Asker] tutuculuğunun en azgın askercil (militarist) başı, Savaşın güdümünde, buyuru: "*körü körüne itaat*" prensibinden önce *bilime dayanan "hür+doğurucu* (bereketli)" güzelsanat sayıyor. Ve "*Kişiliğin en tam gelişimini*" birinci madde yapıyor. Demek: İster askercil, ister sosyal olsun, savaş yapan insan ise, orada

Taktiğin özü ne aşiret veya tarikat müritliği yahut "Hasan Sab-bâh" müritliği, ne de "gözlerimi kaparım, vazifemi yaparım" diyen "*beyinsiz işgüzarlık*"hr.

Burjuva militarizmde "*Körü körüne itaat*" kimler içindir?

Biliyoruz. Savaşı *güdenler* için değil, savaşta *güdülenler* için-dir. "Güdülenler" deyince, ordu hiyerarşisinde bunun anlamını bilmeyen yoktur. Öyleyken, güdücü kadronun her basamağında, "*Şih hazretlerinin kerametine*"gözü kapalı boyun eğen *kullar* de-ğil, önce *bilimini* ve *bilincini* temel yapmış, son derece *kişiliği* ge-lişkin, hür ve doğurucu savaş *artistleri* isteniyor. Böyle olmazsa, yapılacak en "dâhiyane" Strateji planları, uygulanması havada kalmış yuvarlak ukalâlıklardan öteye geçemezler.

KİŞİLİK: STATİK-DİNAMİK KARAKTER

*Kişiliğin **statik** karakteri: Ruh ve beden di-rencidir. Kişiliğin **dinamik** karakteri: kararlı, ak-tif girişim, inceleme ve yararlanma yaratıcılığı-dır. Kişilik, sayının ve tekniğin eksikliğini karşılar. Her iki karakter kıvrak (beden-irade) eğitimiyle edinilir.*

Kişilik, Savaş Taktiği açısından başlıca iki noktada toplanır:

1- Karakter direnci: Kişiliğin *aşınmazlığını* sağlar. Buna *Statik* karakter diyebiliriz.

2- İnsan değeri: Kişiliğin *yaratıcılığını* sağlar. Buna *Dinamik* karakter diyebiliriz.

Modern Ordular gibi Modern Partiler de bir avuç tarikat mü-ritlerinin tekkesi değildir. En az 10-100 binlerin örgütleridir. Ve bir genel kurala uyar: *Savaşçıların sayıları ne denli kalabalık* ise, küçük birliklerin, hele tek tek *savaşçıların kişilikleri*, sonuç almada o denli büyük önem taşır.

1- **STATİK KARAKTER:** Askercil savaş için şöyle özetlenir ve nedenlenir:

"5. Savaş, her tek kişinin moral (ruh) ve fizik (beden) direnci güçlerini en çetin sınava uğratar. Onun için, savaş za-manı, karakter niteliklerinin zekâdan çok değeri olur. Barış zamanı hiç göze çarpmayan nice kişi vardır ki, savaş alanın-da kabartıyla kendini gösterir."

Bu nedenle, elbet hem zekâsını, hem beden ve ruh dayan-
anı üstün tutan kişilik istenir. Ama, en küçük ateş sınavında
bin bir ikircilik ve pısrıklık geçirip, kaçamaklı tatlı su kurnazlığı
yapan kişidense, moral ve beden gücünü yitirmeyen aşınmaz
karakter dirençli kişilik önerilir. Kimi "Parlak zekâ"ların, daya-
nıksızlıkları, savaş alanında büsbütün tavsaticı olur.

2- **DİNAMİK KARAKTER:** Gerek askercil, gerek sivil, siyasî
savaş, insanlar için, insanlarla ve insanlar tarafından yürütülür.
O nedenle, modern mücadelelerde, *teknik* üstünlük tek başı-
na yeterli sayılmaz. O tekniği değerlendirecek olan güç, canlı,
zeki ve yaratıcı olan insandır.

"10. Tekniğe rağmen insanın değeri kesinkes olur; dağınık
düzenli kavgalarda insanın önemi artar.

"Savaş alanının boşluğu: Aktif (faal), inisiyatifi (girişim
gücü) olan, her durumu inceleyen ve kararlıca, cesurca işleyip
ürünlendiren, başarının her tek kişiye bağlı olduğu kanısı ile
dopdolu bulunan bir savaşçı ister."

Dinamik karakter, her şeyin tek insanda başladığına inanmış:

- 1- *Eylemci* (Faal),
- 2- *Girişimci* (Teşebbüs kabiliyetli),
- 3- *Uyanık* (durumu her an inceleyen),
- 4- *Etken* (netice almada kararlı ve cesur)...
olmaktır.

Dinamik karakterin *edinilmesi* anadan doğma olmaz; *eğitimle*
gelişir. *Askerler* için olduğu gibi, *Devrim erleri* için de dinamik
karakterin edinilmesi, kütüphane fareliği, yahut muhallebici çe-
lebilikle sağlanamaz.

1- "*Beden terbiyeleri, idmanlar alışkanlığı*": Beden tembel-
liği, ruh tembelliğidir.

2- "*Kendi kendine karşı sert davranış*": Tatlı canına kıyamaya-
yan, savaşçı olamaz.

3- "*İrâde gücü*": Kendisine ve keyfine gücü yetmeyenin
düşmanına da gücü yetemez.

4- "*Kendine güvenç ve cüret*": Kendine güvenen atılganlık,
frensizlik değil, iradeli yiğitliktir.

Devrim taktiğine girişen her sosyalist: 1 ve 2. maddeyle *be-
denini*, 3 ve 4. maddeyle *ruhunu* güçlendirirse, o zaman gerçek-
ten devrimci, "*en acıklı durumların üstesinden gelen insan*" olur.
O zaman, değer üstünlüğü sayıca azlığın eksikliğini tamamlar.

"Bir değer üstünlüğü, savaşmada, bir sayıca aşağı oluşu telafi eder. Dövüşte değerlilik ne denli çoksa Savaş o denli enerji ve kıvraklıkla güdülür." (11)

TAKTİK ÇELİŞKİLERİ VAKTİNDE YAKALAYIP KULLANMAK

Taktik en som diyalektik çelişkilerin dönüştüğü alandır. En önemsiz belirti, ansızın en keskin karar ister. Çabuk durum yargılayışıyla en esaslı olanı yakalamak gerekir. Ciddî nedensiz karardan dönmemek kadar, yanılığ olunca yeni karar almayı da bilmelidir.

Savaşın güdümü: Savaş aksiyonu (eylemi) içinde taktikleşir. Aksiyon gibi Taktik de, hiç durmaksızın değişen ve çelişen ilişkiler kompleksidir. Her an değişen biçimleri vaktinde sezip, ölçmek ve kullanmak, Taktiğin birinci şartıdır.

"2. Savaş aksiyonu boyuna evrim geçirir. Yeni muharebe araçları, ona daima tekrar yenilenen biçimler verir. O, biçimlerin ortaya çıkışları zamanında önceden görülmeli, etkileri elifine tahmin ve takdir edilmeli ve çarçabuk kullanılmalıdır."

"44. Dövüşün iniş çıkışları, çoğu kez bir dövüş biçiminden ötekine geçişi gerektirir."

Bununla birlikte, karşımızdaki de insanoğludur, edeceğini gizler. Onun için en ufak sezintiden en büyük sonuçlar hesaba katılmalıdır. Gene de Taktik sürtüşmesiz ve yanılıgsız olunmaz.

"3. Savaş durumları sonsuz bir çeşitlilik gösterir. Bu durumlar çoğu kez ve ansızın değişirler ve ancak seyrek olarak öncüleyinden (a priori-önceden) görülebilirler. Çoğu kez hiç ağırlığı olmayan faktörler belirleyici bir etki yaparlar. Hasımın bağımsız iradesi dost iradeye karşı çıkar. Sürtüşmeler ve yanılıklar her günkü olaylardır."

O yüzden kimi kuralları ezberleyip tekerlemek softalığının hiç sökmeyeceği alan Taktik alanıdır. Bu alanda hiç unutulmayacak şey, çevre şartlarını gözden kaçırmamak ve en karışık durumda en basit eylemi mantıkla ve emniyetle uygulamaktır.

"4. Savaş güdümünün öğretimi tüzükler (Talimatnameler) içine tümüyle sokulamaz. Tüzüklerin verdiği prensipler, çevre şartlarına adapte edilmelidirler."

"Mantıklica güdülen basit bir eylem, amaca en emince vardıracaktır."

En az yanılmak için tek yol, önyargı ile davranmamak, Karşı güçlerin prensip ve metotlarını öğrenmektir.

"33. Hasmin harekâtı güdüş prensiplerini ve dövüş metotlarını tanımak kararın alınışını etkileyebilir ve dövüşün güdümünü kolaylaştırabilir; bu güdüm önceden edinilmiş fikirle yapılmamalıdır." "Genel kural, durumun kararsızlığıdır." (36)

Böylesine değişken, oynak olan Taktik alanda "karar" yok mudur?

Vardır. Durum çoğu kez kararsız da olsa, yoklama üzerine karara varılır.

"37. (...) Karar bütün güçlerle, net bir hedef gütmelidir... Bir yol karar alındı mı, pek ciddi sebepler bulunmadıkça, karardan uzaklaşmamalı, caymamalıdır. Bununla birlikte, Savaşın inçikleri sırasında, kararda inatçılışmak bir yanlış haline gelebilir. Yeni bir kararı gerektiren çevre şartlarını ve anı ölçüp biçmek, harekâtı gütmenin güzelsanatını teşkil eder."

"59. Her karardan önce bir "Durumun Yargılanması" (**Beurteilung der Lage**) yapılır. Bu yargılama ve tartma çabuk bir zihin işi, basit ve mantıklı gözden geçirişler ister ve bunların hepsi esaslı olan şeyle sınırlandırılmak gerekir."

ŞEFLİK TOPLULUĞU VE KARAKTERİ

Şeflik: "**Şefler topluluğu**" içinde sağlam (Bilgi+Deney+Moral+İrade+Yiğitlik) eğitimlidir.

Taktik "durum muhasebesinde" ve yoklayış misyonlarından sonra kararı kim alacaktır?

"Şef Kişilikleri". Dikkat edelim, askercil savaş kadar matematik ve oldukça mekanik kurallı ve her şeyi tepedeki tek kişi sivriliğinde toplayan bir alanda bile "Şef" kavramı tek şef değil, "Şef Kişilikleri" diye bir kollekt (şefler topluluğu) konulur:

"6. Orduların olduğu gibi silahlı birliklerin (trup) de güdümü yetenekli şefler kişiliklerini gerektirir" denir.

Askerlikte "şef", doğrudan doğruya Politikada "Militer"ın karşılığı olan "Subay"dır.

"7. Subay, bütün alanlarda bir şef ve bir eğitimidir."

Her şeyin "körü körüne itaat"e dayandırıldığı askerlikte bile "şef"liğin ne anlam taşıdığını, en militarist, en şoven Prusya Ağalarının Taktik prensipleri sırasında, izlemek, herhalde kimi hotzotçu "sosyalist şefler" için öğretici olur. Askercil şeflik şartlarını dağınık maddelerinden bir araya toplarsak iki bölüme ayırabiliriz:

- 1- Şef'in kendi kaliteleri,
- 2- Emrindeki insanlarla ilişkileri.

ŞEFLİK KALİTELERİ: kısaca şöyle sıralanır:

- 1- "*Yüksek bilgili*" olmak.
- 2- *Derin tecrübeli* olmak.
- 3- *Moral değer taşımak*.
- 4- *Nefsine hâkimlik* (ne yaptığını bilirlik): Düşman önünde serinkanlılık ve kararlılık.

5- *Büyük yiğitlik*: Cüretlilik.

Ancak, askerlikte bile bu meziyetler tek yanlı sayılır. Eğer şef asıl insanlarla olan ilişkilerinde gerekli karakterlerinde samimi değilse, sadece patavatsız bir atak, hatta yarım manyak duruma çarçabuk düşebilir.

İNSAN İLİŞKİLERİNDE ÖRNEK VE YOLDAŞ OLMA UYANIKLIĞI

*Şef: İnsan **tanır** ve **dürüst** olursa, sürükleyici rolü iki şarta bağlanır: 1- **Örnek** (serinkanlı, kararlı, cüretli) olmak, 2- **Yoldaşlık**: İyi kötü şartları paylaşıp yüreğe girmek.*

İNSANLARLA İLİŞKİLER: Şef'in insanlarla ilişkilerinde birinci kertede karakteri iki ana noktada derlenir:

- 1- *İnsanları tanımak*;
- 2- *İnsanlara dürüst* (hak güder: doğru) davranmak...

Yani, insanı tanımak, onun zaaflarıyla oynamak için değil, kuvvetlerini geliştirmek için olur. Şefin insanlarla bütün öteki ilişkileri aşağı yukarı bu iki ana kaynaktan çıkar. İnsanı tanımak ve anlamak ile *Dürüst* davranmanın uygulamada *pratikçe* gerçekleşmesi iki yönde işlenerek *karşılıklı güven* yaratmalıdır. Karşılıklı güvencin iki yolu vardır:

A- **ÖRNEK** olmak birinci yoldur:

"Subayın ve şef katlarında yer almış askerlerin kişicil tavırları ve emsal oluşları, birlik (trup) üzerinde kesin bir etkinlik taşır. Düşman karşısında serinkanlılık, kararlılık ve cüret eseri ve belgesi veren şef, birlik insanlarını kendisiyle birlikte sürükler."

Ancak, bu meziyet de, işaret ettiğimiz gibi, şefin kendi yönünde aranacak kaliteler arasına girer.

B- YOLDAŞ olmak ikinci ama, en az örnek olmak kadar önemli şeflik karakteridir. Bunu Alman militarizmi bile o kısa sert gösterişli (Spartiate!) konuşmasında anlata anlata bitiremez:

"Ama, der, şef dediğin, astlarının kalplerine giden yolu da bulmalıdır ve astlarının duygularını ve düşüncelerini anlayışla karşılayarak güvençlerini kazanmalıdır; öyle ki, bu yönde harcayacağı yürekten ilgi ve titizlik hiçbir zaman uykuya dalmamalıdır." (8)

"12. Şefler, birlik insanlarıyla bir arada yaşamalı ve tehlikeleri, yoksunlukları, şenlikleri, acıları onlarla paylaşmalıdır. Ancak ve yalnız bu yoldan şefler kendi yargılamaları ve takdirleriyle, birlik insanlarının dövüşkenlik değerleri ve ihtiyaçları üzerine bir kaniya varırlar.

"İnsan yalnız kendi kendisinden sorumlu olmaz, fakat arkadaşlarından da sorumludur. Kim daha güçlü yapıda ise, kim daha becerikli, kabiliyetli ise, o toy ve zayıf olanları öğretip gütmelidir.

"İşte böyle temel esaslardandır ki, şefle insan arasında olduğu gibi, birliğin insanları arasında da bir o denli önem taşıyan hakikî yoldaşlık duygusu doğar."

Burjuva Ordusunda ve Savaş gibi kıran kırana ateş çizgisinde bile karşılıklı güvençin şartı bu olunca, Politika, hem de Proletarya politikası alanında alaturka ağalık, paşalık, beylik, efendilik, padişahlık taslamaların nelere varacağı kendiliğinden anlaşılabilir.

KUMANDA ÜSTÜNLÜĞÜ: TEMKİNLİ SORUMLULUK GÜVENİDİR

Komuta üstünlüğünde önceden-duru görüş, bağımsız-sağlam karar, enerjik-azimli yapış temkinliliği; objektif durumu hesaba katan sorumluluğu üzerine alma girişimi ile atbaşı bir yürümelidir. Ne temkin pozdur, ne sorumluluk kendi başıdır. Güvenç yaratış üstünlüğün özüdür.

Savaş "zafer" için yapılır. Zafer: (*Kumandanın üstünlüğü+Erin dövüşken değeri*) ile sağlanır.

"Zafer için emniyetli taban: Komutan'ın üstünlüğü ile birlik insanların dövüşken değeri'dir." (11)

Komuta üstünlüğü ne demektir?

Her şeyden önce "yetenekli (compétente) şef kişilikleri" demektir.

Şefin kişilikli ve yetenekli olduğu nereden anlaşılır?

Bizim gibi *derebeyi* artığı geri ülkelerde: *Poz ve çalım* en yaygın "kişilik" ve "yetenek" sayılır. Gerçekte poz ve çalım, kişiliğin ve yeteneğin aldatıcı paravanası bile süreklince olamaz. Komuta üstünlüğünü sağlayacak kişilik ve yetenek, bir sıra: *Görüş-Karar-Yapış* içinde gösterilen *Temkinlilik* ve *Sorumluluk*'la belli olur.

I) *Görüşte* üstünlük:

- 1- *Duru* görenin;
- 2- *Önceden* görenindir.

II) *Kararda* üstünlük:

- 1- *Bağımsızca* karar verenin
- 2- *Sıkıca sağlam* karar verenindir.

III) *Yapışta* (icra'da, yürürlüğe geçirişte) üstünlük:

- 1- *Enerji* gösterenin;
- 2- *Azimplilik* gösterenindir.

Askercil olsun, Sosyal olsun, savaşın kendisi bilinen kıvraklıkta, kimi düşer, kimi kalkar. *Görüşte*, *Kararda*, *Yapışta* yeteneğin başlıca şartı ikidir:

1- *Temkinliliği* bırakmamak,

2- *Sorumluluktan* korkmamaktır. Savaşın gidişi ve şansı ne olursa olsun, *Temkinli* oluş, aslında *sorumluluktan* korkmaktır. Onun için, *Görüşü*, *Kararı*, *Yapışı* doğru ve sağlam olan Komuta hiç temkinini bozmaksızın her türlü sorumluluğu gözünü kırpmadan üzerine alır.

Sorumluluk deyince ne anlaşılır?

Objektif durumu ve ilişkileri hiçe sayarak aklına eseni paşa keyfi için yapıverme patavatsızlığı değildir.

"9. Her şef, her türlü durumlarda, kendisine düşen sorumluluğu üzerine almaktan korkmaksızın, her şeyi tüm kendi kişiliği ile ödemelidir. Şefin en asil kalitesi, sorumluluklar duygusudur."

"Bununla birlikte, genel durumu hesaba katmaksızın, kendi başına otoritesi ile bir takım kararlar almak, yahut emirlere harfi harfine uymamak ve itaatin yerine ayrıcalık kurumluluğu geçirmek anlamında sorumluluk taslamaya kalkışamaz. Bağımsızlık, hoşuna gideni gelişigüzel yapmaya çevrilmemelidir. Tersine, büyük başarıların tabanı sarıhçe belirli sınırlar içinde kalan girişim gücü (inisiyatif)dür."

DÖVÜŞKENLİK DEĞERİ

*Dövüşkenlik değeri, savaş örgütünün köşe taşı disiplin: **Karşılıklı güven** temeline dayanır. Disiplin uzun eğitim ve öğretimle hazırlanır; yersiz güç israfından sakınarak korunur, vakit geçirmeyen bütün gücüyle aksiyonla beslenir.*

Dövüşkenlik Değeri ne demektir?

İlk bakışta, dövüşkenlik değeri denildi mi göz önüne bir tek şey gelir: *Disiplin*.

Yalnız *Disiplin* nedir?

İşte savaş düzenleri içinde en iyi anlaşılması gereken şey, disiplinin ne olduğudur.

"Disiplin, ordunun kubbesini tutan köşe taşıdır. Disiplinin kesinkes korunması herkes için hayırlı bir şey olur." (13)

Bunca önemi olan disiplin neye dayanır?

Bütün mesele oradadır. Disiplinin neye *dayandığı* sorulunca iki şey akla gelir:

1- Disiplin *temeli* nedir?

2- Disiplin nasıl *korunur*?

I- **DİSİPLİNİN TEMELİ**: Çok basitçe, bir tek şeye dayanır: *Karşılıklı Güven!*

"Güçlükler ve tehlike içinde disiplinin en emniyetli tabanı karşılıklı güvendir." (7)

Karşılıklı güvencin ne olduğunu ve nasıl kurulduğunu "*Şeflik ve Karşılıklı Güvenç*" konusunda ayrıntılarıyla gördük. O konuyu, her disiplin sözünü ağzına alanın bir daha ve bir daha gözden geçirmesi gerekir.

II- **DİSİPLİNİ KORUMA**: deyince başlıca 3 elemanı içine alır:

A) Disiplini *kurmak* (Hazırlık)

B) Disiplini *aşındırmamak* (Ekonomi)

C) Disiplini *geliştirmek* (Aksiyon)...

Disiplin *karşılıklı güvenç* temeli üzerinde doğmak için yukarıki üç biçime göre kurulmalı, aşındırılmamalı, geliştirilmelidir.

A) *Disiplini Kurmak*: Uzun hazırlık çalışmalarıyla başarılın

"13. Bir savaş birliği, uzun bir eğitim ve öğretim yoluyla değil de, sırf yüzeyde kalan (üstünkörü) (sathice) birleştirilmiş ise, vahim anlarda ve beklenmedik hâdiselerin baskını altında kolayca ayağını yerden keser. Onun için, savaş başlar başlamaz, Birlikte moral ahengin (manevî derli topluluğun) ve disiplinin düzeltilip korunmasına olduğu gibi öğretime de kesin önem verilmesi gerekir.

"Her şef, disiplin gevşekliğini, kaytarmaları, plaçkaları, panikleri ve başka her türlü etkileri bütün ve hatta en enerjik araçlarla ara vermeksizin şiddetlice cezalandırmak zorundadır."

B) *Disiplini Aşındırmamak*: Kurulu disiplini olmayacak, değmez, vakitsiz işlemlerle yokuşa vurdurmak boşuna harcar ve aşındırır".

"14. Birliğin gücü kesin anlarda yapılacak büyük çabalar için sapasağlam muhafaza edilmelidir."

"Dövüş içinde güçlerin harcanışı, güdülen amaçla orantılı bulunmalıdır. Gerçekleşemeyecek şeyleri ısrarla istemek, komuta-ya karşı olan güvence ve birliğin iyi maneviyatına zarar verir."

C) *Disiplinin Gelişmesi*: Hareketle olur, eylemle beslenir. Durmak her şey için olduğu gibi, Disiplin için de ölümdür. Aksiyon, insanların tümünü, güçlerinin her çeşidiyle, bütün verimleri ve sürükleyicilikleriyle akın ettirmektedir.

"15. En genç askerden beri, bütün basamaklarda her türlü beden, ruh, zekâ güçlerinin kendiliğinden harekete geçmesi ısrarla istenmelidir. Her yanı tutarlı bir Aksiyonda birliğin veriminin tüm kapasitesini değerlendirmenin ve tehlikeli saatlerde bile yiğitliklerini muhafaza edecek, kararlılık güçlerini koruyacak ve cesurca eylemler içine, daha zayıf arkadaşlarını da sürükleyecek insanlar elde etmenin tek yolu ve çaresi budur."

"Böylece, azimli ve kararlı Aksiyon savaş zamanı ilk aranacak şeydir. En yüksek şeften en genç ere dek her kişi, her zaman şuna inanmış olmalıdır: Aksiyonsuzluk ve zaman yitimi, araçları seçmede yapılacak yanlışlardan daha vahim ve ağır yanlışları teşkil eder."

AYRIM IV

TİP VE DEVRİMÇİ ORTAM

27 Mayıs ertesi Türkiye sol olayları içinde en ilginçlerinden birisi TİP olayıdır. TİP ABA'cılığı ile TİP dışı Sosyalizmler arasındaki çingir kopuşu, yer yer belirlediği gibi: *Strateji* kılığında silahlanmış kimi devrim şövalyelerinin, *Taktik* özde düellolarına dayanır. Yani TİP'te "elebaşı" geçinen ABA'cıların asıl kaçamakları: TİP'in *Taktik* problemlerini hasıraltı etmek için, karşılarındakilerle yapma (TİP Programı ötesi) bir Strateji cengine düşmelerinde toplanır.

TİP'te, ABA'cı toyların bilime ve bilince tepeden bakarak işledikleri bin bir Taktik yanlışın bir tek özü vardır. ABA'cılar, yürekleri veya beyinleri, yahut çapları gereği, Türkiye'nin *Devrimci ortamını değerlendirmeyi* becerememişlerdir. O yanlış değerlendirme, TİP içinde ve TİP dışında bir takım çabaları bilerek bilerek körlerin yahut sağırın dövüşüne doğru itelemiştir.

TİP'in *Sendikalist* ve *Parlamentarist zümreler* tekelinde kuruluşunda toplanan "*Doğuştan günahlı*"durumu o yüzden zamanla törpülenememiştir. O yüzden meseleler doğru konulamamış, gereğince tartışılmamış, Proletaryaca çözümüne kavuşamamıştır.

Onun için burada, başka bütün halka halka birbirine bağlı konular içinden, yalnız TİP'in Türkiye'deki devrimci ortamla ilişkileri konusunu, biraz ayrıntıları ile incelemeye çalıştık.

ÖRGÜT HALKI HİÇ İKEN HEP YAPAR (PARTİ MOTORU-YIĞIN AYGITI)

Halkın örgütlenmesinde: Proletarya Partisi Motor, Yığın örgütleri Makine-aygıt olmalıdır.

Bütün buraya dek anlatılanlar bir tek noktada toplanıyor. Türkiye'de *en zayıf nokta*, özellikle *Proletaryanın*, genellikle *Halkın*, örgütsüz, çil yavrusu gibi dağınık bırakılmış olmasıdır. Modern dünyada *Örgütsüz millet köle millettir*. Onun için, 16 yıl önce kurulan Vatan Partisi Programı'nın "*I. Hürriyet*" bölümünde 7. Madde şöyle diyordu:

"*HÜRRİYETİN İNSANI: Örgütlü Millet.*"

"*HALK ÖRGÜTLERİ: Bugün Devletin sırtına fuzulî olarak yüklenmiş hadsiz hesapsız vazifeleri kendi üzerine alacak. Öyle tam örgütlü millet haline girebilmemiz için, yalnız şehir ve köy ahalisi değil, öğretmen, adliyeciler ve memurlar da, Özgür sendikalar, serbest birlikler, dernekler, kulüpler ile cihazlandırılacaklar. O sayede en cılız birey bile örgütüne arkasını dayayarak, hakkını yorulmadan arayacak. Dağınık millet, en tabii haklarını arayamayan Mazlum Millet mefhumu (ezilen ulus kavramı) kalacak.*" (**VP Tüzüğü ve Programı**, s. 14)

Bu satırlar yazıldığı zaman Türkiye'de Finans Oligarşisi DP zılgıtı biçiminde Millet'in maddesini de, ruhunu da Azrailce kabzetmişti. Memurun, Öğretmenin, Adliyenin *Sendikası* mı? Böyle şeyler düpedüz *Komünistlikti!* Kapıkullarını *İsyana* teşvikti. Vatan Partisi, Seçim Alanlarından Harbiye işkence hücreleri zindanında ebedî geceler mezarına gömüldü. 27 Mayıs geldi. Bir vuruşta hiçliğini gören Finans-Kapital, Kapıkuluna bile dün Komünistlik diye kovuşturduğu *Sendika* hakkını tanımadıkça Devlet dizginlerini yeniden ele alamayacağını 61 Anayasası ile itiraf etti.

Bu Memur ve ilh... "Sendikaları" Vatan Partisi'nin önerdiği *Örgütlenme Hürriyeti* miydi?

Elbet hayır. Gerçek hürriyetin karikatürü bile değildi. Deveye hendek atlatmak için bir tutam ot gösterilmişti. "*Başsız deve*" hendeği atlamıştı. Şimdi bu deveye bir *Baş* gerekiyor. O baş Devrimci teorili *Proletarya Partisi'nden* başkası olamaz. Çünkü yalnız Modern *İşçi Sınıfı*, modern köleliğin her biçimini, her millet bölümünün alnından en modern *örgütlü planla* sonuna dek silmekte son derece çıkarlıdır. Çıkarlı olduğu için bir tutam ota, hürriyetin karikatürü bile olamayan göstermelik ota sonuna dek aldatılamayacak tek sınıf *İşçi Sınıfıdır*, tek örgüt o sınıfın gerçekten sosyalist *Siyasî Partisi* olabilir.

Ancak, *Proletarya Partisi* halk yığınlarımızın yalnız *Motoru'dur*. Hiçbir otomobil, hiçbir fabrika *yalnız* motordan ibaret olamaz.

Otomobil, motora bađlı direksiyonlar, řanzımanlar, frenler, tekerlekler, karoseri ve ilh... bir sűrű bařka mekanizmalar, âletler, cihazlar, teřkilâtlar, tesisatlarla iřler. Fabrika, gene motora bađlı sayısız kayıřlar, zincirler, řarklar, manivelalar ve makine-aygıtlarla iřler. Ne motorsuz otomobil ve fabrika olur, ne otomobilsiz ve fabrikasız motorun bir anlamı ve yararlıđı bulunur. Motor olmadı mı bűtűn otomobilin ve fabrikanın geri kalan her řeyi, hiřbir iř gűrmeyen *yedek parçalar* yıđınından űteye geçmez. Ama o parçalar da belirlice monte edilip motor fayrap edilmedikçe, motor, bir kűřeye atılıp kalmaya mahkűm bulunur.

Proletarya Partisi ile *Halk Őrgűtleri* arasındaki iliřkiler bűyledir. Motor mu (*Parti* mi) daha űnemlidir, yoksa Makine-aygıt mı (*Yıđın űrgűtű* mű)? Bűyle bir soruyu açmak bile saçmadır. Elbet bűtűn bir Otomobil ve Fabrika sistemi için her řey, bir tek vida bile űnemlidir. Çűnkű bir çivinin eksikliđi bűtűn bir otomobili yahut fabrikeyi zıngadâk durdurabilir. Burada űnem sistemindir. Sistem içinde aranan, űnem deđil, her bűlűműn gűrevi ve âhengidir. Yalnız bir tek řey hiř unutulmaya gelmez: *Parti* de, *Yıđın Őrgűtű* de, tek bařlarına HİÇ'tirler, birleřerek âhenklice iřlerlerse HEP'tirler.

Proletarya Partisi ile *Yıđın Őrgűtleri* arasındaki karřılıklı candan iliřki ve çeliřkiler gűz űnűnde tutulmak řartıyla űzel *Őrgűt* konuları ele alınabilir. Őzel konunun *birincisi* ortada her yandan sarsıntı geçiren TİP'in (Tűrkiye İřçi Partisi'nin) gerçekten bir *Proletarya Partisi* haline getirilmesi problemidir. Bu problem űzerine 30 Ocak 1966'dan beri yayınlanmıř: "*İřçi Partisi nedir? Ne olmalıdır?*" etűdű ile yine 1966'da yayınlanmıř; "*Uyarmak için Uyanmalı; Uyanmak için Uyarmalı: İřçi Partisine Teklif*" brořűrűnű, bűtűn iř yapmak isteyen sosyalistlerin, lűtfen, ne kadar zahmetse, bir daha eleřtirici gűzle incelemelerini ve geliřtirecek yűnde tartıřmalarını űneriyoruz.

Tűrkiye'de bir *Proletarya Partisi'nin Minima* (Asgarî) Programı ve tűzűđű űzerine, *Őrgűt Taktiđi* űzerine oralarda yapılmıř űneriler, 4 yıldır sađlı sollu (ama űzellikle *Sollu*) sűzde "*Devrimciler*" tarafından inanılmaz bir umursamazlıkla sansűr edildi, susuř kumkuması ile karantinaya alındı, her tűrlű kűçűkburjuva monomanileri [saplantı] ile tersine tahrikâtlar [kışkırtmalar] yolundan baltalandı. Tekyanlı, soyut, kariyerist "*Devrim loncacılıđı*" yapıldı. Ajitasyonların ve Propagandaların otofaji (kendi kendini yeme) basamađına çıktıđı řu gűnlerde olsun, birinci problem űzerine

daha ciddi ve daha dürüstçe düşünmek ve davranmak her namuslu sosyalistin veya devrimcinin birinci görevi olmalıdır.

TİP, 10 bin üyesi bulunduğu söylenen, bunun yüzde biri gerçekten üye ise bile, Finans-Kapital çakallarının demagojisine dövüşsüz teslim edilmemesi gereken *şu anda* başlıca somut örgüt problemlerinden biridir. TİP örgütünün ağırları içinde kaynak suyu kadar temiz, iyi dilekli, düşünme ve davranmaya kendilerini adanmış insanlar var. Onlar yalnız bırakılmamalıdır. Kurt masalları ile oyalanmamalıdır. *Şimdilik* daha fazla söze yer kalmamıştır.

Halkın örgütlenmesine gelince. O noktada kimi küçükburjuva "*Tekel Bayilerinin "beyinsiz işgüzarlıklarına, yahut kaçık atmasyonlarına* metelik verip halkı örgütlendirme ve harekete geçirme görevleri aksatılamaz. Kendini beğenmiş: [Yuvar (Mahfil)-Fraksiyon-Provokasyon] zincirine kellesini yahut gövdesini kaptırmış olanlar, saman altından su yürütme sevdâlarıyla baş başa bırakılabilirler. Her ne pahasına olursa olsun, hangi biçimlere girerse girsin, Yığın Örgütlendirmeleri samimiyetle, ayıklıkla, sebatla, azimle geliştirilmelidir.

GANGSTER SENDİKACI-SÖMÜREN KAPİTALİST

Yığın örgütlerinin en gangsterce maksatlarla kurulanları bile, Motor-Parti sağlamsa, er geç olumlulaşırlar.

Halkın *örgütleri*, gerçekten *yığınları* kapladığı zaman, ister istemez Halk *Bilincini* ardından getirirler. Bunun örnekleri her gün gözümüz önünde gelişip duruyor. Vatan Partisi Programı'nda önerilen hürriyetlerin ve örgütlerin binde biri, ucundan köşesinden az çok gerçekleşmeye başlayalı beri görülen olaylar onu pekiştiriyor.

Son yıllar, Türkiye ekonomisinde eskiye orantıyla arpa boyu bir hareketlilik varsa, onun nedeni, şu veya bu Bezirgân Parti değil, özellikle İşçi Sınıfına Tekparti zamanından daha genişçe örgütlenme hakkının verilmiş bulunmasına bağlıdır-. İşçi örgütlendikçe, direnme gücü artmış, İşveren *mutlak artideğer* (çok çalıştırıp az ücret verme) yerine *izafî artideğer* (daha iyi teknik ve metotla maliyeti düşürerek) sömürme yolunu geçirmiştir. Bu yol, kalkınmayı kaplumbağa çabukluğuna olsun götürmüştür.

İşçi Sınıfımız Gangster Sendikacılığın tekelindedir. Uluslararası Emperyalist ajanlarının parayla satın aldığı kimseler, Bakanlarla özel uçaklarda Kongrelere "şeref" veriyorlar. O Sendika bütçeleri ve bilançoları belli casus örgütlerinden alınmış milyonları çekinmeksizin sergiliyor. Satılıklik arttırmanın değil eksiltenin üzerinde kalıyor.

Türkiye İşçi Sınıfı içinde, onun adına kurulmuş örgütler bir tek amaç güderler. Onlar sırf İşçi Sınıfını örgütlenmekten tiksindirip kaçtırtmak için kurulmuş birer kurtkapanı, ittuzadırdılar. Bunda en ufak ikircilik ve kuşku yoktur. Öyleyken, gene de o ittuzadı, kurtkapanı *Sendika* ve benzeri *Örgütlenmeler*, Türkiye İşçi Sınıfının *sayısını* da (niceliğini de), *bilincini* de (niteliğini de) arttırmaktan geri kalmamıştır.

Dikkat edelim. Bütün o en iyisi ipten kazıktan kurtulma, çoğu bilinçli bilinçsiz burjuva ajanı "*Sendikacı*" etiketli yaratıkların teker teker kişi olarak bir tek amaçları vardır. Ömürlerinde sıradan işçi kaldıkça aylık üç yüz lira sağlamayan ücret tutarı ile günde 10-12-14 saat geberesiye çalışmaktan öteye geçememişlerdir. "Sendikacı" olur olmaz gelirleri 1000 liradan aşağı düşmez. Azıcık polise veya patrona hizmet etti mi, 3000 lirası garantileşir. Yaşama ülküsü para kazanmak olan bu adam, oturduğu yerde, meyhanede, kerhanede 10 kat fazla para kazanmak için anasını, babasını ve daha nelerini satmaz?

İşte bu tip sendikacılar, yalnız soygun, vurgun yapacağız diye İşçi Sınıfına saldırıyorlar. Bir kapitalist nasıl milletin içine kendi çıkarını ve üstünlüğünü herkes zararına sağlamak üzere bir "*Özel girişim*" (Şahsî teşebbüs) canavarı gibi atılır ve bunu en büyük sosyal meziyet gibi över, biliyoruz. Sendikacılar da tıpkı öyle "meziyetli"dirler. Hatta kapitalistten de fazla ikiyüzlülükle girişirler.

İşçi Sınıfının sırtında, birbirleriyle tabancalı bıçaklı "*Serbest Rekabet*" katakullilerine kalkışırlar. O bakımdan en bireycil "özel teşebbüsçü" bin kuduzlar çetesi kesilirler. Kurdun sürüyü daladığından daha beyinsizce yırtıcı ve utanmaz olurlar. Üstelik, idrâki çatlatan bir Vatan, Millet, Sakarya benzeri "*Sosyal Adalet*", "*İnsan hakları*" palavra demagojileri ortasında İşçi Sınıfımızı diri diri, çimçiy "*yemeye*" atılırlar. Egemen Sınıflardan görmedikleri saygı, ödül kalmaz.

Ama, yerken bile, kendileri de farkına varmaksızın, kimi sonuçları önleyemezler. Bilseler, dokuz tövbe istiğfarla, Sermaye mihra-

bına yüzüstü kapanıp günah çıkartırlardı. Bilmeyerek bir şey yaparlardı. Yaptıkları, tıpkı kapitalist efendilerinin yaptıklarıdır. İşveren sınıfı, Toplum gibi yüce insancıl birliği ve bütünlüğü paramparça eden, her parçayı birbirine düşman eden bir kişicil çapul düzeni kurar. Ama o düzen ister istemez Kapitalist sistem geliştikçe artıcı biçimde *Sosyal Üretim* yordamını ve *Sosyalist İşçi Sınıfını* yaratır.

Sendikacılar da tıpkı öyledirler. *Sendika* düzenini kendi aşğılık vurguncu çapulları için savunurlar. Başka her düşünceleri ve davranışları yapmadır, sahtedir. Ama, o kalpazanlıklarına rağmen, İşçi Sınıfını *Örgütlemek* zorunda kalırlar. Bu örgütlerde baltalamaya çalıştıkları İşçi Sınıfının *bilincini* bir türlü yok edemezler, istemeye istemeye *geliştirmekten* yakalarını kurtaramazlar. Bu kaçınılmaz bir modern prose [süreç], gidiştir.

Sendikacı güruhu, Devlet içinde bir Devlet kuruyorlar. İşçi Sınıfından kapitalistin çaldığı *artideğeri* kapitaliste bırakıp, İşgücü ücretini, kapitaliste kestirterek paylaşıyor. İşveren sınıfının Banker zümresi *faiz*, tüccar zümresi *kâr* alıyor. Sendikacı da kapitalistten bir *haraç*, işçiden *aidat* alıp geçim sağlıyor. O haracı arttırmaya çabalarken, iş süresini azalttırmaya, dolaylı yoldan kapitalisti daha çok işçi, daha mükemmel makine kullanmaya itiyor. Bir araya gelen işçilerin, küçük rekabet buzları eriyerek, *sınıf bilinçlenmesine* doğru önlenilmek istenen heyelan (dağların kayması) artıyor.

Bir başka som örnek: *Türkiye Öğretmen Sendikaları* ve örgütleridir. Öğretmenlerimiz yeni proleterleşenler kadar acemi ve ilgisiz olmadıkları için o denli fahiş gangsterliklere yer vermediler. Daha kurulur kurulmaz, örgütlerini birer **yemlenme yaslası** haline sokmak isteyenlere karşı, az çok direnmeyi denediler. Öğretmen örgütlerini, ekonomide, politikada, idarede sivrilme için *atlama tahtası* gibi kullanmak isteyenler çok olabilir. O gibi eğilimlerle bilerek, anlayarak savaşmak hiçbir zaman sona eremez.

Öğretmen örgütlerinin ellerinde en basit ve kuşa çevrilmiş bir *Grev* silahı yahut *Toplu sözleşme* mekanizması bile yok. Ama, sadece kişilerin *sayı* (nicelik; kantite) bakımından bir araya gelebilmiş olmaları, hemen ülke ölçüsünde bir *nitelik* (kalite) atlaması yaptı.

Düne dek Öğretmen, adsız kurbandı. Ortaçağ marabası gibi "*tailleble et corveable*" (kesilip biçilmeye, kısıtlanmaya, angarya-

lanmaya elverişli), ara sıra piyazlanan, bir ikisi satın alınan, çoğunluğu mutsuz, kimsesiz kuru kalabalığı andırırdı. Tek tek yanan kör, kara ışık kandilcikleri yığını gibiydi. Örgütlenir örgütlenmez o çağların içine sindirdiği çekingen çelebilik, ürkek sürünceme içgüdüdü durdu. Öğretmen topluluğu doğdu. Türkiye çapında *bi-linglice* ileri ve devrimci ağırlığını duyurdu ve duyuracaktır.

Demek Türkiye'de yalnız "*İşçi Sınıfı*" yahut "*Sosyalizm*" ile ilgili olan kimseler değil, yurdunu ve milletini gerçekten seven (görünen olsa bile), her kişi ve her örgüt, Halk için, Halk tarafından kurulmuş her örgütü desteklemekle görevlidir. Bu millî görevin herhangi neden veya bahane ile önemsenmemesi, benimsenmemesi affedilir suçlardan sayılamaz. Çünkü o ilgisizlik, bilerek bilmeyerek Finans-Kapital düzeni önünde tarafsızlık taslamak olur. Böyle tarafsızlıklar, ne sosyalizm bilincine, ne Vatan, Millet sevgi-saygısına ve ne de bayağı insanlık prensiplerine sığmayan insansızlığın kaba maskesidir.

AMAÇ PARTİLERDEN BİR PARTİ DEĞİLDİR

Bütün Bezirgan Partiler bu yol"Gaflet"içinde değiller, Finans-Kapitalin uyanık ve sinsî "ihane"ti" içindedirler. Nerede o gafil Osmanlı gerici-leri? Halka bile onları arattılar. İşçi Partisi'nin onlardan biri olması, olmamasından çok kötüdür. Milleti aldatarak sömürmek, zorla soymaktan daha tehlikelidir.

1965 yıllarında sürüyle "sağduyulu" devrim yanlısı şöyle diyorlardı:

"Ne çıkar? Maksat bir an önce bir Sosyalist veya İşçi örgütü, Siyasî Parti kurmak değil mi? İster Ameleci, ister Sendikalist, ister Aydınca olsun, Parti ortada ve kuvvetlenmişse daha ne istenebilir?"

Önümüze çıkan en "*iyi d/Vekl*"lerin açıkça veya dolaylıca demek istedikleri bu idi. Ve yapılan *prensip* eleştirisi ile *pratik* uyarı ya "*zamansız*", ya "*aşırı*" yahut "*kişicil*" bulunuyordu.

O tip anlayışlar, sahiplerine belki pek "*yeni*" geliyordu. Türkiye Sosyalizminin 50 yılı için o düşünceler pek eski ve yavan, domuzuna *prensip-pratik* kaçağı küçükburjuvaca burnunun ucunu görmemek ve sâde suya ukalâlıktı.

Çünkü o tip anlayış, meseleyi yanlış koymak yahut hiç koymamak oluyordu. Bir İşçi Partisinin gerçek prensip ve pratik kaygısızlığı yolundan kurulup kurulmayışı, kuvvetlenip kuvvetlenemeyeceği ayrı bir dâva idi.

Eğer maksat TİP adlı bir parti kurmak ve ona Partiler için-de (ünlü yakıştırması ile "Partiler Yelpazesinde"), sıcak havada besili insanlara serinlik getirecek bir yellenme aracı yapmaksan niçin? Sırf işçilerin, köylülerin "nasırlı elli" olduklarını ve bu ellerin de sıkılabileceğini gösteriş yapmak uğruna adı duyulur, sanı övülür bir "büyük adamlar" partisi yapmaksan, zahmetine değmez. Türkiye'de, "Demirkırat"tanberi öyle nasırlı el sıkır, adlı, sanlı, ünlü, şanlı Partilerden bol hiçbir şey yoktur. Bir ek-sik, bir fazla, niye?

Kurdunu dökmek isteyen siyasî aydınlar, sendikacılar ve hat-ta işçiler, köylüler, esnaflar., "deşarj" yapmak için, o bol keseli Partilerden herhangi birisine de girebilirler. Nitekim girdiler ve giriyorlar da... "Talihleri Yaver" giderse "seçim" tombalasında "başarı" da kazanabiliyorlar. Kazanır kazanmaz ne oldukları besbelli. Ya Filipin yahut Stolipin tipi Parlamentarizmin mantar tabancasıyla *adam avlamaya* kalkışıyorlar; yahut yalnız işçi da-vasından değil, işçilikten bile *çıkıyorlar*.

İşte en aşağısından YTP ve CKMP ve MP ve BP ve MHP ve işte en yukarisından CHP, DP, AP'ler... Bunlardan en kötüsü TİP ka-dar oy toplamıştır. En ünlüleri Türkiye halk oylarının yarısından çoğunu tekeline geçirmiştir. Netice, sonuç nereye varmıştır? Kırk yıldır yerinde sayan bu kara toprak, dünya milletleri yarısında her gün izafi olarak biraz daha geri kalmıştır. Bir adım ileri iki adım geri atmıştır. Yani ilerleme var. Ama öteki ülkelerin aldıkları yola bakınca, bizimki yerinde saymaya dönüyor.

Maksat, siyasi bir Parti kurmak, Millet çoğunluğunun oyları-nı kurnazca avlamak, kimi parlak vaat ve formülleri yutturmak ve gününü gün edip, Şan, Şöhret, hatta Milyonlar kazanmak değildir ve olmamalıdır. Şu yeryüzünün en saf, en uslu, en iç-ten ve en bezgin Milletini, Türkiye Toplumunu artık Osmanlı çö-küntüsünden daha gerilere doğru, hep "*ilerici*" veya "*devrimci*" laflarla dahi olsa, itelememek, oyalamamak gerekir. Nurcu-Sü-leymancı-Irkçı-Turancı-Pilâvıcı-Ülkücü ve ilh... ve ilh... kalaba-lıklarına ve kurslarına ve medreselerine bakılırsa, Türk milleti o korkunç yere itelenmiş ve oyalanmıştır.

Maksat, bütün Partilerin ve ukalâ ulemaların ağızlarına pelesenk ettikleri "*Kalkınma*" mıdır? Öteki bezirgân Partilerin o "*Millî Kalkınma*"dan ne anladıklarını kırk yıldan beri azıcık aklını başına toplayanlar epey anlamış olmalıdırlar. Onlarca, "*kalkınma*": *Finans-Kapital* tekelciliği altında, *Tefeci-Bezirgân* sınıfların şahsî teşebbüsçü (özel girişkenlikçi) yoldan semirmeleridir. Onların hepsine göre, Türkiye'de birkaç bin Toprak Ağası ile birkaç bin Sermaye Beyi, yerli-yabancı Finans-Kapital *Beylerbeyiliğini*, milyarderliğini yükseltebilirlerse, kalkınma olmuştur.

Geriye kalan, o çıkar ve durumları şu veya bu politika oyunu yahut demagojisiyle sağlama bağlamaktır. O sayede Sermaye (Kapital) birikecek, Sermaye biriktikçe iş alanı genişleyecek, "işsizlere iş, işçi isteyenlere işçi" bulma kurumları açılacak. Memleket aydınlaşacak, bütün sermaye gücü inşaat iratçılığını azdıracak. Yarım milyon işsiz Almanya'ya ihraç edilecek. Oradan gelen dövizle Holding'ler kurulacak. Ve bir buçuk milyon işsiz, dışarıda (Avustralya'dan Amerika'ya dek) iş bulmak için Tophane'de sıraya girecek.

BİR İŞÇİ PARTİSİNİN BÜYÜK MİSYONU

*Gerçek İşçi Partisinin misyonu (Kutsal tarihçil görevi): Halkı **Finans-Kapital** tahakkümünden ve **Devletçiliğimiz** adlı Devlet kapitalizminin dayanılmaz sömürsünden kurtarmaktır. Bunsuz Kalkınma: yem borusudur. TİP gerçek İşçi Partisi olmak istiyorsa, önce kendine (Program Tüzüğüne) çekidüzen vermeli ve ilk iş olarak Halk yığınlarımızla bağ kuracak ortama girmelidir.*

Gerçek bir *İşçi Partisi*, Bezirgân Partilerinin tersini tutacaktı. Ne oldu?

Yüzlerce yıldır "*Devletçiliğimiz*" kendi yağmacı, haramcı, israfçı ılık serleri içinde, yalınayak fukaranın boğazına basılarak toplanmış vergilerle yapma kapitalist zehirli çiçekleri yetiştiriyor. Bin bir masraf ve israf yüzünden (rüşvetçi-irtikâpçı-vurguncu) sistem bin misli pahalıya mal olan *Sermayeci fideleri* yaratıyor. Bu cılız ve soysuz bitkiler, cihan pazarının yeliyle çarpılır çarpılır

maz, Sam yeli vurulmuşça kavrulup kuruyor. Millete yararlık, İş ve Bayındırlık sağlamak şöyle dursun, kendi çıkarlarını ve durumlarını bile kurtarmaktan âciz, yabancı sermayeye hem kendilerini, hem milleti ve memleketi teslim ve kul köle ediyorlar.

O zaman, önce *Devlet zoruyla* milletin son damla kanını dahi kurutmak için ağır vergiler, cunta tehditli sıkıyönetimler koyuyorlar. Sonra, bu suikastlarına daha *emniyetle* başarmak ister istemez, Yabancı Sermaye ardında eli silahlı NATO-CENTO-SEATO tuzaklı *Yabancı Devlet* yardımını 6. Filo biçiminde tapınç konusu ediyorlar. Ülkenin bütün zenginlik kaynaklarını millet düşmanlarına sızılıtsız kaptırtmak için, kavuklu mezar taşından iri gelenekçil "başbuğlu" "Ülkü Ocakları" denilen aylıklı asker çetelerini uluorta kızıştırıyorlar.

Demek, *Devletçiliğimiz* bile az geliyor onlara. Her gün taze bir Türk çocuğunun sağda solda kanını içerek sarhoş oluyorlar. Yarattıkları kanlı, ölümlü yırtınışların duman perdesi ardında, serinkanlıca bilmem kaçınıcı *Kota'nın* milyarlarını paylaşıyorlar. Döviz, Altın ve mal kaçakçılığını; silah, zehir ve beyaz kadın haydutluğunu günlük kârlı eğlence modası olarak yayıyorlar. Birkaç milyon dolar "*dış yardım*" karşılığı, Türkiye ekonomisini inmeli ve yatalak eden yüz milyonlarca dolarlık görünür veya görünmez, "meşru" veya "önlenemez" sayılan *Transfer* batakçılığını kanunlaştırıyorlar.

Bezirgân Partiler okudukları edebiyat *mavallarında* ne denli çok Milliyetçi ve Vatanperver, Yurtsever görünürlerse, yaptıkları batakçı vurgun *pratiklerinde* o denli çok ve utanmazca Milleti, Vatani, Yurdu, İnsanı hiçe sayıyorlar. Bu durumlarıyla hepsi Anayasa dışına fırlamış, gayri meşru oyunbazlardır. Türkiye Halkına ve yurduna bu "*hayasızca akın*"dan kurtuluş yolunu ister istemez Türkiye *İşçi Sınıfı'nın* Siyasî Partisinden başkası gösteremez ve açamaz.

Demek dünyanın pek az yerinde olduğu kadar Türkiye'de, *Milletin* ve *Vatanın* kalkınması ve kurtulması için İşçi Sınıfından başka sosyal güç bulunamaz.

İşçi Sınıfımız o büyük millet ve vatan görevini nasıl gerçekleştirebilir?

Ancak gerçekten kendisinin olan bir aygıtla: *Proletarya Partisi* ile.

O büyük tarihcil kutsal görevi hangi *Parti* üzerine alarak başarabilir?

TİP, tam bu en kritik anda, sanki tarihçil büyük misyonundan kaçmak için, ansızın sendeleyip tökezledi. "Başa güreş" numaraları yapan ABA'cı yalancı-pehlivanları, kartondan kuklalar gibi devrildiler. Ayakta kalıp, öteye beriye koşuşanlar, sapkınlıklarını provokasyona kardırmaktan başka "beceri" gösteremiyorlar. Onların sırtlarında yumurta küfesi yoktu!

Bu şartlar altında, TİP içinde son mevizlere sarılmış bulunan gerçekten samimi TİP üyelerine büyük görevler ve sorumluluklar düşüyor. Yükü onlar taşıyorlar. Finans-Kapital saldırılarını onlar göğüslüyorlar. TİP'in kurtarılması ve geliştirilmesi de onların çabasını bekliyor. TİP tabanının işçi-köylü-aydınları, birbirini karşılıklı etki-tepki ile bütünleyecek iki yönde çaba harcamalıdır:

1- TİP Tüzüğüne ve Programına köklü çekidüzen verme.

2- Millet yığınlarıyla (İşçi-köylülerle) bağları sıkılaştırma.

Birinci çaba; *Kongre* meselesidir. Bu yolda kendilerinin *Vatan Partisi* Tüzük ve Programı'nı bir daha gözden geçirmeleri yararlı olur. Yığınlarla bağları güçlendirmenin yolu *Devrimci Ortam'dan* geçer. ABA'cılar en çok Devrimci Ortamda kırdıkları *taktik* potların kurbanı oldular. Onun için TİP ile Devrimci Ortam ilişkileri üzerinde duralım.

TİP VE DEVRİMCİ ORTAM

*TİP, bir güç, hatta **biricik** etken olmak için, yüksekten buyurmalarla değil, dövüşün ateşi içinde yığınlarla ve yığın örgütleriyle kaynaşabilir. O zaman hem kendisi, hem memleket ve yığın kazanır.*

Türkiye İşçi Partisi, Siyasî İktidar Savaşı yapma durumunda olan bir örgüttür. Bu örgütün açıktan açığa bir "*Burjuva İşçi Partisi*" olarak güdülemeyeceği en inatçı ajanlarca dahi az çok anlaşılmalı olsa gerektir.

Bir ara, ABA'cı güdücülerin karakteristiği bakımından TİP, "*Burjuva Sosyalizmi*"ne aşırıca eğgindi. O zaman bile *Örgütlenme* "yelpazesindeki" yerine çağrılı bulunuyordu. İstese de oradaydı, istemese de. O zaman bile insana yaraşan: "*Kaçınılmazlıkları* (zaruretleri) bilince çıkarıp" *hür* düşünmekten ve

hür davranmaktan korkmamaktı. TİP'in böyle bir hürriyetten bugün kaçması büsbütün akıl almaz olur.

Burada TİP'in *Programını*, Minima Program olarak işlemek, *Tüzüğünü*, Proletarya Partisi yasası olarak değerlendirmek konu değildir. O, ayrı *zaman*, *insan*, *çaba* ve *metot* isteyen ileriki gelişimin *sonucu* olabilir. Burada nasılsa öylece TİP'in, kaçınmaması gereken tutumu üzerine birkaç söz edilmek isteniyor.

TİP kendisini, hâlâ, Türkiye'nin "*Biricik Sosyalist Örgütü*" mü sayıyor? Bu sayışında ne denli samimî, içten ve *yürekten ise*, en az o denli karar ve direnişle:

1) Üzerinde kaşarlanmış bulunan *eylemsizlik* kabuğunu çatlatıp atmalıdır.

2) Çevresinde sempatik veya antipatik bulduğu bütün devrimci güçlerin *ortamına* boylu boyunca girmelidir.

TİP ancak bu kararını verebildiği ve *uygulayabildiği* gün, hem kendi *özel gücünü* geliştirebilir, hem devrimci güçler cephesine bu yoldan *enerji katabilir*.

Kimse TİP'in kendince üstün gördüğü prensiplerini peşin peşin bırakmasını istemiyor. Bu değişme şeylerin doğasına aykırı olurdu. TİP üyelerinin toptan bir sıra otomatlar buldukları gibi yersiz bir sanıya kapı açardı. Zaten, o denli kişiliksiz çıkardı, öyle bir örgütten herhangi bir hayır da beklenemezdi.

Tam tersine, TİP'ten daha sağda gözükkenlerin -hatta azıcık Yurt ve Ulusseverlikleri varsa tüm "sağcı" kişilerin ve örgütlerin bile- *İkinci Kuvayimilliyeye Seferberliğine* (İkinci Millî Kurtuluş Savaşına) katılmaları özleniyor. Bu özlem, TİP'in, epey aşırıca abartılan "*kişiliğini*" yitirtmez. Daha doğrusu TİP kendi "*kişiliğine*" güveniyorsa, kendisini devrimci güçler ortamında öteki üye güçlere en büyük bağımsızlıkla tanıtabilir. Kendine güveniyorsa o başka.

Çünkü ancak öyle bir ortamda, ancak devrimci yarışma içindedir ki, TİP, dilediği propaganda ve ajitasyonlarını, hatta uygun bildiği dövüş ve örgüt parolaları ile biçimlerini daha iyi başarabilir. Yalnız o yoldan: ilkin ortama *girilir*, insanlara, *yaklaşılır*; ondan sonra, savunulacak prensipler ve davranışlarla TİP'çilerin her zaman önerdikleri "*Başa geçme*" ülküsü gerçekleştirilir, hiç değilse kolaylaştırılır.

"Başa geçmek" Tarihte hiç kimseye, hiçbir örgüte, hiçbir zaman sırf kendisi "*arzu ettiği*" için verilmemiştir ve verilemez. Mustafa Kemal'in, Saltanat kaldırıldığı, Cumhuriyet ilân edildiği günler: Meclis sıraları üstüne fırlayıp tartışan derin bilgin hocalara attığı çığlık henüz kulaklardadır. *İktidar* "Şer'i şerif icabıdır" diye şuna buna bağışlanamaz. Yetki *kuvvetle* alınır.

Kuvvet ise durduğu yerde büyümez. Tersine, işlemeyen işne gibi paslanır, çalışmayan organ gibi dumura uğrar. TİP'in uğratıldığı dert bu durgunluk ve kabuğuna kapanmaktır. Güç, kullanmakla gelişir. Aşk gibi gücün de saklanması hastalıktan ileri gelir ve hastalanmak getirir. Hem eğer kuvvet kuvvetse, bir yanda gücü denenmelidir ki, tanınsın. Ekonomi alanında olduğu gibi, Politik güç için de üretimsiz tüketim olmayacağı kadar, tüketimsiz de üretim olamaz.

TİP'in özellikle "*Siyaset*" örgütü oluşu, hatta "*Biricik Legal Siyasî Örgüt*" oluşu, kendinden menkul kerametiyle değil, herkesin gözleri önünde açılacak *aksiyonlarıyla* belirir. O aksiyonlar gereği ve icabı dahi olgunluk kertesini bekler. Hemen devrimci güçlerin başına geçilemez. Önce *içlerine* girilir. Onlarla ak günde, kara günde kahramanca *dövüşülür*. Alinyazısı birliği kendiliğinden olmaz.

Ortamın ateşinde yanılır. Orada tavına gelinip örsle çekiç arasında dövülünür. Yaradana sığınılarak hep birden planlıca güreşilir, savaşılar. TİP bıçağının hakkına öncülüğünü yaparsa, yapar. Olur. Yapamazsa, herkese darılacağına, talihine küsmeye uğraşır. İnançları yönünde savaşına eskisinden daha hızla ve daha candan sarılır.

Bütün o konaklarda TİP'in hiç unutmaması gereken bir şaşmaz hakikat vardır. Kimse (ajan olmadıkça) kişicil çıkar ve durum sağlamak için Devrimci Ortama giremez. Ülkücü devrim güçlerinden hiçbir er ve örgüt, sırf "*Devrimci*" olduğu için imtiyaz, ayrıcalık güdemez. Devrimci ortama kendisini getirmiş bulunan hüviyetini ve kişiliğini, yanılıgılı bile olsa: hiç nedensiz, hiç yorumsuz, hiç güreşsiz bırakamaz.

Öyle bir şey beklemek yalnız saçma değil, tehlikeli de olur. (*Antiemperyalist+Antifeodal*) savaş cephesinde her şey tartışılabilir. Yeter ki tartışma demagojiye kaymasın. Laf tiryakiliği yüzünden "*Devrimci gevezeliğe*" sapılmasın. Devrimci ortamın *özü sözüne uygun* arkadaşlık çerçevesi, metodu, biçimleri herkes için işler. Hiçbir şey zorla dayatılamaz.

Devrimci ortam içinde her temiz havaya açık olan ciğerler rahatlıkla ve dostça solur. Kimse kimsenin ağzını, burnunu tı-kayacak değildir. Herkes Yurt ve Ulus ölçülerini yitirmeksizin (*Antiemperyalist+Antifeodal*) cephe uğruna *gönüllüdür*. Hiç değilse *kural* olarak, hiç kimse "*Aylıklı asker*" değildir. Cephe birliği uğruna birbirini uyarma, aydınlatma, birbiriyle kaynaş-ma olağandır.

Bu uyarı ve aydınlatı ve kaynaşmalar: ne *formel* (mutlak kalıplı), ne *transandantal* (samedânî-tanrısâl) buyrultular-la gerçekleştirilemez. *İnsancıl eleştiri*, kavgalı da olsa, çizgiyi bozmayan *kardeşçe* tartışmalar pişirilip kotarılır. Buna her devrimci *kişi, grup ve örgüt* gibi TİP de alışacaktır. Alışıkça başarı kazanabilir.

Ne var ki, belirli cephenin insanları arasında başarının bütün şartları Hotzotçuluk değil, (*İnandırma+Güvendirme*) yolunu tutmakta toplanır. Devrimci güçlerin her örgütüne olduğu gibi, TİP'e de yaraşan, (*İnanç+Güvenç*) yaratmaktır. Hele TİP'in "*Siyasî*" iktidar savaşı yapan bir örgüt olmak haysiyeti, onu (*İnanç+Güvenç*) alanında herkesten daha *bilinçli-özenli* ve her şeyden daha *içten-etkili* olmaya götürmelidir.

ÖRGÜTLENMEDE TOPLAYICILIK, BİRLEŞTİRİCİLİK

*"Kimin kime gideceği" derebeyi artığı Kü-çükburjuva ölçüleriyle soysuzlaştırılmamalı. Tersleşmeyelim, teresleşmeyelim. Elbet "Efen-di" deyimine sosyalizmde bir karşılık aranır: Efendi Yığın'dır. Parti, yığınların ve örgütlerinin "ayağına giderse" şeref ve anlam kazanır. Bütün yığın örgütlerinin "Partileşmesi" hem olanak-sız, hem gereksizdir. Halk yedi bin yıl zorbalık-tan yanıktır. Halkın sevgisi ve ilgisi; ne aldatma-cayla, ne zorbalıkla olmaz; halkın dişine vurması yolunda **iknayla (güvençli inançla)** olur.*

Şimdilik, Devrimci Güçlerin çoğunluğu "*Siyasî örgüt*" bile değildirler. Dolayısı ile Devrimci örgütler seçim ve benzeri "*Günlük Politika*"ya birinci önemi vermiyorlar. Daha *uzun va-deli* çalışmaları öneriyorlar. O bakımdan, "*Kimin kime gideceği*"

gibi sorular pek de pratik bulunmasalar gerektir. Hatta kuru Küçükburjuva katırlığı olur: "*Ayağıma gel*"yahut "*Ayağına gitmek*" böbürlenmeleri.

Bütün "*sosyal*" ülkücüler, kendi açılardan olayları işleyip, değerlendirecek, karşılıklı *saygı* ve *eleştiri* yönünde buluşabilirler. Öyle bir toleranslı buluşma Yurt ve Ulus yararına olur. Çünkü, Finans-Kapital kalesi önünde Milleti çil yavrusu gibi dağınıklıktan o öyle davranış ve düşünüş kurtarabilir. "*Millî Birlik*", Tekelci ve Vurguncu Sermaye metodu ile, yani *zorba*ca, polis *zılgıtı* ile yapma bir gösteri gibi kalacağına; *halkın* sevgisi, ilgisi, katılımı sağlanarak gerçekleştirilmiş olur.

Böyle bir ortamda, Devrimci güçlerin, birer Kongre kararı ile kendilerini feshedip, TİP saflarına katılmaları, hipotez olarak bile ne *olanaklıdır* ve ne de *gereklidir*.

Olanaklı değildir; çünkü, Devrimci örgütlerin büyük çoğunluğu İktidar Savaşı güden *Siyasetle* uğraşmazlar. Elden geldiğince en geniş yığınları içlerine almaya çalışırlar. Üye seçiminde son derece titiz davranması ve *çelik çekirdek* olması gereken *Siyasî Parti* için belki de boşuna "*izdiham*" (birbirini ezen kalabalıklar) yaratabilirler.

Her Devrimci örgütün TİP'e katılması *gerekli* hiç değildir. Çünkü *Siyasî Partiler*, yapıları gereği sosyal Sınıf, Tabaka ve Zümreler arasındaki *karşıt sınırları* çizgileştirirler ve temsil ederler. Tüzükleri ve Programları ile ister istemez *sınırlı*, az çok *ayırıcı*, bir bakıma "*bölücü*" olurlar.

Parti dışı Devrimci güçler, şu darmadağınık Ortaçağ artığı Topraklar ve İnsanlar ortasında bulduklarını unutamazlar. Karşılarında Finans-Kapitalin *İnhisarçı-İmtiyazlı* (Tekelci-Ayrıcalıklı) sömürü ve ezi cephesi en son sistem çelik zırhlarla silahlıdır. Ona karşı Devrimci güçler, çırılçıplak, tek başına bırakılmış halkın *Eşit-Tekelsiz-Sınırsız* özlemlerini ve girişimlerini *Birleştirici-Derleyip toplayıcı* "*camiler*" olmalıdır.

Bugünkü ve epey uzak görünen yarınki ufuklarda TİP'in, Millet çoğunluğunu derleyip toparlayabileceğini gösterecek izlere pek rastlanmıyor. Görünen köy bu, kılavuz istemiyor. *Finans-Kapital'in* dişlerine tırnaklarına dek örgütlediği *Tefeci-Bezirgân* Partileri her şeye egemen olmakta direniyorlar.

Finans dayanaklı Bezirgân Partiler, Milletimizin beynini yüz-yıllar boyudur, bin bir dereden getirdikleri en kirli sularla yıkı-

yor, karantinada tutabiliyorlar. Halkın Ekonomik-Sosyal yaşantısını, Babil Çağı düzeyinde bırakıyorlar. Millet, zımparalanmış cam kapaklı Melez Kapitalizm şişesi içinde, o şişenin bulanık rengi ardından sinekli dünyasını gördüğüne inanıyor.

O şişeyi açmasını veya kırmasını tek başına TİP'ten beklemek hayallerin en yanıltıcısı olur. Toplum ortamımızda halkın gözünü açabilecek başka sayısız uyarıcılar gereklidir. Onlara "Yığın Örgütleri" bile yetersiz kalıyor. Ayrıca "Devrimci Örgütler" ve çeşitli *Vurucu Güçler* bulunabilir ve bulunmalıdır.

TİP, DİSK VE GENÇLİK

TİP, DİSK'i (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nu) kurmadan önce, DİSK, TİP'i kurmuştu. Ancak DİSK de, TİP de, İşçi Sınıfını benimsedikçe, İşçi Sınıfınca benimsenilecektir. TİP ABA'cılığı, hatta TİP gençliğini şamar oğlanına çevirmek istediği için tepki gördü. ABA'cı "Haysiyet" anlayışı, TİP'i çelikleştirileceğine paslandırdı.

TİP'in, "Yığın Örgütleri" ve başka "Devrimci Örgütler" önündeki *düşünceleri* ABA'cı münafıklığı ile şaşılmalıdır. Davranışlar, onlara "Yan örgüt" etiketini yapıştırıp, yukarıdan bakmakla yetindi. Bunu söylerken TİP'in DİSK ve başka birkaç gençlik örgütlerindeki girişimlerini küçültmek istemiyoruz. Ancak gerçekçi olmak burada büsbütün önemleşir. Çünkü, ortada duran örnekler: eksikler, kuşklar, kararsızlıklar, hatta son zamanlar gittikçe artan kaydırmalar ve tepkilerle doludurlar.

DİSK, esasen TİP'i kurmuş bulunan Sendikacıların bile hepsini değil, bir bölümünü zor içine almıştır. DİSK'in adından daha yakışıklı çok şeyi görülemedi. DİSK kurucularının işçi yığınları ile ilişkileri ayrıca sanıldığından aşırıca daha ilginçtir.

TİP'çi Gençlik örgütlerinde, henüz kuruluş anlarında estirilmiş bir hava vardı. Baston yutmuş ABA'cıların çalımı, gençlere de bulaştırılmıştı. Bir avuç genç, ilk karşılaşmada gençlik yığınlarını sürü gören çobancıklara benziyorlardı. O nedenle bu gençlik liderleri halka yakın göründükleri zaman

çarçabuk tepelendiler. Lider pozlarından caymadıkları zaman ise, gençlik hareketi içinde "yüzüktaşı" gibi açıkta kalmaktan kurtulamadılar.

Bereket, gençliğin derin içtenliği ve keskin potansiyeli o "peklîğe" daha uzun süre dayanamadı. Yüzeyde amorfluğa (biçim yokluğuna) ve ölü tarikatçılığa karşı en sonra tapayı attı. Daha ilk günden, gençlerin sosyalist kişiliklerini savuncakları, TİP dışında yaptıkları yoklamalardan anlaşılıyordu. ABA'cılar, gençlerde, "sosyalizmin" iffetini korumak için çarşafı horozdan kaçma içgüdüsünü yaratamadılar. Ve çıbandeşildi.

TİP'e ABA'cılarının oynatmak istedikleri trajedi o kadarla kalmadı. TİP, kendi dışında kurulu örgütlerin yahut üyelerinin TİP statüsü içine girmelerini, "düşmanın kutsal tapınak sınırlarını çiğnemesi" ve *yabancı* yatırımların "sızması" gibi gördü. Her ilgiyi "lese majeste" (Haşmetpenâhı zedeler) sayarak, çılgın ABA'cı alerjisi ile karşılamaktan kurtulamadı.

Böylece TİP, kendisi Türkiye'nin geniş yığınlarını örgütleyememekle kalmadı. Bezirgân-Finans Partilerinin dışları arasından geniş yığın örgütünü kurtaramadı. Öyle konuları, Seçim *Söylevleri* dışında denemedi. Yığın örgütleriyle bağlaşmayı birinci görev sayamadı. DİSK denemesi ağzını yakmış gibi oldu. Sendikacı efelerin, Partiye Ağa, ABA'cılara Efendi kesilişleri, TİP'i sanki yığın örgütlerinden ürküttü.

Hepsinden daha ilginç de şu oldu: Birçok TİP üyeleri, boş durmaktansa, Devrimci örgütlere üye yazıldılar. ABA'cılar ateş bastı. Haysiyet Divanlarını sıkıştırıp, TİP'ten başka örgütlere girenleri Parti'den attırdılar. Sonra, "Ablar ve dolablar" döndü. Kongre, atılanları Parti'ye geri alma kararını verdi. ABA'cılar o kararı bile hasıraltı ettirdiler. TİP'in kendi kanunlarını çiğner duruma sokulması, Parti dışı ve Parti içi devrimcilerin saygı ve güvenlerini sarstı.

TİP'ten atılanlar içinde Sosyalist olanlar da, olmayanlar da, daha ilerici, daha gerici olanlar da bulunmuş olabilir. ABA'cılar hoşuna gidip gitmemekten başka ölçüler bulunabildi mi? İştihadik. TİP üyelerinin acıklı ayıklanışı, çelikleşmeye değil, paslanmaya götürünce, Devrimci ortamda TİP'in derleyip toparlayıcılık görevi aksadı.

ÖRGÜTLENMEDE GÜÇ SAVAŞILDIKÇA GELİR

TİP, üyelerini başka örgütlere girerlerse kandırırlar, diye korkuyorsa, özü kabahatinden büyük olur. TİP, kaplumbağa kabuğuna çekildikçe dumurlaşır, halkın gözünden düşer. Yığın örgütlerini engellemek değil, kendi girişimiyle yaratmak görevidir.

TİP'in Devrimci güçler ortamına katılmayışında hiç mi haklı yan yoktur? *Teknik* hakları bir yana bırakalım: Parti'den habersiz üye davranışları normal bir partice hoş karşılanmayabilir ve ilh... ve ilh... Ama bu teknik aksamalar konumuz dışıdır. ABA'cılarının hiçbir zaman açıklamadıkları başka organik bir nokta var:

TİP'in kadroları "*Taze*" ve küçükburjuva bir ülkede hayli "*Akıncı*" görünüyor. Devrimci güç örgütlerinde "*Eski kurtlar*" vardır. Ya bu kurtlar, sınıgsız TİP kuzu-üyelerini çitir çitir yerlerse? Formasyonları bütünlenmeksizin, birçok TİP üyelerinin *raylarından* çıkmaları tehlikeli olmaz mı? Hele TİP kodamanlarından pek çoğunca yüzde yüz onaylanmayan saflara üye kayışlarından korkulmalı değil midir? TİP kendi *surlarını* pekiştirmeden açılırsa, kalesini içinden fethedenler çıkamaz mı?

Bu soruyu, ABA'cılarının TİP'te mutlak bir Dikta yürüttükleri günlerde içtenlikle sormuştuk. Ve o zaman başka birçok "*teknik*" soruları ağza almamıştık. Örneğin "*Eski kurtlar*" şayet varsalar, neden TİP'e karşı tutulmuşlardır? Hele TİP üyelerini, sosyalizme "*sadık*" tutmanın tek yolu, onları Kurtlara "*Namahrem*" kılmak mıdır? En sonra TİP üyeleri o denli "*çürük*" veya "*dayanısız*" iseler, gitmeleri mi, yoksa kalmaları mı hayırlı olur? Ve akacak kan damarda durur mu?

Asıl organik, örgütçül mesele ise başkadır. Üyeleri "*İşi olmayanın içeriye girmesi yasaktır*" levhasını asmış bir patronun işyerindeki emek köleleri saymak yanlış olur. Üye-çocukları nazar boncuğu takarak kem gözlerden sakındırmak gibi; ayartılmamaları için göz hapsine almak da modern *korunma* metotları değildirler. Siyasî Partide görünüşe aldanmak kadar korkuncu olamaz. Nitekim, ABA'cılarının korktukları başlarına gelmedi mi?

Her Sosyal Örgüt gibi, özellikle Siyasî Parti için de, asıl en öldürücü tehlike: *Kendi surlarının içine kapanıp kalmak'tır*. Antika Çin Fağfur'larının *Sedd-i Çin'lerinden*, ultramodern Fransızların *"Majino Hattı"*na dek uygulanmış en yaman kaplumbağa kabuğunun içine çekilmeler her zaman saklananın başına çorap örmüştür. *Hayat* her zaman *Hareket*tir. En basit Askercil alanda bile kesin sonuç harekât harbi ister.

TİP, eğer güçlenmek dileğinde samimi ise, gücün yolu egzersiz ve manevradır. Kışla oturganlığı içinde ordular da, kurmaylar da toy ve küt kalırlar. Bu gerçeği TİP de kısa deneyleriyle öğrenecek kadar yaşamış sayılabilir. Zaferin birinci şartı *Savaştan kaçmamak'tır*. Hiç Savaşı zafer ne demektir?.. Hele Sosyal savaş hiçbir zaman peşin hükümlerle, önyargılarla yürütülemez. İnisyatifi, yani her organın ve üyenin girişim gücünü engelleyen formüller kaldırılmalıdır.

Her şeyden ve herkesten önce, TİP, Devrimci ve Halkçı yığın örgütleriyle gerçek ve candan ilişki kurmalıdır. Yalnız "ilişki" mi? Bütün gerekli geniş yığın örgütlerini Türkiye çapında bilinçli planlarla zekice örgütlemeli, yoktan var etmelidir; yeniden ve çarçabuk kurmalıdır. Bugünkü şartlar içinde itikâfa [bir yere kapanıp ibadet etmek] çekilmek, Tekke gayreti, dükkân rekabeti, yalnız Finans-Kapital'in her an teşvik ettiği, her araçla gizli açık tahrik ettiği (provokasyon yaptığı) öldürücü sapıtmadır.

Yığın Örgütleri henüz Devrimci güçler içinde yeterince derlenmemiş midir? Derlenmemiştir. Ancak o derlenme için önce en kolay anlaşabilecek biçimde Örgütlerin elbirliği etmeleri şarttır. Türkiye'nin özelliklerine göre: Yığınlara Siyasî Partiler üstünden *köprüler kurabilecek* tutum önem taşıyor. Çünkü yığınlar Bezirgân Partilerin borularıyla sağır edilmişlerdir. Devrimci örgütler o köprüleri kuramamışlarsa ve kuramıyorlarsa: bunu yaptırmak için gerekli çabayı ayıkça başarmak, TİP'e düşen görevlerin başında gelir. Engellemek değil...

ÖRGÜTLENMEDE KARŞILIKLI ELEŞTİRİ VE ÇELİŞKİLER

TİP başka, ABA'cılar başkadır. Eleştiri: yanlışsa düzeltilir, doğru ise, yanlış düzeltilir. Her

*gelişme, yanlış düzeltme yaratıcılığından doğar. **Kişi** sürtüşmeleri en iyi örgütle ve karşılıklı eleştirilerle giderilir. Ancak TİP de, başka devrimci örgütleri yok etmemeli, kendi eleştirilerinden ve sorumluluğundan kaçmamalıdır.*

Devrimci güçler içinde kimi kişiler TİP'teki ABA'cı eğilimi acı, ekşi eleştirmişlerdir. Hatta daha açık konuşup TİP'in bir *Burjuva Sosyalizmi* yaratmak için kurulduğunu öne sürenler olmuştur. Böyle kimselerin buldukları ortamda TİP kendisini aşındırmaz mı? Bu soru, her şeyden önce meseleyi yanlış koyuyor.

ABA'cılarının eleştirilmesi neden mutlaka TİP'in omzuna yüklenir? Ayrıca TİP'e Oportünizmin, Burjuva Sosyalizminin uçurumu gösteriliyorsa, bu, Partiyi kötülüklerden korumak sayılır.

Bir hükümete, devrileceğini vaktiyle haber vermek, en büyük hizmette bulunmak olur. TİP bunu nasıl anlamaz?

Sonra, yukarıki soru önümüze *iki* rahmetten birini koyuyor:
1- TİP'e yapılmış eleştiriler haksızdır. Haksızlığı gidermek TİP'in yararına olmaz mı? Haksızlığı gidermenin başlıca yolu ise, küsüp dünyadan el etek çekmek değildir. Tam tersine; haksızlığı yapanlara önce doğruyu *açıklamak* ve bu aydınlıkta yanlış *düzeltilmek'tir.* Herhalde, Devrimci ortamdaki birkaç eğilimin veya kişinin haksızlığını ispatlamak, Devrimci ortamın dışında kalmakla sağlanamaz.

O çeşit yanlışlarla uğraşmaya değmez, denecek. Halkımız, hasmın karınca olsa küçümseme, der. Toplum diyalektiğinde her açının iki kolu, bir zerrecikten daha küçük olan tek *noktadan* yola çıkar. Sonra, kollar kendi yönlerinde düz ilerledikçe birbirlerinden uzaklaşırlar. Açıları daha nokta kadar küçükken çözmek, sonra büyük ve komplike biçimlere soysuzlaştı, organikleşti, kaşarlandı mı yapılacak çözümlenmeden daha kolay olur. Her ne olursa olsun, halk örgütlenmelerini birbirlerini yer duruma sokmak, Finans-Kapital'in ekmeğinden başkasına yağ sürmez.

Burada devrimcilerin, gerici cepheyi unutmamaları, iyi dilekleri, sağduyuları kadar basit zekâlarını da hırslarından daha öne geçirmeleri gerekir.

2- TİP'e yapılmış eleştiriler haklı ise? O zaman iş daha çok sarpa sarar. Yanlışın en öldürücüsü açıklanamayanıdır. Hekim-

likte bile kanser, hastadan gizlenir. Tersine, her yanlış, açıklan-
dığı anda, yenilip aşılmaya başlanmış olur. TİP'te Oportünizm
ve Burjuva Sosyalizmi varken yok demek, o sapıtmaları savun-
maktan başka sonuç vermez.

Yanlış ortaya çıktı mı, sırf yanlış olmak bile ortada bir iş
yapılmış olduğunu daha iyi belirtir. Yanılanı aşındırmaz. Yan-
lışını kabul ederek tepeleyebilecek kadar güçlendirir. Lenin'in
dediği gibi, bir yanılığın açıkça kabul edebilmek, başlı başına
bir "*Politika akdi*"dir. Onu her babayiğit göze alamaz. Göze
alabilen de sahici ve cevherli babayiğit demektir.

Yanlışlardan korkmayalım! Yanlışların üzerlerine yürüyelim!
Bütün gerçek devrimci ustaların her zaman kendi kendilerine
yaptıkları davranış ve başkalarına verdikleri öğüt budur. İnsan
ruhunda bütün *yaratıcı* davranışlar, diyalektik oluşumla, de-
nilebilir ki yanılığın *yayı* ile işler. Bunu her serinkanlı insan
gibi, her prensipli örgüt de, her günkü pratiğinde sık sık dene-
meleriyle öğrenir.

O bakımdan TİP, yanlışlar işlediğine, yeri gelince, *şükür* bile
edebilir. İlk defa oradan doğrunun doğrultusuna yönelmek yi-
ğitliğini ve sağlamlığını kendisinde bulabilir. O zaman hiç kimse,
TİP'te yanlışların doğrulara *gebe* olmadığını öne süremez. Sü-
rerse, skolastikten, S.S.likten (Softa Sapıklıktan) başka bir şey
yapmamış olur. Yaratıcı çabayı hiçe sayarak, kendi yenilgisini ve
gülünçlüğüne eliyle omuzlarına alır.

Devrimciler Ortamı, bir *Ulusal Cephe* kanevasıdır. O kane-
vada şu veya bu rengin, öteki yahut beriki ipliğin rolü, tablo
ustalıkla çizilirse, millî ahenk getirir. Falsolu renkler ve iplikler
eleştirilerek, hatta kendiliklerinden zamanla hizaya getirilir-
ler. Yahut gergeften düşerler. Bütün mesele, gergefin başına
oturmayı bilmekte ve tabloyu, biricik Finans-Kapital cinayetleri
önünde, *elbirligi* ile *Bilinç* aydınlığında *işlemekte* toplanır.

Hele Devrimci Ortam, hiçbir *kişinin* veya *eğilimin* tekelci
ürünü, özel mülkiyeti, babasının malı değildir. Türkiye'de özel-
likle 27 Mayıs ortamının en kaçınılmaz mayalanışı ve *Anayasa*
hamurunun ekmeleşip fırına verilışı Devrimci Ortamdır.

Maya, Hamur ve Ekmeğin yoğruluşunda, kimi elle, kimi
ayakla, kimi kafa ile, kimi göz ile, kimi diş ile, tırnakla çalışa-
caktır. Bütün çalışanların ortak emekleri esere katkı olacaktır.
Yüzlerce, binlerce, yüz binlerce, milyonlarca kişinin katıldığı

ortamın yarattığı sıcaklık, yeni ve ileri sentezleri doğuracaktır; nice inkârları ve inkârların inkârlarını kaçınılmaz kılacaktır. Hepsi ister istemez sosyal birer tip olan, bir olumlu yahut olumsuz örnek veren *Kişi'ler* veya *Eğilim'ler*, ağızlarıyla yalım saçan "yularsız arslan" olsalar, ister istemez, bütünün devrimci lâv yığını içinde eriyip gideceklerdir.

Devrimci Ortam: Ne denli hamarat olurlarsa olsunlar, nasıl bütün eylemlere açığızce sahip çıkmış bulunurlarsa bulunsunlar, K/ş/'lerin değil, her zaman ve ancak *Örgüt'lerin* emeği ve eseri olabilir. Her örgütün çerçevesi içinde görevlenen normal üye, ne denli *ayrıcalı* "kişilik" taslarsa veya taşırırsa taşısın, genel çizilere ve toplumsal gidişe adım uydurmak zorunda kalır.

Böylece, Devrimci ortam içinde TİP'in "*istemediği*" kişiler bulunsa, onları bile dolaylı yoldan olsun denetleme olanağına kavuşabilir. Herhalde bu kadarcık bir denetleme bile, hiç denetlemekten olumlu sayılmalıdır. Ama ava giden avlanır. Denetleyen de denetlenir. Bundan doğalı yoktur.

TİP, ülke ölçüsünde bir siyasî örgüt olduğuna göre belirli bir tutum almak zorundadır. Kişilerüstü birlikler demek olan örgütler arasında ne yapacaktır? Devrimci Örgütleri *pusturup zehirlemek* mi, yoksa *durultup filizlendirmek* mi Türkiye halkının çıkarına olur? Her türlü Devrimci Halk örgütünü bilince ve güce kavuşturmak görev oldu mu, herkes gibi TİP de sorumluluğunu *Teori* ve *Pratik* alanında göğüslemelidir.

BAŞA GEÇME: (GÜÇ+DENEM) İLE OLUR

TİP Teorice Devrimci olmadan Pratikte Baş olamaz. Henüz Sınıfına ve Sosyalizm mirasına bağlanamamıştır. Kaldı ki istemekle değil, olmakla ve denenmekle Devrimci yahut Sosyalist baş olunur. Yoksa her örgüt ve kişi, başlık iddiası ile cepheyi çatlatır. Çelik çekirdek doğuncaya dek, devrimci güçlerin düzenbirliği (koordinasyonu) için ortak kurmaya katılır.

Buraya dek TİP üzerine söylenenlerin özünü madde madde özetleyelim:

1- TİP, Devrimci hareket cephesini, devrimci güçleri ve örgütleri *Teorice* reddedemez. Başında "*Türkiye İşçi Partisi*" levhası var. Tersine, gerçekten *İşçi Partisi* olmak için, Devrimci cephe ve güçler birliğine herkesten önce ve herkesten çok kendisi *çıgırlar* açmalıdır.

2- TİP, Devrimcilik alanında *Pratikçe* ne istiyor? Kendisi *Siyasî İktidar Savaşı* yapan bir örgüt olduğu için, Devrim Cephesinin *Lideri* gibi kabul edilmesini *mantık* gereği doğru buluyor.

Burada şu noktalar unutuluyor:

a) *Politika Mantığının*, Aristo mantığı olmaması için, İşçi Partisinin *ön şartları* ve Türkiye'nin Tarihçil *gerçeklikleri* gözönünde tutulmalıdır. TİP gerçekten *Türkiye İşçi Sınıfını* temsil edebiliyor mu?

Henüz, bu uğurda savaşa *başlamıştır*.

TİP, *Türkiye Sosyalist Hareketini* temsil edebiliyor mu?

ABA'cılar o geleneğin göreneğin mirasını reddetmekle uğraşıyorlar.

b) Devrimcilik ortamında, yalnız TİP yok, başka *Siyasî* kişiler, eğilimler, akımlar, *örgütler*, hatta *Partiler* de vardır, olmalıdır ve olacaktır. Sırf siyasî olması, TİP'in *formel* mantıkça *baş* olmasını gerektirse, başka bir *siyasî* örgütün de kendi hesabına *baş* geçmesi *Formel Mantıkla* önlenemez. Ve öylece, Devrimci ortamda, daha Derleniş başlangıcı gerçekleşmeden, sırf *Biçimcil* kısır öncelik çatışmaları, çatlaklar patlak verir.

Birlik adına *formel* bakımdan öyle bir başlık önerisi yapılmamalıdır. Ancak, olayların *zorlamasız* ve *zortlatmasızca* gelişimi içinde, billûrlaşmalar yaratılır. Daha doğrusu, Devrimci kişiler, Akımlar ve Örgütler istekleri ve kimesnecil (sübjektif) iddialarıyla değil, teorik ve pratik *çapları* ile etken ve başkan olabilirler. Hak ve görev verilmek için alınır olmalıdır.

3- TİP, kendisini *Sosyalist* bulduğu için, *baş* geçme önerisini yapmakta haklı görünebilir. Ancak bu da Sübjektif iddia olur. Devrimci ortamda herkesin onu gerçekten biricik sosyalist örgüt sayması gerekir. Bunun sözle sağlanabileceğine güvenilemez.

Ayrıca, Devrimci ortamda sosyalist de bulunur, sosyalist olmayan da... Sosyalist olmayanlara, daha yanımıza gelirlerken sosyalist olmayı, yahut sosyalizmin önderliğini kabul etmeleri şartını koşmak neye benzer? "Merhaba, senin başını kesip, sırtına bineceğim!.." demeye benzer.

Öyle bir teklif, en az yapanın karşısındakilere de aynı düşünce ve davranışı aşılacak olur. Onlar da Sosyalistlere, doktrinlerinden cayarlarsa daha iyi anlaşılabilirliğini önerebilirler. Görünüşte haksız da pek düşmezler. O zaman, daha başlanırken, *bölücü Fikircil* çatışmalar ve çatlaklar patlak verir.

Birlik adına öyle önyargılı peşin davranış ve düşünceler yapılamaz. Acele, birliği bozar.

4- Kaldı ki, Devrimci ortam, bir zaman çok önemsenen "*Dev-Güç*" kadar olsun bir *Cephe Birliği* kurmuş olmaktan uzaktır. *Cephe* kurulsa, denenmiş küçükburjuva çekimserlikleri, her zaman formel bir "*baş*" önünde, Finans-Kapitalin bin bir provokasyonu yüzünden, alerji duyacaklardır. Cephede herkes tuttuğu sığınaktan, kendi yordamınca savaşacaktır.

Bu objektif kaçınılmazlık, Devrimin kesin yıldırımlarından başka hiçbir şeyle önlenemez. Hiç değilse bugün onu önleyebilecek *çelik çekirdek* olmaya TİP'in gücü yetmez. O nedenle *şimdilik* ancak birlikler arası bir *koordinasyon* (yönetimi ahenkleştirme) sağlamak üzere ortak *Kurmay Merkezleri* kurulabilir.

O Merkezlerde *kollektif* kararlar oybirliği ile alınmaya çalışılır. Böyle bir Ortamda, TİP'in *katalizör*, *maya* rolünü oynaması istenir ve olağan olabilir. Öyle bir cephede TİP'e hemen denemesiz *Başlık* vermek, bir daha, cephe birliğini, daha uzun süre, bozmaya varır.

5- Devrimci Ortam içinde her örgüt, gericiliğe ve Emperyalizme karşıdır. Bu karşıtlık prensibini herkes kendi özel düşünce ve davranışlarına en uygun biçimler, araçlar ve parolalarla yürütür. Sosyalist örgütlerin sosyalizme uygun düşünce ve davranışlarına da *kısıtlama* ve *sınırlama* konulamaz. Tam tersine, yakın sınırlar arasında *dayanışma* ve *tanışma* olanakları artar.

TİP de bütün o şartlardan ve olanaklardan yararlanır. Yararlanma hakkına kimse karışmaz. Ancak bu hakkın kullanılma yeri, Devrimci Ortamın içidir. TİP, Devrimci Ortamın içine içtenlikle kendisini verince, bütün *görev* ve *hak* hürriyetlerini yerli yerinde kullanabilir. Kendisinin en doğru bildiği düşüncelerini, davranışlarını; öteki devrimci örgütlere öğütleyebilir.

Savaş yoldaşlığının verdiği içtenlik, millî ve insancıl alınyazısı birliği, en temiz (propaganda-ajitasyon-örgüt) olanaklarını önerme ve gerçekleştirme fırsatlarını sunar. Yeter ki TİP Stra-

teji ve Taktik anlayışında *mekaniklikten* kurtulsun, en *somut* ve *pratik* çözümler bulsun ve göstereyin.

Moral inandırmanın yolu, *davranışta* yürekten el ve işbirliği, prensiplere uygun karşılıklı eleştiri, Otokritik, toleranslı ve arkadaşça fikir tartışması, Devrimci cephe müttefikleri ve dostları arasında, zorbalığa kaçmayan *Telkin* ve *İkna* yoludur. Yoksa *Ültime* yorumunu taşıyan, hotzotçu pozlara kaçan, hiçbir objektif ve somut pratikle bağdaşmayan düşünce ve davranışlar, yalnız cepheyi Finans-Kapitalin özlediği dağınıklığa, paniğe uğrattır.

Böylelikle, Devrimci ortam, TİP'in: *Başta İşçi Sınıfı* gelmek üzere, köylü, şehirli, bilgin, cahil, kadın, erkek, genç, yaşlı tüm Türkiye Halkıyla bağ kuracağı alan olur. Yığınlardan kopuşmuşluk azalır. Heterojen elemanlara doğru Sosyalizm bilimi kardeş alçakgönüllülüğü ile duyurulur. Solun, milletçe, en ilgisiz İşçi ve Köylülerce dinlenen, anlaşılabilir, gitgide benimsenilen *forumu* yaratılır. Bugünkü gibi Finans-Kapitalin en azgın ölüm dirim kararı ile *İşsizlik* ve *Pahalılık* savaşına kalktığı keskin *bunalım* günlerinde yad kalmaktan, yabancılaşmaktan kurtulunur.